

Høringssvar og bemærkninger til supplerende budgetforslag (august) til budget 2023.

Perioden for at indgive høringssvar og komme med bemærkninger til de supplerende materiale til budget 2023 er nu afsluttet.

Der er modtaget høringssvar fra høringsberettigede parter og indkommet bemærkninger fra MEDudvalgene i kommunens centre samt HovedMED.

En række råd, foreninger, bestyrelser og enkeltpersoner har ligeledes benyttet muligheden for at kommentere på de fremsendte forslag.

De samlede høringssvar og bemærkninger kan findes på [hjemmesiden](#).

Liste over afgivne høringssvar og bemærkninger:

Bornholms Ældreråd
Folkeoplysningsudvalget
Handicaprådet
Idrættens Videns og Kompetenceråd
HovedMED
CenterMEDudvalg i kommunens 10 centre

Afdelings-MED Kildebakken
Beboer/Bruger og pårørenderådet på Klintebo
Bornholms Borgerforeningers Samvirke
Bornholms Erhvervsråd
Bornholms Middelaldercenter
Bornholms Museum & Bornholms Kunstmuseum samt Bornholms Museumsforening
Bornholms Teater
Bornholms Udsatteråd
Bornholms Ungeråd
BUPL Bornholm
Business Center Bornholm
Dagtilbudsbestyrelsen
Dansk Industri
Dansk Metal
Dansk Teater
Den Fælles brugerbestyrelse socialpsykiatrien
Destination Bornholm
Elsebeth Pedersen
Fonden Gudhjem Svømmehal - Østbornholm
Foreningen Dansk Erhvervsfremme
Foreningen Folkemødet
Forældregruppe DASK
Frivillig Forum Bornholm
Gudhjem By- og Museumsforening
Hasle og Omegns Byting
Kastellet Venner Bornholm – Støtteforening bag Bornholms Forsvarsmuseum
Klemensker Idrætsforening
Klemensker Land- og Byforening
Klemensker Svømmebad

Kommunikationscenrets bestyrelse
Musikhuzet
NaturBornholm
Offshore Center Bornholm
Poul Kjøller
Reparationsværkstedet på Møbelfabrikken
Røbo's bestyrelse
Rønne Svømmehal
Skolebestyrelsen Hans Rømer Skolen
Skolebestyrelsen Høldagsskolen
Skolebestyrelsen Kildebakken
Skolebestyrelsen Kongeskærs skolen
Skolebestyrelse og MEDudvalg
Ungdomsskolen Skolebestyrelse
Paradisbakkeskolen Skolebestyrelsen
Svartingedal Skole Skolebestyrelsen
Søndermarksskolen Skolebestyrelsen
Åvangsskolen
Svaneke Idrætsklub
Ældresagen Bornholm
4-Kløver-Klyngen's styregruppe

29. august 2022

Bornholms Regionskommune har sendt budgetforslag for 2023-2. runde i høring.

Bornholms Ældreråd fremsender hermed følgende bemærkninger til forslaget:

Det generelle indtryk er at Bornholm er et samfund i opløsning/afvikling – i hvert fald ikke i udvikling.

Besparelsesforslagene i 2. runde virker desperat som en udvidelse af 1. runde. Budgetforslag og Ældrerådets bemærkninger fra 1. runde er derfor stadig gældende med følgende tilføjelser:

SSU-31-01 Hjemmeplejen-rengøring hver 3. uge-fremrykket:

Vi finder det uhygiejnisk, uværdigt og uacceptabelt, at sætte rengøringen ned til hver 3. uge.

I forvejen er rengøringsniveauet på minimumsgrænsen, det er ikke meget der kan gøres rent på 32 min. hver anden uge.

I disse Coronatider, hvor hygiejnen bør prioriteres højt, for at undgå smitte, er det en forkert prioritering både overfor borgerne og personalet.

Det kan koste på sygefraværskontoen.

SSU-31-04 Plejeboligområdet- klippekort, afskaffelse af ordning-øget:

Det er ikke rimeligt, at beboerne skal fratages klippekortsydelser p.g.a. personale-rekrutterings udfordringer. Det er ikke alle beboere der har et ressourcestærkt netværk.

SSU-31-05 Hjemmeplejen-klippekort, afskaffelse af ordning-øget:

Det er trist, at man er nødt til at lave besparelser på dette område p.g.a. personalemangel. Det er ikke alle der har et ressourcestærkt netværk

SSU-31-08 Plejeboligområdet-rengøring hver 3.uge- fremrykket:

Vi finder det uhygiejnisk, uværdigt og uacceptabelt, at sætte rengøring ned til hver 3.uge.

I forvejen er rengøringsniveauet på minimumsgrænsen, det er meget begrænset, hvad man kan nå på 32 min. hver anden uge.

I disse Coronatider, hvor hygiejnen bør prioriteres højt for at undgå smitte, er det i den grad forkert prioritering, både overfor borgere og personale.

Det kan koste på sygefraværskontoen.

SSU-31-09 Hjemmeplejen- kabinescooter i stedet for biler:

Det virker som en meget lille besparelse, set i forhold til hvor ufleksibelt personalet på kabinescooter er p.g.a. længere responstid. Både til akutte situationer samt hvor borgeren har behov for hjælp af 2 personer.

Har man råd til personalemæssigt, at "de spilder tiden på vejen"?

SSU-31-10 Hjemmeplejen- halvering af dialogtiden:

Besparelsen virker umiddelbart, som en nedprioritering af rehabiliteringen i hjemmeplejen.

SSU-31-11 Hjemmeplejen-robotstøvsugere:

En robotstøvsuger klarer ikke helt sig selv, umiddelbart er den mere velegnet til store møbelfri arealer. Ikke til ofte tæt møblerede boliger hos ældre mennesker.

Hjælpecentralen har tidligere haft robotstøvsugere til udlån- uden den store succes.

For glemsomme/senile ældre er der stor faldrisiko, ved at have en robot kørende!!
I øvrigt er det ikke alle ældre der har økonomi til at skaffe en sådan.

SSU-31-12 Hjemmeplejen- indføring af skærmbesøg hos udvalgte borgere:

Skærmbesøg kan være udmærket, vel at mærke hvis borgeren er IT-kyndig og tryk ved denne form for hjælp.

SSU-31-14 Plejeboligområdet-ændring af sammensætning af måltidspakker:

Uacceptabelt forslag-hvor kan man få de tanker!! Ældre borgere som skal nødes til at drikke og så bliver de kun tilbudt vand.

I forvejen har de store udgifter ved at bo på plejecenter-skal de så også selv købe saftvand?

SSU-31-15 Plejeboligområdet-nedlæggelse af pædagogiske ressourcer:

Manglende aktiviteter for beboerne giver risiko for ensomhed.

Pædagogerne er en vigtige samarbejdskollegaer for plejepersonalet og vil ved besparelsen øge risikoen for udadreagerende beboere. Der er i dag mange demente borgere på plejehjem/ Centre.

SSU-31-16 Plejeboligområdet-Omlægning af varm mad fra aften til middag:

Mange beboere kommer først op midt på formiddagen og har derfor ikke appetit til varm mad så kort tid efter, så ernæringsmæssigt er det ikke en god ide.

SSU-31-17 Plejeboligområdet-besparelser på puljemidler:

Hvor er livskvaliteten, hvis der ikke er mulighed for aktiviteter "ud af huset" og ikke er hænder til rådighed til arrangementer på plejecentre/ plejehjem?

SSU-31-19 Hjemmeplejen og plejeboligområdet- støttestrømper:

Støttestrømper er en lægeordineret behandling, som generelt anbefales at man bruger i de timer, hvor man er ude af sengen.

Sidder borgeren oppe om natten, kan det være en fordel at have støttestrømperne på. I specielle tilfælde kan det være godt at beholde dem på f.eks. ved store hævelser af benene.

Der er en øget faldtendens, hvis borgeren skal op om natten med støttestrømper på, de er meget glatte.

Der er i forvejen stort fokus på, at gøre de borgere der er i stand til det, selvhjulpne m.h.p. selv at tage strømperne af og på. Så kan man mon spare mere her?

SSU-31-07 Korrektion af Vendlet-den fulde besparelse:

Uagtet korrektion af beløb m.h.p. Vendlet mener vi, at det er hurtigt man forventer besparelser, på et hjælpemiddel, før det er fuldt anskaffet og implementeret.

SSU-33-06 So-Su-elevområdet-Reduktion af lønbudget til elever-øget:

Der er i den grad behov for, at få uddannet So-Su personale, da det ikke er muligt, at få besat ledige stillinger og ældresegmentet på Bornholm er stigende. Derfor et dårligt sted at spare.

SSU-33-08 Sygeplejen-personalereduktion sygeplejerskestilling-fremrykket:

Da sygeplejerskernes psykiske arbejdsmiljø og trivsel kan blive påvirket ved besparelsen, er det et beklageligt sted at spare.

I forvejen er det svært at rekruttere sygeplejersker.

SSU-33-11 Sønderbo-personalereduktion-fremrykket:

Det virker umiddelbart til at være et lille beløb at spare, i forhold til ulemperne ved, i perioden 13.00-15.00 daglig, muligvis ikke at kunne få hjælp ved behov.

SSU-33-15 Tværgående Sundhedsteam- Ophør af konsulent for sundhed og ernæring:

Det er et stort problem, at blive småt spisende ældre, med vægttab til følge. Det kan føre til unødvendige indlæggelser og aflastningsophold. Det er et forkert sted at spare.

SSU-33-19 Kommunikationscentret-lukning af ressourcevejen:

At nedlægge Ressourcevejen er kritisk for hjerneskadede borgere, som mister kompetent rehabilitering netop indenfor dette speciale.

Dette vil sandsynligvis øge udgifterne i andre centre, bl.a. Center for ældre.

SSU-33-21 Demensområdet-reduktion af serviceniveau:

Demensområdet er et kritisk sted at spare! Det er så vigtigt med tidlig opsporing og indsats, samt støtte og tilbud til pårørende.

SSU-33-23 Tværgående Sundhedsteam-reduktion af serviceniveau i de forebyggende hjemmebesøg (ensomhedspuljen):

Det er dårligt at spare på forebyggelsen, særlig eftersom området i forvejen er presset ressourcemæssigt p.g.a. det stigende antal ældre på Bornholm.

Flere borgere 80+ og 85+, som tidligere har modtaget dato-breve, vil blive tabt i systemet, hvis de selv skal henvende sig.

Stranddrift (NMPU 52-04), grønne områder (NMPU 53-02) , kollektiv trafik (NMPU 57-01)

Kulturelle puljer (FKLU 21-04) , Selvejende institutioner (FKLU 21-05), folkeoplysning (FKLU 21-11), lokaletilskud (FKLU 21-13), Diverse tilskud (FKLU 21-14), biblioteker åbningstider (FKLU 22-01),

Lukning af bibliotek i Hasle og Gudhjem (FKLU 22-02) , lukning af Klemensker og Svaneke hallen (FKLU 59- 03 og 04).

- Som Ældrerådet naturligvis ikke har megen sympati for.

Koncentrationerne af servicen er klar og det er derfor nærmest tragisk komisk at man dels koncentrerer sig i 1- 2 byer på Bornholm og samtidig reducerer og udhuler den kollektive transport som skal bringe "folket" hen til servicen.

ØKU-64-06 Ældrerådet – niveautilpasning ift. Øvrige lovpligtige råd

Bornholms Ældreråd har eget budget. Udgifter til IT og kontorhold er en del af dette budget.

Ældrerådets medlemmer stiller sig helt uforstående overfor, at man vil fjerne servicering af rådets 11 medlemmer med IT-udstyr m.v.

Ældrerådets medlemmer leverer en stor frivillig indsats til gavn for de ældre borgere på Bornholm, der i øjeblikket udgør over 15.000 borgere.

Ældrerådet skal anbefale, at man ikke fjerner denne service, da motivationen for arbejdet vil blive påvirket i negativ grad.

Endelig mener Ældrerådet, at man ikke kan ligestilles med andre råd i BRK, da rådets berøringsflade til borgerne som anført er meget stor.

Med venlig hilsen

På vegne af Bornholms Ældreråd

Erik A. Larsen

Formand

Høringssvar fra Folkeoplysningsudvalget

Vedr. sparekatalog og budget 2023 – 2. runde

Folkeoplysningsudvalget finder det stærkt bekymrende, at der nu kommer yderligere spareforslag. Hvis spareforslagene gennemføres, vil svække det bornholmske samfund, forværre folkesundheden og minimere det frivillige engagement i foreningslivet.

Til sparekataloget har udvalget følgende bemærkninger.

FKLU-21-11+	Reduktion af pulje til aktiviteter (Folkeoplysning) – yderligere besparelse på 72 t kr. Dette bliver en total besparelse på 255 t. kr. i 2023 og frem, (en rammebesparelse på over 20%). Udvalget anser dette forslag som en væsentligt økonomisk påvirkning af foreningers virke på Bornholm. Forslaget vil have indvirkning på kontingentstrukturen, hvori det vil blive dyrere at deltage i aktiviteter. Samtidig vil der komme en påvirkning af mulighederne for medlemmer at deltage i foreningsaktiviteter. Forslaget frarådes fra Folkeoplysningsudvalgets side.
FKLU-21-12+	Reduktion i driftstilskuddet til selvejende haller – yderligere besparelse på 200 t kr. Dette bliver en total besparelse på 400 t kr. i 2023 og frem. Forslaget frarådes, da besparelsen for de selvejende haller og de stigende energipriser gør, at hallerne har forhøjede omkostninger. En besparelse vil derfor påvirke de selvejende haller drift. Forslaget vil medføre, at hallerne skal finde økonomien andre steder, såsom besparelse på medarbejdere, nedjustering af aktiviteter og åbningstider samt højere brugerbetaling.
FKLU-21-13	Reduktion af lokaletilskudspuljen – besparelse på 105 t kr. Besparelsen vil få en konsekvens for de foreninger som lejer eller ejer lokaler, uden for kommunalt regi, til deres aktiviteter. Der er risiko for, at små foreninger bliver lukningstruet.
FKLU-21-14	Rammereduktion på diverse tilskud (til senere udmøntning) – Besparelse på 3 mio. kr. Folkeoplysningsudvalget finder det stærkt bekymrende, at der foreslås en rammebesparelse på 3 mio. kr. på det bornholmske kultur-, idræts- og fritidsliv bredt set. Forslaget skaber utryghed, når man ikke ved, hvor besparelsen reelt set vil ramme. Besparelsen kan jo tages ét eller flere steder fra. Denne besparelse vil også få store konsekvenser for de berørte parter.
FKLU-59-03	Lukning af Klemensker idrætshal – besparelse på 145 t kr. Folkeoplysningsudvalget vurderer, at forslaget vil få katastrofale konsekvenser. Ikke alene for Klemensker idrætsforening, (med sine 472 aktivitetsmedlemmer), der holder til i hallen, men også for selve lokalsamfundet. Udvalget gør opmærksom på, at der er bopælspligt i Klemensker, hvorfor en lukning af hallen bl.a. vil modarbejde kommunens ønske om flere tilflyttere. Endelig vurderer udvalget, at forslaget slet ikke er i tråd med BRK's sundhedspolitik.
FKLU-59-04	Lukning af Svaneke idrætshal – besparelse på 90 t kr. Udvalget vurderer, at forslaget vil få konsekvenser. Ikke alene for Svaneke idrætsforening, (med sine 489 aktivitetsmedlemmer), der holder til i hallen. Men også for selve lokalsamfundet. Udvalget gør opmærksom på, at der er bopælspligt i Svaneke, hvorfor en lukning af hallen bl.a. vil modarbejde kommunens ønske om flere tilflyttere. Udvalget vurderer endvidere, at forslaget slet ikke er i tråd med BRK's sundhedspolitik.

På vegne af Folkeoplysningsudvalget
Ole Dreyer
Formand

Høringssvar på yderligere spareforslag til budget 2023.

Handicaprådet bemærker, at man med de yderligere spareforslag øger den i forvejen store sociale ulighed. Handicaprådet ser med særdeles stor bekymring på besparelserne i den tidlige indsats og forebyggelse over for børn og unge, samt støtte og omsorg overfor de svageste i samfundet. Ofte borgere og brugere med personlige udfordringer og diagnoser, som kræver en særlig kommunal indsats.

Handicaprådet vil kraftigt advare imod lukninger af en række af de beskrevne tilbud – fx skoletilbud, behandlingstilbud, væresteder i socialpsykiatrien. Vi bemærker, at de mest udsatte borgere og brugere af en lang række tilbud og ordninger rammes unødigt hårdt. De er i den grad afhængige af en velfungerende kommunal indsats for blot at kunne fungere i eget liv. En stor del af de foreslåede besparelser og lukninger vil ligeledes medføre øget ensomhed og social mistrivsel.

Mange af de svageste borgere har kun en begrænset omgangskreds. Det er derfor vigtigt, at de kan bruge væresteder, mødes med andre, få kontakt med dygtigt fagpersonale. Uden de muligheder kan ensomhed, problemer og mistrivsel bliver resultatet. Det vil være en stor fejl at nedlægge de foreslåede tilbud rundt om i kommunen. En centralisering vil for mange give store problemer med transport, både økonomisk og personligt.

Det er endnu en gang vigtigt at understrege, at kommunen selvfølgelig skal overholde lovgivningen. Nogle af de foreslåede besparelser vil kræve fornyet individuel behandling og dermed øget ventetid.

Rehabilitering kan være mange ting, både fysisk og psykisk. Den psykiske del vil for manges vedkommende tage længere tid end for den fysiske del. Derfor vil Handicaprådet igen kraftigt fraråde, at der gennemføres besparelser her. Vi taler om udsatte og sårbare borgere og brugere, som i den grad har brug for støtte, hjælp, omsorg, forudsigelighed, tid og ro.

Handicaprådet vil også henlede opmærksomheden på, at en række besparelser er på kant med eller bryder de politikker, målsætninger og handleplaner, som er gældende i kommunen.

Som vi ser det, så vil en alt for stor del af foreslåede besparelser ramme socialt skævt med store negative konsekvenser for de berørte borgere og brugere, som i den grad er afhængige af både den kommunale indsats men også af de tilbud og den støtte, som en række frivillige kan tilbyde.

Det virker derfor helt ude af proportioner at spare frivillig konsulenten væk i en tid, hvor kommunen har stort behov for et aktivt civilsamfund, hvor mange forskellige foreninger sikrer et godt supplement til det kommunale. Det kræver koordinering og engagement at holde fast i det samarbejde til gavn for mange. Også at skaffe ekstra økonomi fra puljer og fonde.

Handicaprådet vil kraftigt opfordre til grundigt at revurdere de besparelser, som vil ramme skævt for børn, unge, handicappede, psykisk sårbare, udsatte, misbrugere, sygdomsramte, samt en række medarbejdere!

Ingen bliver bedre fysisk eller mentalt af, at tilbud lukkes. Ingen forsvinder eller "går over"!

Kommunen skal stadigvæk følge love og regler.

Høringssvar fra Idrættens Viden og Kompetenceråd

Vedr. sparekatalog og budget 2023 – 2. runde

IVK finder det stærkt bekymrende, at der nu kommer yderligere spareforslag. Hvis spareforslagene gennemføres, vil det få katastrofale konsekvenser, for det bornholmske samfund samt det frivillige engagement i foreningslivet.

Til sparekataloget har udvalget følgende bemærkninger.

FKLU-21-11+	Reduktion af pulje til aktiviteter (Folkeoplysning) – yderligere besparelse på 72 t kr. Dette bliver en total besparelse på 255 t. kr. i 2023 og frem, (en rammebesparelse på over 20%). Rådet anser dette forslag som en væsentligt økonomisk påvirkning af foreningers virke på Bornholm. Forslaget vil have indvirkning på kontingentstrukturen, hvori det vil blive dyrere at deltage i aktiviteter samtidig vil der komme en påvirkning af mulighederne for medlemmer at deltage i foreningsaktiviteter. Forslaget frarådes fra IVK' side.
FKLU-21-12+	Reduktion i driftstilskuddet til selvejende haller – yderligere besparelse på 200 t kr. Dette bliver en total besparelse på 400 t kr. i 2023 og frem. Forslaget frarådes da de selvejende haller grundet stigende energipriser, som gør at hallerne har forhøjede omkostninger. En besparelse vil derfor påvirke de selvejende haller drift. Forslaget vil medføre at hallerne skal finde økonomien andre steder, såsom besparelse på medarbejdere, samt nedjustering af aktiviteter og åbningstider.
FKLU-21-13	Reduktion af lokaletilskudspuljen – besparelse 105 t kr. Besparselsen vil få en konsekvens for de foreninger som lejer - eller ejer lokaler uden for kommunalt regi, til deres aktivitet.
FKLU-21-14	Rammereduktion på diverse tilskud (til senere udmøntning) - besparelse 3 mio. kr. IVK finder det stærkt bekymrende, at der foreslås en rammebesparelse på 3 mio. kr. på det bornholmske kultur-, idræts- og fritidsliv bredt set. Forslaget skaber utryghed, når man ikke ved, hvor besparelsen reelt set vil ramme. Besparelsen kan jo tages ét eller flere steder fra. Denne besparelse vil også få store konsekvenser for de berørte parter.
FKLU-59-03	Lukning af Klemensker idrætshal – besparelse på 145 t kr. IVK vurderer, at forslaget vil få katastrofale konsekvenser. Ikke alene for Klemensker idrætsforening, (med sine 472 aktivitetsmedlemmer), der holder til i hallen, men også for selve lokalsamfundet. IVK vurderer endvidere, at forslaget slet ikke er i tråd med BRK's sundhedspolitik.
FKLU-59-04	Lukning af Svaneke idrætshal – besparelse på 90 t kr. IVK vurderer, at forslaget vil få konsekvenser. Ikke alene for Svaneke idrætsforening, (med sine 489 aktivitetsmedlemmer), der holder til i hallen. Men også for selve lokalsamfundet. IVK vurderer endvidere, at forslaget slet ikke er i tråd med BRK's sundhedspolitik.

Høringssvar fremsendes af:

Idrættens videns- og kompetenceråd

Ole Dreyer – DGI Bornholm

Karen-Margrethe – DGI Bornholm

Maike Fiil – Bornholms idrætsråd

Claus Clausen – Bornholms idrætsråd

Marian Lundh – Bornholms idrætsråd

Peter Kure – Tørhallerne på Bornholm

Hans Jørgen – Vådhalerne på Bornholm

Erik Deichmann – DBU Bornholm

Klaus Rønne Jensen - BRK

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, IT
og Sekretariat
Sekretariatsservice@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

30. august 2022

Bemærkninger fra HovedMED til yderligere sparekatalog på 60 mio. kr. til budget 2023

HovedMED har afholdt møde den 30. august 2022 angående de supplerende spareforslag til budget 2023 og har følgende bemærkninger:

HovedMED anerkender at det er en stor opgave som vores nyvalgte kommunalbestyrelse sidder med.

Hovedparten af de forelagte besparelsesforslag har stor betydning for det fysiske og psykiske arbejdsmiljø, og vil forringe service og kvalitet i opgaveløsningen, herunder i den konkrete borgernære indsats (børn, unge, handicappede, ældre, udsatte, borgerservice, biblioteker, snerydning mv.) og i kommunens infrastruktur (veje, bygninger, havne, natur osv.). Der må derudover forventes en længere sagsbehandlingstid og svartid til borgerne, som vi forventer at man fra politisk side melder ud til borgerne.

Mange af spareforslagene taler generelt imod kommunens politik om en attraktiv arbejdsplads.

HovedMED opfordrer til at der sikres tilstrækkelig tid til at implementere de besparelsesforslag der vedtages. HovedMED vil kraftigt opfordre politikerne til at have fokus på overslagsårene, og at der tages besparelser med langsigtet effekt, så vi så vidt muligt ikke sidder i samme situation næste år. Dette vil skabe ro for medarbejderne og stabilitet i organisationen.

HovedMED er bekymret for at medarbejderne vil opleve at føle sig yderligere pressede, fordi kerneopgaven ikke kan løses på en faglig og etisk tilfredsstillende måde. Der er en risiko for at det tværfaglige samarbejde og opgaveløsning i organisationen kommer under pres.

Derudover vil HovedMED henvise til bemærkningerne sendt i første høringsrunde.

Venlig hilsen

HovedMED i Bornholms Regionskommune

Trine Dorow (formand)
Karina Randrup (næstformand)

Kommentarer til sparekatalog fra CenterMED i Center for Børn og Familie, 30. august 2022

CenterMED i Center for Børn og Familie udtrykker bekymring for sparekataloget i sin helhed, da vedtagelse af disse forslag vil forringe de generelle livsbetingelser på Bornholm.

Såfremt det er nødvendigt at tilvælge spareforslag, håber CenterMED, at der vælges forslag med strukturel betydning, fremfor forslag med direkte betydning for borgeres adgang til kommunale tilbud.

Særligt spareforslagene på bevilling 13 Undervisning vækker stor bekymring, idet det sandsynligvis vil resultere i et betydeligt øget ressourcetræk på Center for Børn og Families indsatser, samt stigende mistrivsel blandt Bornholm børn og unge.

Derudover vækker spareforslagene på bevilling 21 Kultur og Fritid særlig bekymring, da kultur og fritidstilbud spiller en særlig rolle i arbejdet med børn og unge i udsatte positioner.

30. august 2022

J. nr. 21/19242

Bemærkninger fra CenterMED i Ejendomme og Drift til budget 2023 og overslagsår

CenterMED i Ejendomme og Drift har på møde den 29. august 2022 drøftet det supplerende budgetmateriale af 25. august 2022 for budget 2023 og overslagsår.

Kommentarer fra AfdelingsMED i Ejendomsservice:

Ejendomsservice er bekymret for de generelle besparelser i BRK/Ejendomsservice holdt op imod de løbende prisstigninger. Puljerne bliver mindre, og priserne på byggeri og forbrug stiger.

Vi har fået en acceptabel vedligeholdelsesstandard på vores bygninger, så vi frygter at vi ikke kan holde den standard pga. de mindre puljer i fremtiden, fordi der kun er penge til akutte indsatser og ikke strategisk bygningsvedligeholdelse.

Vi har f.eks. modtaget driften af havnebygninger uden at få driftsbudgetter der matcher deres vedligeholdelsesstand. De midler går fra de øvrige bygninger.

Mad- og Rengøringsservice har bemærkninger til følgende forslag:

* FKLU – 22 – 02 Lukning af folkebibliotekerne i Hasle og Gudhjem

* FKLU – 59 – 03 Lukning af Klemensker Idrætshal

* FKLU – 59 – 04 Lukning af Svaneke Hallen

Alle tre forslag vil få personalemæssige konsekvenser for de medarbejdere, der gør rent de fire steder.

CenterMEDs øvrige bemærkninger:

Høringsmaterialet blev gennemgået. Der er i CenterMED i Ejendomme og Drift en generel forståelse for de økonomiske udfordringer BRK står over for, men samtidig også en alvorlig bekymring for de mærkbare ekstra besparelser som Center for Ejendomme og Drift står over for, hvis forslagene bliver vedtaget politisk. Samtidig med at flere driftsopgaver er øget opgavemæssigt, uden samtidig at få de nødvendige driftsmidler hertil.

CenterMED anmoder ligeledes om at alle besparelsesforslag også i tidspressede situationer som denne har været, huskes involvering af alle berørte centre. Der har været flere tilfælde hvor dette ikke er sket.

På vegne af CenterMED i Ejendomme og Drift

Bjarne Sjelle Freund-Poulsen
Formand

Michael Birkebæk Lau
Næstformand

NOTAT

Modtagere:

oe-p-budget@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Job, Uddannelse og
Rekruttering
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

30. august 2022

Kommentering til supplerende materiale til budget 2023

Supplerende materiale vedr. budget 2023 har været til drøftelse i CenterMED i Job, Uddannelse og Rekruttering.

Kommentering til sparekatalog for budget 2023-2026

ØKU-64-05 Reduktion af valgsteder fra 9 til 4. Besparelse 76.000 kr. årligt.

Center for Job, Uddannelse og Rekruttering ser positivt på forslaget, men vil gøre opmærksomme på, at besparelsesforslaget med stor sandsynlighed vil medføre øgede udgifter i Borgerservice i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering.

Baggrunden er, at praksis er at valgbussen anvendes til bl.a. at servicere byer uden valgsteder.

Nedlæggelse af valgsteder vil medføre et øget behov for valgbussen og samtidigt forventes det at flere borgere vil brevstemme i Borgerservice. Anslået merudgift vil årligt svare til ca. 25.000 kr. ved det nuværende antal valg og omfang af brevstemmer mm.

På vegne af CenterMED i Center for Job, Uddannelse og Rekruttering

Allan Westh
Formand

Mark Steger
Næstformand

29. august 2022

J. nr. 22/17413

Bemærkninger til nye spareforslag til Budget 2023

CenterMED for Natur, Miljø og Fritid har følgende bemærkninger til de nye spareforslag til budget 23. Spareforslagene har været i høring fra 25.-30/8-2022.

BSU 13-11

Det bemærkes at spareforslaget kan medvirke til en yderligere udhuling af forpligtigelserne til at drive det fælles bibliotekssystem.

NMPU 55-19+

Der kommer pr. 1. januar nye krav til affaldssortering på hele Bornholm – også regionskommunen som virksomhed. Med reduktionen vil der blive lagt en større opgave ud på medarbejderne i administrationerne.

Venlig hilsen

CenterMED i NMF

Louise Lyng Bojesen
Klaus Rønne Jensen
Michael Brandt-Bernbom
Palle K. Tourell
Benedicte Christiansen
Jens Hjul-Nielsen
Maj-Britt Hansen
Kim Guldberg Pedersen
Louise Krogsriis
Andreas Lund Povlsen
Hanne-Jytte Vejdiksen
Lars Peter Schultz
Jackie Munch Nielsen
Steffen Gerdes

29. august 2022

Høringssvar vedr. ekstra spareramme Budget 2023 - MED-udvalget i Center Psykiatri og Handicap

De fremsendte spareforslag på ekstra 5 millioner skaber stor bekymring i CenterMED for såvel borgere som medarbejdere i Center for Psykiatri og Handicap.

Spareforslagets beløbsramme på samlet 12 millioner er stor, for en målgruppe som i forvejen er sårbar. I Center for Psykiatri og Handicap ser vi borgere med komplekse og krævende udfordringer, som kræver højt specialiseret støtte og viden. Det er uundgåeligt at denne støtte og viden vil blive påvirket negativt af besparelser.

For borgerne i Socialpsykiatrien taler spareforslagene mod det fokus der ligger på psykiatrien jf. det faglige oplæg til 10-års planen.

For borgerne på botilbud bemærkes det at borgerne lever en stor del af deres liv på tilbuddet, hvorfor besparelser på dette område vil have indvirken på både kvalitet og kvantitet af den støtte borgerne kan få, og dermed det liv der leves.

Uanset forslagernes karakter, handler de om mennesker og disses muligheder for at udfolde deres liv. De borgere centeret hjælper, har i forvejen svære kår for dette. Det kan blive en udfordring at leve op til ambitionerne i den nuværende handicappolitik, med besparelser på området.

Hovedparten af de fremlagte spareforslag ligger i løntimer og indebærer dermed afskedigelser for medarbejdere.

Ydermere er CenterMED bekymrede for, at centerets muligheder for at fortsætte som attraktiv arbejdsplads bliver forringede, hvilket kan medføre at mulighederne for rekruttering og fastholdelse vil dale.

Endelig er det afgørende at centerets medarbejdere vedligeholder og videreudvikler deres højt specialiserede viden. Ved besparelser vil der være risiko for at denne specialiserede viden går tabt, da omsætning, videreformidling, videreudvikling og brug af specialiseret viden kræver ressourcer.

Herunder følger CenterMEDs kommentarer til de enkelte spareforslag.

SSU-32-04+ Investering i midlertidige pladser ved Stenbanen

CenterMED ser positivt på at der oprettes et længe ventet tilbud til målgruppen, samt at der etableres nye arbejdspladser på øen.

SSU-32-06+ Reduktion af den samlede budgetramme på botilbudsområdet

For borgerne på botilbud bemærkes det at borgerne lever en stor del af deres liv på tilbuddet, hvorfor besparelser på dette område vil have indvirken på både kvaliteten og kvantiteten af den støtte borgerne kan få, og dermed det liv der leves.

Center for Psykiatri og Handicap er i proces med at implementere ny takstinddelingsmodel på botilbudsområdet. CenterMED bemærker at det er problematisk at kombinere spareforslag med udarbejdelsen af ny takstinddelingsmodel.

Forslaget vækker flere bekymringer hos CenterMED;

- Bekymring for det psykiske arbejdsmiljø ved besparelser.
- Bekymring for at den dokumentation som er så vigtigt og afgørende, må nedprioriteres i en besparelse.
- Bekymring for at det vil blive endnu sværere at rekruttere og fastholde medarbejdere til botilbuddene når arbejdsmiljøet presses. Dette er i forvejen en stor udfordring på netop døgnområdet.
- Bekymring for at en besparelse vil få betydning for muligheden for at opretholde og udvikle det faglige niveau på botilbuddene på det specialiserede område. Komplexiteten i opgaveudførelsen er stor på dette område, hvilket kræver specialfaglig viden og praksis.

SSU-32-09+ Etablering af midlertidige pladser ved Kommandanthøjen

CenterMED ser positivt på at der oprettes et længe ventet tilbud til målgruppen, samt at der etableres nye arbejdspladser på øen.

SSU-32-10 Lukning af lørdags- og helligdagsåbning i Socialpsykiatri Vest

Det vurderes, at forslaget medfører serviceforringelser for de borgere, som benytter sig af tilbuddet. Lukningen vil konkret betyde en reducere fra 313 dage med åbent, til 251 dage åbent svarende til en reduktion på ca. 20 % pr. år.

Tilbuddets brugere er blandt de mest udsatte og ensomme borgere på Bornholm. Borgerne benytter typisk tilbuddet som kompensation for det private netværk de enten slet ikke har, eller kun har i meget begrænset omfang.

Den nuværende lørdags åbning betyder at borgerne pt. kun er uden et tilbud en enkelt dag i weekenden, og derfor ofte lykkes med at holde ud at være alene med deres psykiske tilstand uden at henvende sig hos fx vagtlæge, skadestue og på psykiatrisk center.

Lukningen kan medføre øget arbejdspress disse steder og i bostøtten.

CenterMED ser med bekymring på at der skal afskediges en medarbejder hvis forslaget tages.

SSU-32-11 Sammenlægning af samværs- og aktivitetstilbud i Socialpsykiatrien Vest

Borgerne der benytter sig af tilbuddet vil opleve besparelsen som en serviceforringelse. CenterMED ser med bekymring på at der skal afskediges en medarbejder hvis forslaget tages.

SSU-32-12 Tilpasning af samværs- og aktivitetstilbud i Socialpsykiatrien Øst

Borgerne der benytter sig af tilbuddet vil opleve besparelsen som en serviceforringelse.

SSU-32-13 Tilbageførsel af reduceret besparelse ifm. godkendelsen af Budget 2022

CenterMED bemærker at forslaget ikke medfører serviceforringelser for borgere eller ændringer for medarbejdere. CenterMED har ikke øvrige bemærkninger til forslaget idet forslaget afspejler det oprindelige spareforslag fra Budget 2022.

NOTAT

Modtagere:

Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Center for Regional Udvikling, It og
Sekretariat
Sekretariatet@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

30. august 2022

Bemærkninger fra CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat til yderligere sparekatalog på 60 mio. kr. til budget 2023

CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat (RIS) har afholdt møde den 30. august 2022, og har ingen yderligere bemærkninger til budgetforslag 2023.

Venlig hilsen

CenterMED i Regional Udvikling, IT og Sekretariat

Claus Munk (formand)

Elise Ipsen (næstformand)

Kommentering af supplerende besparelsesforslag til budget 2023 fra Center fra Skole

CenterMED-udvalget i Center for Skole har afholdt ekstraordinært MED-udvalgsmøde den 29. august 2022 og har følgende kommentarer til de supplerende besparelsesforslag til budget 2023:

CenterMED bemærker, at det har haft en effekt, at kommunalbestyrelsen har investeret i folkeskolen på Bornholm, idet fremgangen nu kan spores i flere målinger. Den positive udvikling, der på nuværende tidspunkt kan ses i folkeskolen, risikerer at blive sat tilbage, hvis de besparelser, der er lagt op til, bliver gennemført. CenterMED påpeger desuden, at de besparelsesforslag på børne- og ungeområdet, der er fremkommet i forbindelse med sparerunden i august er dybt bekymrende, idet de rammer de sårbare børn og unge på Bornholm hårdt. Personalegrupper på tværs i skolevæsenet vil blive påvirket i forhold til såvel arbejdsmiljø, trivsel og arbejdsglæde, når der foreslås så indgribende besparelser på området. CenterMED bemærker, at de besparelser, der er lagt op til i forhold til sårbare børn og unge, vil bevirke svære betingelser for almenområdets elever og personale. Ved det seneste kommunalvalg oplevede CenterMED et stærkt fokus på at styrke og sikre børneområdet, hvilket CenterMED forventer at se afspejlet i det kommende budgetforlig.

Vi ser med bekymring på følgende besparelsesforslag:

Nummer	Center: Skole
BSU-13-11	Justering af undervisningstimetall for lærere i folkeskolen
	<p>CenterMED bemærker, at forslaget ikke kun vil have omfattende konsekvenser for arbejdsmiljøet og rekrutteringen af lærere i folkeskolen, men det vil forventeligt have betydelige konsekvenser for rekrutteringen af studerende på læreruddannelsen på Bornholm.</p> <p>Såfremt forslaget implementeres og lærernes undervisningstid sættes op, vil mulighederne for at differentiere og holde dele i undervisningen vil blive væsentligt begrænsede. Det kan desuden forventes, at flere undervisningstimer pr. lærer vil have afledte konsekvenser for elevernes trivsel og læring. I forlængelse heraf bemærker CenterMED, at lærernes arbejdstid ikke kun omfatter undervisningstid, men også tid til forberedelse, netværksmøder, forældresamarbejde, teamsamarbejder, samarbejder med eksterne aktører mm., hvilket nødvendigvis vil blive nedprioriteret i den daglige</p>

	drift, hvis lærernes undervisningstid sættes op. CenterMEDs forventning er desuden, at en opsigelse eller genforhandling af lokalaftalen på disse vilkår, vil have en negativ effekt i forhold til samarbejdet og tillidsforholdet mellem Bornholms Regionskommune og Bornholms Lærereforening.
BSU-13-12	Ændring af skoledistrikter
	Forslaget vil have en række negative konsekvenser for såvel elever, personale og forældre med børn i folkeskolen, som forventeligt vil opleve en fuldstændig omrokering af deres hverdagsvilkår henover en årrække, indtil forslaget vil være fuldstændigt implementeret. CenterMED forventer en yderligere tilgang til fri- og private skoler, såfremt skoledistrikterne ændres som beskrevet, hvilket er i modstrid med Børne- og Skoleudvalgets mål om, at 70% skal vælge folkeskolen. CenterMED bemærker ligeledes, at forældrene vil opleve stor usikkerhed omkring deres barns skolegang, hvilket vil skabe unødigt uro i de bornholmske familier. CenterMED ser desuden en attraktiv folkeskole som en vigtig faktor i visionen om at blive 42.000 borgere i regionskommunen, hvilket CenterMED ikke anser for foreneligt med den foreslåede ændring i skoledistrikterne.
BSU-13-13	Omplacering af eleverne i DASK
BSU-13-14	Omplacering af eleverne i "Ung på vej"
	CenterMED bemærker, at DASK og Ung på vej er øens eneste tilbud til de mest sårbare elever, som har oplevet en række vanskeligheder i deres hidtidige skolegang. Der findes ingen reelle alternativer på Bornholm til de pågældende elever, som ved en lukning af tilbuddene, nødvendigvis vil blive indskrevet i et andet skoletilbud, hvor der ikke er tilstrækkelige kompetencer til at skulle håndtere elevernes vanskeligheder og diagnoser. Eleverne har ofte været skolevægrende i længere perioder, ligesom en del kommer direkte efter indlæggelse på Børnepsykiatrisk afdeling, eller er hjemtaget fra anbringelse. DASK og Ung på vej er med til at sikre, at disse elever kan genoptage et skoleforløb og fortsætte i uddannelsessystemet. En afvikling af UPV og DASK og en indskrivning i et andet skoletilbud, vil forventeligt resultere i fornyet skolevægning for de pågældende elever, og vil hindre en positiv ændring og et videre uddannelsesforløb. I CenterMEDs perspektiv løfter Ungdomsskolens Heltidsundervisning således opgaver, der ikke kan håndteres i folkeskoleregi. CenterMED bemærker desuden, at såvel personalegrupper, elever og forældre bliver meget påvirkede ved de gentagne besparelsesforslag på området.

Med venlig hilsen

Trine Schloss Pedersen
Formand for CenterMED-udvalget

Signe Ballegaard Schmidt
Næstformand for CenterMED-udvalget

Høringssvar fra MED-udvalget i Center for Sundhed og Forebyggelse

MED-udvalget i Center for Sundhed og Forebyggelse ser med stor bekymring på den forcerede proces i forbindelse med sparerunde 2 i 2022. Vi frygter, at der er en øget risiko for, at vedtagne sparekrav medfører fordyrelser og forringelser på tværs af centrene – altså at den forcerede proces ikke har levnet mulighed for at levere et tilbundsående arbejde med de nødvendige, omhyggelige beregninger. Vi så allerede ved forslagene til det første sparekatalog, at der var indsendt forslag, som reelt blot var en flytning af udgift fra et center til et andet (i vores optik – se gerne CenterMEDs høringssvar).

MED-udvalget i Center for Sundhed og Forebyggelse har behov for at udtrykke en klar forventning om, at kommunalbestyrelsen efter et vedtaget budget gennemgår og tilpasser og justerer besluttede politikker, de politiske strategier og beslutninger til den nye virkelighed efter budgettilpasninger, således at det fortsat er kommunalbestyrelsen, som oppebærer det endelige ansvar for at sikre en realistisk sammenhæng mellem politiske strategier og visioner og centrene økonomi og dermed mulighed for at løse og løfte det politiske opdrag.

Vi ser med særlig bekymring på den betydning, spareforslagene på tværs af kommunen kan få for visionen om BRK som en attraktiv arbejdsplads. Det er ikke attraktivt at søge arbejde i en koncern, der år for år reducerer i personalet og i kvaliteten af det arbejde, vi udfører for borgerne. Dermed bliver Bornholm også mindre attraktiv som tilflytterkommune for fx ressourcestærke børnefamilier, vi gerne vil tiltrække til øen.

MED-udvalget har nedenfor yderligere kommentarer til de enkelte spareforslag:

SSU-33-04+: Ophør af individuel befordring til vederlagsfri fysioterapi - Øget

Udmøntning af forslaget vil have betydning for de ressourcevage borgeres mulighed for at modtage vedligeholdende træning efter endt genoptræning. Det kan betyde, at de hurtigere vil opleve funktionstab og lande i genoptræningen igen efter nye skader eller efter serviceloven – såkaldte svingdørs borgere.

SSU-33-08+: Sygeplejen – personalereduktion sygeplejerskestilling – Fremrykket

Forslaget vil kunne få betydning for det tværgående og tværfaglige samarbejde mellem Sygeplejen og øvrige afdelinger. Der er bekymring for om forslaget vil kunne få betydning for samarbejdet hvad angår den tryksårsforebyggende indsats, inkontinensområdet m.v.

SSU-33-22: Nedlæggelse af ressourcevejen

Der er tale om en sårbar målgruppe bestående af primært unge mennesker, der med en lukning af tilbuddet ikke kan få hjælp til at få hverdagen til at hænge sammen. Målgruppen kan ikke umiddelbart huses i andre tilbud.

SSU- 33-24: Demensområdet – reduktion af serviceniveau.

Hvis man fjerner en af to demensrådgivere, vil det betyde et massivt arbejdspress og et betydeligt fald i arbejdsglæden, da en reduktion vil umuliggøre, at Demensrådgivningen lever op til kommunens forpligtigelse i forhold til at yde en proaktiv og løbende opfølgning hos borgere med demens, deres pårørende og plejepersonalet. Rådgivning og derved socialpædagogiske foranstaltninger er afgørende for, at kommunen kan hjælpe borgeren til at blive længst muligt ”i eget liv og hjem”. Sker opfølgningen ikke proaktivt og løbende, mister demensrådgiveren den gode relation med borgeren, og det vil medføre øget

behov for hjælp i hjemmet og behov for aflastning tidligere i demensforløbet, samt at der vil opstå flere akutte kritiske situationer.

SSU-33-25: Tværgående sundhedsteam – ophør af frivillighedskonsulentfunktionen.

Kommunens voksende fokus på forebyggelse af ensomhed samt samarbejde med civile aktører og borgere med forventning om bedre og øget velfærd forudsætter en koordinerende funktion – ikke mindst i en sparetid.

Nedlæggelse af frivillighedskonsulentfunktionen vil betyde øget pres på de øvrige medarbejdere i BRK, idet de hverken har tid eller forudsætninger for at rekruttere, uddanne og fastholde frivillige – f.eks. på ældreområdet hvor man i forvejen har rekrutteringsproblemer.

SSU-31 – 19: Hjemmeplejen og Plejeboligområdet - Støttestrømper, frekvens hjælp

Der er stor forskel på støttestrømper og kompressionsstrømper. Kompressionsstrømper er en del af lægeordineret behandling. Støttestrømper er strømper, som enhver kan købe, f.eks. i forbindelse med lange flyrejser for at modvirke hævede ben.

Vi har behov for at tydeliggøre, at det i forbindelse med den lægeordnede kompressionsbehandling er kommunale sygeplejersker med efteruddannelse, der i samråd med den ordinerende læge afgør, hvorvidt det er fagligt forsvarligt, at borger sover med kompressionsstrømper på, eller skiftefrekvensen på anden måde nedsættes.

Endvidere vil forslaget, så vidt det vedtages, medføre en betragtelig udgift i Sygeplejen, idet det er personalet her (de nævnte sygeplejersker med efteruddannelse), som skal vurdere den enkelte borger fagligt, konkret og individuelt med henblik på, hvorvidt skiftefrekvensen kan ændres.

Det er vigtigt for os at understrege, at fejlbehandles disse borgere, og er der ikke den fornødne faglighed og opmærksomhed rettet mod denne borgergruppe, er der høj risiko for, at det medfører trykspor, tryksår og smertefulde sår, som tager lang tid (mange sårskift og besøg) at få helet op. Der er også en risiko for, at borgere vil nægte at modtage denne behandling med sår til følge.

Endelig gør vi opmærksom på, at det initialt i Århus var frivilligt at deltage i for borgerne (i projektopstarten).

29. august 2022

J. nr. 21/18086

Kommentering af budget 2023 m.fl. - ekstra spareforslag august 2022

CenterMED for Ældre har på sit møde d. 26. august 2022 drøftet forslag om yderligere besparelser til budget 2023, og har følgende kommentarer til de nye budgetforslag:

CenterMED d. 26.8.2022

BSU-11-01+ Se tidligere høringssvar.

SSU-31-01+ Se tidligere høringssvar.

SSU-31-11: Der vil skulle sættes ekstra tid af til at hjælpe borgerne med f.eks. at tømme støvsugeren og skifte poser m.m.

SSU-31-13: Gennemførelse af forslaget vil kunne skabe dårligere arbejdsmiljø.

SSU-31-14: Ikke alle plejeboliger har køleskab, som beboerne evt. vil kunne opbevare eget saftvand i. Der udtrykkes også bekymring om, hvorvidt forslaget vil bevirke, at beboerne drikker mindre væske og dermed risikerer dehydrering.

SSU-31-16: Det er forskelligt fra sted til sted, hvordan opgaven løses. Det kan give bekymring i forhold til at opgaver skubbes til andre vagtlag uden ressourcer.

SSU-31-21: Der udtrykkes bekymring for, at opgaverne lægges ud til lederne af de enkelte teams.

SSU-32-10: Center for Ældre har mange borgere, som benytter f.eks. Midtpunktet. Hvis tilbuddet mindskes i weekend og på helligdage, vil opgaven i et vist omfang overgå til Center for Ældre.

SSU-33-01+: Se tidligere høringssvar

SSU-33-04+: Se tidligere høringssvar

SSU-33-08+: Se tidligere høringssvar

SSU-33-11+: Se tidligere høringssvar

SSU-33-15+: Se tidligere høringssvar

SSU-33-16: Center for Ældre kan være bekymret for, at det øger presset for hjælp i centeret.

SSU-33-17: Center for Ældre kan være bekymret for, at det øger presset for hjælp i centeret.

SSU-33-18: Center for Ældre kan være bekymret for, at det øger presset for hjælp i centeret.

SSU-33-19: Center for Ældre gør opmærksom på, at borgerne vil skulle have tilbud andre steder i kommunen. Det kan derfor få en direkte afledt konsekvens i Center for Ældre.

SSU-33-20: Center for Ældre oplever at værestedet har en konflikt nedtrappende virkning i området, som betyder at medarbejdere i ældre kan færdes mere trygge.

SSU-33-21: Den pågældende medarbejder løser opgaver for Center for Ældre. Det vil i fald forslaget vedtages betyde at opgaverne ikke kan løses fremover.

SSU-33-23: Der er bekymring for at forslagens vedtagelse kan øge presset på ældreområdet.

EBBU-41-12: Vi er bekymret for den merudgift det kan give i Center for Ældre, og i forhold til fremtidig rekruttering.

NNPU-55-04+: Det er bekymringen, at al renovering på sigt bliver akut, og dermed et stigende behov for tilførsel af økonomi.

NNPU-55-19+: Se tidligere høringssvar

Venlig hilsen

Mette Marker
Myndighedskonsulent

29. august 2022

Kommentarer fra CenterMED i Økonomi og Personale til forslag til budget 2023

CenterMED i Økonomi og Personale har på ekstraordinært møde den 29. august 2022 drøftet de nye spareforslag til budget 2023 og har nedenstående bemærkninger.

CenterMED anerkender, at kommunalbestyrelsen står overfor en meget svær opgave med at få et budget 2023 i balance.

CenterMED forventer, at der efter budgetvedtagelsen ligger et stort arbejde for organisationen og for Økonomi og Personale med at understøtte implementeringen af det nye budget.

Kildebakken
Kildesgårdsvej 19 3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Kildebakken
+45 56 92 61 00
kildebakken@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

29. august 2022

Høringssvar og bemærkning vedrørende budget 2023 fra afdelings-MED Kildebakken

Kildebakkens afdelings-MED vil gerne tilslutte sig CenterMED-udvalgets kommentarer til de supplerende besparelsesforslag til budget 2023.

Vi vil gerne fremhæve vores store bekymring i forhold til besparelserne på det forebyggende arbejde med sårbare børn og unge.

Derudover vil afdelingsMED tilslutte os skolebestyrelsens bekymring i forhold til de ti oprindelige spareforslag (BSU-13-01 til BSU-13-10), der vil medføre en væsentlig ændring af den politik og de tiltag og ambitioner, som tidligere har været kendetegnende på området.

AfdelingsMED er i tråd med skolebestyrelsen enige i, at Bornholms Regionskommune står over for nogle store besparelser, men flere af forslagene og i særdeleshed "besparelsesforslag BSU-13-10" vil medføre, at mange af de nuværende politiske investeringer og didaktiske tiltag vil blive væsentlig forringet. Dette er især gældende for Kildebakkens elever. En rammebesparelse på 1 % vil medføre en mærkbar reduktion af ressourcer for områdets allersvageste elever. Ovennævnte vil have mærkbar betydning for kvaliteten og udførelsen af vores opgave.

Venlig hilsen

På vegne af afdelingsMED på Kildebakken

Bibi Arvidsen

Center for Økonomi og Personale

Mail: oeep-budget@brk.dk

29.08.2022

Høringssvar fra Beboer og Pårørenderådet på Klintebo, 3720 Åkirkeby

Omfatter besparelsesforslag på Center Psykiatri og Handicap, nr. SSU-32-06 specifikt vedrørende Bo og Dagtilbuddene Klintebo, på baggrund af yderligere besparelser i forhold til første udkast. Høringssvaret er i hovedtræk identisk med høringssvar dateret 08.008.2022, med følgende tillæg:

Beboer og Pårørenderådet's bekymring er selvsagt ikke blevet mindre med den yderligere foreslåede stramning af besparelse 2023. Vi hæfter os ved den skærpelse der er anført under punkt 2 (forslaget betydning for borgere/brugere) hvor det nu er anført at "besparelsen vil få konsekvenser o.s.v". hvilket vi finder fuldstændigt uacceptabelt, specielt for denne gruppe svage borgere. Vi kan ikke forestille os at regionsrådet kan se sig selv i spejlet og herefter, med god samvittighed, gennemføre besparelserne.

Resterende del af høringssvar er uændret i forhold til første høringssvar

Beboer og Pårørenderådet udtrykker generel bekymring over det fremlagte forslag hvilket gælder både 2023 og 2024. Bekymringen begrundes vi bl.a. med at den foreslåede besparelser går ud over samfundets svageste borgere. Vi mener at besparelsen vil sætte borgernes velfærd yderligere under pres, hvilket er voldsomt bekymrende når netop denne gruppe borgere har brug for mere velfærd og omsorg.

Specifikt undrer det os at vi, samtidigt med en forventet effektivering af en ny taksttildelingsmodel som vi reelt ikke kender konsekvenserne omkring, også skal forholde os til en generel besparelse på Klintebo. Vi skal forholde os til en besparelse på et budget som vi ikke kender, idet vi ikke kender konsekvenserne af indførelse af taksttildelingsmodellen. Det er godt nok oplyst at taksttildelingsmodellen ikke, i sig selv, er en spareøvelse, men vi forudser modellen sagtens kan medføre omfordeling af midler mellem de enkelte botilbud.

I bemærkninger til spareforslaget står der at besparelsen skal indhentes på den samlede basispakketakst? Altså en besparelse på en takst vi ikke kender!

Vi er selvfølgelig opmærksomme på at alle må bidrage til kommunens økonomi og dermed til nødvendige besparelser, Men på vores område har vi for længst nået bunden af hvad vi kan forsvare at byde en gruppe af vores mest svage borgere.

Men vi mener at BRK bør friholde vores område for besparelser som minimum i 2023, indtil vi kender konsekvenser at taksttildelingsmodellen

På bruger- og pårørenderådets vegne

Per N. Holm

Formand

per@toftelunden.dk

20246710

Høringssvar til budgetforslag 2023 fra BBS

Udsigt til sort jule

Et spareobjekt i dette års vanskelige budgetlægning er Lokalsamfundspuljen på 1,7 mio.kr. Puljens midler fordeles de 28 bornholmske lokalsamfund imellem efter en objektiv fordelingsnøgle. Puljen, der fra starten hed Fritids- og Kulturpuljen, går tilbage til tiden efter kommunesammenlægningen i 2003, hvor der imellem BRK og Bornholmske Borgerforeningers Samvirke blev indgået en aftale om at overtage en række opgaver efter de fem kommuner mod i runde tal at få det betalt med det halve af det, de fem kommuner hidtil havde brugt på opgaverne.

De opgaver BBS' medlemsforeniger i 2004 takkede ja til at overtage var f.eks. juleudsmykning, flagning, støtte til havne- og byfester og forskønnelse og er siden blevet suppleret med midler til støtte for større projekter, som hidtil kun kunne søges ved BRK og er senest suppleret med midler til plantning og pasning af sommerblomster i byerne.

BRK har derved sikret sig en billig og ubureaukratisk håndtering af en lang række opgaver i og støttetilbud til de bornholmske lokalsamfund. Disse til gengæld har fået et langt større ejerskab til udviklingen i deres respektive lokalsamfund, hvilket har fremmet engagementet. Da borgerforeningerne i høj grad baserer deres virke på frivillig arbejdskraft, kommer de også langt med de midler, de får fra Lokalsamfundspuljen. Den er endelig guld værd ved ansøgninger hos fonde til større projekter, hvor Lokalsamfundspuljen sammen med kontingenter og andre indtægter kan indgå som den medfinansiering, de fleste fonde enten forudsætter eller forventer.

Falder Lokalsamfundspuljen bort ved budgetlægningen for 2023 må vi desværre forvente, at borgerforeningernes mulighed for eller lyst til at varetage de aftalte opgaver vil lide et knæk.

Og så kan det bl.a. betyde sort jul i 2023 (i første omgang), forstået som lokalsamfund der nok ikke vil rejse juletræ og pynte op, som vi ellers har set det ske.

NOTE: Rønne-Knudsker Byting er én af de borgerforeninger, der vil være særlig hårdt ramt, da frivillige ikke kan håndtere byens store juletræ, som man derfor må købe og få stillet op af professionelle, hvilket koster ca. 50.000 kr.. Den udgift har i alle årene været finansieret af Rønne-Knudskers andel af Lokalsamfundspuljen. I de andre lokalsamfund vil det også gøre meget undt. Der er projekter i gang, der er baseret på forventningen om, at Aftale om Lokalsamfundspulje (der gælder frem til udgangen af 2025 men dog kan opsiges med to måneders varsel) ville kunne sikre de nødvendige midler til medfinansieringen af de fondsmidler, der er udsigt til.

Bornholmske Borgerforeningers Samvirke

Jørgen Hammer, formand

Esben Ørberg, næstformand

Bornholms Regionskommune

oep-budget@brk.dk.

Høringssvar til besparelsesforslag til budget 2023 vedrørende Business Center Bornholm

Bornholms Erhvervsråd har haft det udsendte besparelsesforslag til drøftelse og afgiver hermed vores høringssvar til forslaget om reduktion i budgettet til Business Center Bornholm, der på vegne af BRK forestår den for erhvervet på Bornholm yderst vigtige, lokale erhvervsservice.

Bornholms Erhvervsråd kan ikke anbefale den foreslåede reduktion i budgettet til Business Center Bornholm (BCB) på kr. 1.000.000 (kr. 167.000 i runde et og kr. 833.000 i runde to). Den foreslåede besparelse udgør en 22,75% reduktion i budgettet til BCB, og lægger man dertil de seneste års allerede foretagne besparelser, vil den samlede reduktion på BCB de seneste år, og såfremt den nu foreslåede reduktion effektueres, udgøre ca. 43 %.

Erhvervsrådet anser det foreliggende forslag om en reduktion i budgettet til BCB af den foreslåede størrelse for at være et yderst markant indgreb, der i sagens natur vil forringe og svække indsatsen betydeligt over for de bornholmske iværksættere og virksomheder. Det finder vi er en meget uheldig prioritering i en tid, hvor Bornholm har brug for et stærkt erhvervsliv. De bornholmske virksomheder bidrager til finansiering af hele Bornholms økonomi og danner grundlag for en sund økonomi – også på andre kerneområder.

Der er store krav til de lokale virksomheder om grøn omstilling, digitalisering og effektivisering for at vedblive konkurrencedygtige og dermed sikre, at virksomhederne også fremadrettet eksisterer og bidrager til det bornholmske samfund. Ligesom der lige nu er et vindue i forhold til at få del i arbejdet omkring Energiø, hvilket kræver en solid indsats fra de bornholmske virksomheder, og de har brug for støtte - ikke afvikling. BCB har en stor rolle i igangsættelsen og gennemførelsen af to vigtige strategiske indsatser netop på dette område med projekterne Klar til Energiø og Nationalt Center for Grøn Energi. Det er svært at se, at BCB med den foreslåede besparelse fortsat kan medvirke til at sikre, at det bornholmske erhvervsliv og Bornholm som ø kan få mest muligt ud af de muligheder, som Bornholms Fyrtårn og Energiøen bringer med sig.

En af BCB's styrker ud over deres andel af ovennævnte og øvrige vigtige, strategiske indsatser samt den grundlæggende sparring til iværksættere og virksomheder om opstart af virksomhed og virksomhedsudvikling, er netop at nudge det bornholmske erhvervsliv i retning af omstilling. Blandt erhvervet er det almindeligt anerkendt, at BCB gør en stor indsats for at sikre, at de bornholmske virksomheder hele tiden er klædt bedst muligt på til at klare fremtidens muligheder og udfordringer, blandt andet gennem et varieret udbud af relevante og efterspurgte workshops og programmer.

BCB besidder et indgående kendskab til og forståelse af de lokale virksomheders muligheder og udfordringer, og på den baggrund oplever erhvervet tillige en vedvarende og opsøgende indsats fra BCB for at sikre, at så mange af øens virksomheder som muligt også får glæde af de nationale tilbud. Mange af de bornholmske virksomheder er små eller mindre og besidder ikke selv ressourcerne til at overvåge udbuddet af disse indsatser og ansøge om deltagelse eller midler herfra. BCB's opsøgende tilgang sikrer, at vi som ø får en betydelig andel i de midler som nu udmøntes af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse i Silkeborg, hvilket kræver mere arbejde end da midlerne blev forvaltet af Vækstforum på Bornholm.

Vi vil derfor stærkt anbefale, at der ikke reduceres i budgettet til BCB. Sekundært at en evt. reduktion, bliver væsentligt mindre og tager højde for tidligere års allerede foretagne besparelser, og da maksimalt det i første runde foreslåede beløb på kr. 167.000.

Med venlig hilsen

Bornholms Erhvervsråd

v/Karen Bladt, DI-Bornholm, formand

– Benny Schou, Horesta - Claus Stamer, DI Byggeri – Liselotte Hjorth, Dansk Erhverv - Klaus Holm, Metal Bornholm – Jan Nielsen, Dansk Elforbund – Ole Dreyer, Bornholms- og Christiansø Fiskeriforening – Frederik Tolstrup, Bornholms Landbrug & Fødevarer – Christiane Larsen, SMV Bornholm – Peter Lund Olsen, Teknik Bornholm – Nikolaj Nexø Grønnegaard, Finanssektoren

Til Kommunalbestyrelsen,
Via Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget

29. august 2022

Høringssvar på besparelsesforslag på Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalgets område

Bornholms Middelaldercenter (BMC) anerkender, at det er en svær opgave BRK's kommunalbestyrelse står over for at løse. Herunder er vores kommentarer til sparekataloget på forslag relevante for os, som kulturinstitution:

FKLU-21-01: Bortfald af tilskud til Bornholms Kulturuge

Som en af de mange arrangører i Kulturugen mener vi, at besparelsen kan gennemføres med følgende konsekvenser: Kulturugens administration vil blive udfordret ved at skaffe finansiering og fondsmidler fra andre steder uden BRKs tilskud som "seedmoney", og et mindre program vil formentlig blive resultatet. Arrangørerne vil i mindre grad kunne søge støtte hos Kulturugen.

FKLU-21-04: Reduktion af kulturelle puljer

Som en af institutionerne med plads i Kunst og kulturhistorisk råd, mener vi at besparelsen kan gennemføres med følgende konsekvenser: Det vil give en reduktion i aktiviteter eller kulturelle projekter, der kan støttes, men det vil ikke sænke ansøgningsaktiviteten eller projektkvaliteten på området. Rådene er fortsat garant for, at midlerne uddeles til mest mulig gavn og kvalitet for bornholmerne – og anbefales opretholdt.

FKLU-21-05: Reduktion af driftstilskud til selvejende kulturinstitutioner:

BMC er bekymrede for konsekvenserne ved at forslaget "Reduktion af driftstilskuddet til kulturinstitutioner", hvori det bl.a. foreslås at sænke BMCs tilskud med 19.374 kr. Selvom reduktionens størrelse ikke er uoverskuelig, er det på vores virke i forhold til kommunens børn, unge og udsatte borgere, at vi har sværest ved at få driften til at køre rundt. Vi tilbyder gratis entré til alle bornholmske institutioner og det vil være en politik, vi kan være nødt til at overveje. Konsekvensen vil så være, at færre bornholmske skoler, daginstitutioner, div. centre for sårbare etc. vil benytte os og få en kulturel oplevelse.

BMC fungerer desuden som en socialøkonomisk virksomhed, hvor medarbejderne i høj grad er borgere i fleks- eller skånejob. Vi tager borgere i afklaringsforløb og arbejder målrettet for at være en arbejdsplads og et praktiksted for personer med brug for gode arbejdsforhold og rummelighed til at få succes på egne præmisser. For at kunne opretholde den rummelighed, skal der være råd til ordinært ansatte som mentorer, og der skal være råd til at sårbare ansatte kan have en dårlig periode. Det nytter ikke at bundlinjen står forrest i disse forløb. En reduktion i vores driftstilskud vil gøre det sværere at opretholde rummeligheden, og resultatet vil være at vi på sigt ikke er lige så godt rustet til at tage imod tungere forløb med borgere med mange udfordringer.

Med venlig hilsen

Jane Lindedam
Direktør

Rønne d. 29./8. 2022

Bornholms Museums og Bornholms Kunstmuseums høringssvar i forlængelse af det fremlagte Sparekatalog for BRK budgetår 2023-

Efter mange års fundraising og planarbejde er museerne i årene 2023-2025 inde i en markant transformation med det store museumsbyggeri i Rø, opførelsen af nyt magasin og mulig flytning af administration og værksteder til Snorebakken. Parallelt med alt dette skal museernes nuværende opgaver fortsat løses. Vi er derfor, ikke mindst i de kommende 2-3 år, ekstraordinært følsomme over for reduktioner af de i forvejen, i forhold til opgaverne, beskedne budgetter.

De foregående år har Bornholms Museum fremsendt anmodning til budgettet om øget støtte til at løfte de lovpligtige, herunder særligt de arkæologiske opgaver. Dette er ikke sket i år i erkendelse af alvoren af den anstrengte økonomiske situation i kommunens budget.

Samtidig har museet sammen med borgmesteren de seneste år fremsendt anmodning til staten om at forhøje sit "minimumstilskud" til museet betragteligt, så de lovpligtige opgaver knyttet til bevaring, forskning, formidling og arkæologi kan løftes til acceptabel standard. Vi har ikke opnået nogen dialog herom med ministeren, trods det faktum, at museerne løfter en lang række krævende opgaver:

Bornholm rummer nogle af landets rigeste arkæologiske fundområder og har sin helt egen nyere kultur- og kunsthistorie. Samtidig har museerne ikke samme mulighed som øvrige danske museer, - nemlig at løse opgaverne på tværs af kommunegrænser.

I fuld forståelse for den kolossale opgave der påhviler kommunalbestyrelsen i budgetarbejdet, må vi naturligvis påpege konsekvenserne af besparelser på museerne:

Ny formidling af Bornholms kultur- og kunsthistorie i museumscentret i Rø

- Bornholms Museum står foran en massiv opgave med nedpakning af det gamle museum i Sct. Mortens Gade og etablering af nye udstillinger i Rø. Der skabes en helt ny formidling af Bornholms kultur- og kunsthistorie, - åben hele året som en af øens allerstørste turistattraktioner og endnu vigtigere som et mødested for bornholmere i alle aldre. Det er afgørende, at det nye museumscenter kommer godt fra start med spændende formidling der når bredt ud til publikum.

Bevaring

- Museernes helt centrale opgave knyttet til bevaring er i en yderst kritisk situation: Dels skal der etableres nyt magasin, og alle genstande skal afrenses og digitalt registreres de kommende år, og dels er museets nuværende magasiner i Almindingen opsagt af forsvaret. Samtidig er museets skibssamling sammen med Træbådelauget opsagt af Rønne Havn. Ressourcemæssigt er her brug for mindst 10 årsværk.
- I forlængelse heraf skal der findes opbevaring til Bornholms Kunstmuseums kunst i noget af byggeperioden, samt på lang sigt til den vigtige skulptursamling.

Arkæologi

- Bornholms Museums arkæologi er præget af en lang række lovpligtige opgaver knyttet til anlægsprojekter, skovning og jordarbejder. Disse opgaver er for størstepartens vedkommende for små til at der kan kræves betaling af bygherre, mens dette slet ikke er muligt i skovene og på landbrugsjord.

Det kræver flere ressourcer end museet råder over i dag at sikre, at disse arbejder ikke forsinkes. Udfordringen er voksende, idet der er mange projekter i støbeskeen de kommende år. Hertil kommer at Energi-øen vil kræve fuld bemanning i flere år. Dette bliver betalt af staten/bygherre, men vil dræne museet for alle erfarne faglige ressourcer, som dermed mangler til øvrige arkæologiske projekter.

Energipriserne

- Vi må gøre opmærksom at museerne, der er helårsåbne, parallelt med fremsendte spareforslag bliver ramt meget hårdt af stigende energipriser.

Vi håber i lyset af de udfordringer beskrevet i det ovenstående, hvortil kommer en stram økonomi knyttet til alle øvrige opgaver og afdelinger, at det foreslående spareforslag kan undgås eller reduceres væsentligt. Vi håber samtidig at ovenstående kan medvirke til en tværpolitisk fælles indsats for at sikre museerne forbedrede og lige vilkår med det øvrige danske museumsvesen.

Med venlig hilsen

Jacob Bjerring-Hansen
Direktør Bornholms Museum & Bornholms Kunstmuseum

Jørgen Selmer
Formand Bornholms Museumsforening

Rønne 30. august 2022

Høringssvar fra Bornholms Teater vedr. Spareforslag FKL 21-14.

Bornholms Teater er i en rivende udvikling med teaterforestillinger, der sætter fokus på det lokale. I disse dage spiller forestillingen SNE, som er tredje del af den lokalt forankrede Bornholmerkrønike. Da corona-pandemien lukkede teatrene, spillede teatret den lokalhistorisk forankrede 1658 på en lastbil rundt omkring på øen, og sidste efterår turnerede forestillingen Bornholmerne også på hele øen. Lokalt forankret teater som har national bevågenhed. Bornholms Teater står også for koordinering af børneteaterordningen, som sikrer bornholmske børns møde med professionel scenekunst.

Ved Statens Kunstfonds evaluering af Bornholms Teater i 2019 var der rosende ord til teatret og der blev peget på teatrets potentiale til "...at udvikle sig yderligere i retning af et scenekunstnerisk kraftcenter af national betydning." I det kommende år skal vi starte forhandlingerne med BRK om en ny egnsteateraftale for årene 2025-2028. Her er vi optaget af at styrke udviklingen af repertoire og teatret, med særligt fokus på lokale fællesskaber og på børn og unges møde med scenekunst. Vi har en stærk vision, som vi glæder os til at præsentere og omsætte til handling i samklang og samarbejde med BRKs visioner for kultur- og lokalsamfundsområdet.

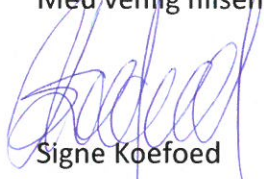
En reduktion af Bornholms Teaters driftstilskud vil ramme Bornholms professionelle teater hårdt og på et rigtig dårligt tidspunkt.

Bornholms Teater har sammen med BRK i foråret henvendt sig til kulturministeren og bedt om en dialog om et permanent særligt ekstra tilskud til Bornholms Teater. Et ønske der aktivt bakkes op af vores brancheorganisation Dansk Teater, og hvor vi fornemmer en lydhørhed fra Kulturministeriets side. Det vil gøre denne dialog sværere, hvis kulturministeren stilles i udsigt, at et særligt statsligt tilskud undergraves af en kommunal besparelse.

Det er også vigtigt at gøre opmærksom på, at en eventuel reduktion af driftstilskuddet rammer ekstra hårdt, da Bornholms Teater oppebærer en statslig refusion, som i 2022 udgør 36,9% af BRKs driftstilskud. Dvs. at en reduktion af driftstilskuddet på f.eks. 100.000 kr. fra BRK vil koste Bornholms Teater yderligere 50.000 årligt i tabt statstilskud.

Ydermere har Bornholms Teater siden 2017 iflg. egnsteateraftalen med staten skullet producere min. to årlige teaterforestillinger mod tidligere kun en. Bornholms Teater modtog ikke dengang og har ikke siden modtaget et øget driftstilskud fra BRK og er derfor allerede ekstra udfordret ift. produktionskrav. Vi har formået at holde et højt kunstnerisk niveau ved at lave effektiv fundraising, men det er en usikker kilde til finansiering, som der er hård konkurrence om. Man kommer ikke udenom, at et solidt driftstilskud er det afgørende fundament for at der produceres professionel, lokalt teater på Bornholm med Bornholm og bornholmerne i centrum. Det håber vi man fra politisk side vil være med til at sikre fremover.

Med venlig hilsen

Signe Koefoed

Bestyrelsesformand

Bornholms Teater

Høringssvar til sparekatalog nummer to budget 2023

Bornholms Udsatteråd er yderst bekymret over endnu et sparekatalog med forslag, der vil ramme udsatte borgere på Bornholm.

Udsatterådet opfordrer den samlede kommunalbestyrelse til at være meget opmærksomme på, at besparelsen på være- og afklaringssteder mfl. ikke kun rammer den enkelte borgere, men hele familier rammes – familier der i forvejen er i en udsat position. Ved at nedlægge væresteder og tilbud fjerner man ikke behovet hos målgruppen, tvært i mod.

Bornholms Udsatteråd er klar over, at Bornholms Regionskommunes økonomi er yderes presset, men besparelse som rammer mennesker i udsathed rammer også Bornholms Regionskommune da mennesker presses ud i yderligere udsathed, hvilket så kræver flere og på sigt dyre indsatser. Reelt flyttes økonomien fra et tilbud / værested til et andet, idet de udsatte borgere fortsat og stadig har behov for tilbuddet. Risikoen er, at der skabes et øget pres på dels behovet og dels økonomien på de tilbageværende tilbud og væresteder.

På vegne af Bornholms Udsatteråd 26. august 2022

Torben Kofod Ager

Høringssvar fra Bornholms Ungeråd

Bornholms Ungeråd har stor forståelse omkring behovet for at spare, men fremlægger dog dets perspektiver og anbefalinger i nedenstående høringssvar.

- Bornholms Ungeråd mener af princip ikke, at der bør bespares på børn og unge. Mere specifikt er Bornholms Ungeråd kritiske overfor forslag, som omhandler besparelser på områder i og omkring psykiatrien og de unges mentale helbred. Bornholms Ungeråd appellerer til, at politikerne prioriterer blandt andet fysiske rammer til børn og unge. Bornholms Ungeråd ønsker en bedre ”bro” imellem dagtilbud/skole og fritidsaktiviteter. En ”bro” som betyder, at der er en god forbindelse imellem skolelivet og foreningslivet. Børn og unge bør føle at der er samspil imellem deres skoleliv og deres fritidsliv for at sørge for at flere får øjnene op for hvad Bornholm kan tilbyde de unge ift. fritidsaktiviteter, hvorfor Bornholms Ungeråd heller ikke ønsker, at der udskydes eller bespares på bl.a. anlæg af diverse nye fysiske rammer for børn og unges aktivering. Bornholms Ungeråd ser gerne at politikerne prioriterer at skabe muligheder for fællesskaber for unge, især udsatte unge.

Pkt. BSU-12-07 ”Tilbagerulning af STIME”

- Bornholms Ungeråd er stærkt kritiske overfor dette forslag. Det er et for alle kendt problem, at den mentale trivsel blandt børn og unge i Danmark, men også på Bornholm, er stærkt dalende. Derfor anser Bornholms Ungeråd en tilbagerulning af STIME konceptet som værende betydeligt uforsvarligt og ulogisk. Hvis STIME bliver tilbagerullet, vil det antageligvis resultere i, at det bliver endnu sværere at samle udsatte unge op og give dem en god start på livet. Endvidere gøres der opmærksom på forventningen om, at koncepter som dette snart vil blive obligatoriske, hvorfor Ungerådet yderligere anser det som dybt uansvarligt, skulle politikerne vælge at gennemføre dette forslag.

Pkt. BSU-12-08 ”Nedlæggelse af sorggrupper for børn og unge”

- Bornholms Ungeråd anbefaler, at der ikke bliver udført besparelse på eller nedlæggelse af de allerede eksisterende sorggrupper for børn og unge. Jf. forslagens konsekvens beskrivelser fremgår det at børn og unge ikke vil have mulighed for at tilgå sorggrupper privat, da disse ikke eksistere. Derudover vil der endvidere være en social slagside såfremt der kommer private alternativer da disse ikke vil være gratis. Behandling og bearbejdning af sorg er vigtigt for børn og unge, som uheldigvis er blevet ramt på livet. Derfor anser Bornholms Ungeråd det som uansvarligt og ærgerligt såfremt der spares på dette, da børn og unge dermed ikke vil kunne regne med en lige så god hjælpende hånd fra kommunal side.

Pkt. BSU-13-12 ”Ændring af skoledistrikter”

- Bornholms Ungeråd vil stærkt anbefale ikke at gennemføre dette punkt. Som repræsentanter for blandt andet folkeskoleeleverne på Bornholm anser Ungerådet ikke en sammenlægning af distrikterne som en holdbar og god løsning for eleverne. Ungerådet anerkender det logiske i en sammenlægning mht. økonomi og logistik, men mener på den anden side ikke på nogen

måde at det kan være til gavn for eleverne. Med en risiko for at skulle flyttes fra Allinge til Nexø som skoleelev frygter Ungerådet at elevernes trivsel vil forringes. Dertil skal der tages transport i betragtning. Skulle en sammenlægning og/eller forflytning af flere elever blive besluttet ville det kræve, at kommunen bistod med hjælp til buskort for eleverne hvilket derfor vil være en udgift som skal medregnes. Yderligere bekymrer det Ungerådet, at en af konsekvenserne kan være et forringet forhold imellem lærer og elev. Et godt bånd imellem lærer og elev er essentielt for lysten til at lære samt trivslen for det enkelte barn. Endvidere ønsker Bornholms Ungeråd ikke at elever skal blive overset i endnu større klasser som følge af, at de måske er blevet tvunget ind i en ny klasse. Såfremt dette bliver tilfældet forventes der dermed også en prioritering af undervisningen på de bornholmske skoler. Ungerådet vil dermed anse det som uansvarligt overfor de bornholmske unge, såfremt dette forslag bliver gennemført og anbefaler på det kraftigste politikerne om ikke at gennemføre, for de bornholmske børn og unges skyld. Mindre frihed til eleverne er ikke vejen til bedre trivsel.

Pkt. BSU-13-13 "Omplacering af eleverne i DASK"

- Bornholms Ungeråd anser en nedlukning af DASK som en fallit erklæring i forsøget på at redde de børn og unge, som har det svært. Ungerådet ønsker, at alle øens børn og unge skal kunne modtage undervisning og gå i skole på en måde som er til deres eget bedste. Derfor vil en nedlukning af et specialtilbud for psykisk sårbare unge direkte være at tabe disse unge mennesker på gulvet, da de bornholmske skoler ikke er udrustet til at kunne sikre en stabil inklusion, hvilket ikke er til børnenes bedste. Derfor ser Ungerådet meget kritisk på forslaget om at nedlægge DASK tilbuddet.

Pkt. BSU-13-14 "Omplacering af eleverne i "Ung på vej"

- Bornholms Ungeråd vil på det kraftigste anbefale IKKE at gennemføre dette spareforslag. For Bornholms Ungeråd er en af de største prioriteter at sikre de bornholmske unge en god trivsel. De unge som er en del af konceptet "Ung på vej" er det af en grund. De har haft det svært i den almene folkeskole, hvorfor dette tilbud har været nødvendigt for at sikre at disse unge, på lige fod med andre, kan få en god trivsel. Disse unge har altså fravalgt folkeskolen af en grund. I konsekvensbeskrivelsen nævnes det endvidere, at en gennemførsel vil resultere i en udgift i fremtiden. Yderligere gøres der også opmærksom på det faktum, at disse unge antageligvis ikke vil benytte sig af den almene skole fra hvilken de selv har taget afstand til tidligere. Gennemføres dette af politikerne vil det, ud fra Bornholms Ungeråds synspunkt, være det samme som at kaste disse unge tilbage ind i ilden fra hvilken de flygtede fra. Derfor appelleres der til ikke at gennemføre dette spareforslag

Pkt. FKLU 21-11+ "Reduktion af pulje til aktiviteter (Folkeoplysning) - Fremrykket "

- Bornholms Ungeråd har i øjeblikket fokus på de unges mentale såvel som sociale trivsel. Meget af den trivsel knytter sig til aktivitetslivet. Derfor ser Bornholms Ungeråd kritisk på forslaget om at tage penge væk fra netop dette område. Ungerådet anser det som en vigtig prioritering at sikre aktiviteter for børn og unge såvel som adgangen til disse. Dette mener vi

på baggrund af tal og statistik, som viser, at unge i større og større grad mistrives. Derudover besidder Ungerådet også data og erfaringer fra bornholmske unge, som klart viser et ønske om en højere prioritering af aktivitets, fritids- og kulturlivet for unge på Bornholm. Derfor ser Ungerådet gerne at dette forslag ikke bliver gennemført.

Pkt. FKLU-59-03 & FKLU-59-04 hhv. ”Lukning af Klemensker Idrætshal” & ” Lukning af Svaneke Hallen”

- Bornholms Ungeråd ser generelt kritisk på nedskæringer eller besparelser på rammer for fritids- og kulturaktiviteter. Ungerådet anerkender behovet for at spare på udvalgte områder, men ønsker dog at der bliver prioriteret fysiske rammer til nutidige såvel som fremtidige aktiviteter for børn og unge på Bornholm. Ungerådet anser eksempelvis Svaneke hallen som et eksempel på den ”bro” der, fra ungerådets side, ønskes imellem skole/dagtilbud og fritidsaktiviteter. Ungerådet ser således gerne at der prioriteres fysiske rammer for især børn og unges aktivering i hverdagen.

Høringssvar vedr. budget 2023 – Runde 2

BUPL Bornholm har kigget på de spareforslag som ligger og er helt klar over BRK's svære økonomiske situation. BUPL Bornholm er dog af den overbevisning at det på ingen måde afhjælper kommunens dårlige økonomi, såfremt de forslag som berører **Center for Børn og Familie**, samt **Center for Skole** føres ud i livet.

De afledte effekter af besparelserne kan tværtimod ende med at tilføre BRK flere udgifter på sigt. Det bliver endnu engang de i forvejen udfordrede børn og unge som står til at tabe. For slet ikke at tale om de medarbejdere hvis job står på spil.

Som det ligger nu, hvor vi kigger ind i det værst tænkelige scenarie, skal der reduceres i eller helt lukke eksisterende tilbud, uanset om vi kigger på dagtilbud, skole, det forebyggende eller behandlende område. Dette vil sætte det gode forebyggende arbejde tilbage med år, for ikke at tale om at vi fremadrettet vil se større venteliste i forbindelse med underretninger og søgen af hjælp til de svageste, som samtidig vil være en voksende skare.

Vi vil se et øget pres på de ansatte, der kombineret med manglende efter- og videreuddannelse vil lide under et forringet arbejdsmiljø i en sådan grad, at det ikke kun vil påvirke sygefraværet i en negativ retning, men også risikerer at skubbe til en øget flugt fra de store velfærdsfag i BRK. Dette i en situation hvor det i forvejen er svært at rekruttere til området.

Selvom der kommer lidt penge til BRK via udligningsreformen, vil selv "små" besparelser på dette område få store konsekvenser. Flere af disse områder har været underfinansieret i alt for mange år. Og nu hvor det ellers gik den rigtige vej, vil selv små besparelser sætte det flere år tilbage. Igen er det de svageste børn og unge som først betaler prisen, sammen med det personale som fyres for at opnå besparelser.

Alt dette har mange andre allerede fint beskrevet. Selv i BRK's egne forventninger til konsekvenser af besparelserne.

Men besparelserne risikerer ikke kun at få konsekvenser der.

- Hvad med det stort anlagte projekt "De små børns Bornholm"? Kan BRK stadig leve op til sine forpligtelser her eller vil det få Egmont fonden til at sige STOP?
- Hvad med BRK's egen "strategi for fremtidens dagtilbud på Bornholm"? Hvor blev ambitionerne af? Og kan BRK i værst tænkeligt scenarie stadig leve op til Dagtilbudslovens §1?
- BRK's ambitioner om at nå de 42.000 og at tiltrække veluddannede med børn, bliver svært at nå hvis vi ikke længere har de ønskede kvalitets dagtilbud, skoler eller tilbud til de unge som på en eller anden måde ikke passer ind i den snævre ramme der nu er tilbage.

Den økonomiske situation taget i betragtning, er det nok ikke nu vi skal søsætte nye investeringer, men hvis vi ønsker en fremtid for Bornholm og for de bornholmske børn og unge, så kan vi ikke spare på disse områder.

På vegne af BUPL Bornholms bestyrelse

Henrik Kofoed Hansen
Formand

Bornholms Regionskommune

oep-budget@brk.dk.

Høringssvar til budgetmateriale 2023 - besparelsesforslag vedrørende Business Center Bornholm budget 2023 og de efterfølgende 3 budgetoverslagsår (2024-2026)

Vi har gennemgået det foreliggende budgetmateriale 2023, og herunder det nye besparelsesforslag vedrørende Business Center Bornholm (BCB) på kr. 1 mio. kr. i 2023 og kr. 1 mio. kr. i overslagsårene.

Ved gennemgangen af det første besparelsesforslag på 167.000 kr. i 2023, besluttede BCB efter grundige overvejelser og beregninger ikke at fremkomme med et høringssvar. Dette i anerkendelse og forståelse af nødvendigheden af besparelser og ud fra en vurdering af, at besparelsen var af en sådan størrelse, at BCB kunne håndtere den – trods det dermed forringede værditilbud til erhvervet, en sådan besparelse ville betyde.

BCB udfører, en samfundsgavnlig, nødvendig og såvel efterspurgt som proaktiv lokal erhvervsfremmeindsats, der er af stor betydning for udvikling og vækst hos erhvervet på Bornholm, såvel for iværksættere, mindre og nystartede virksomheder som for de veletablerede virksomheder. Det bornholmske erhvervsliv er både udviklings- og omstillingsparate og tillægger at sætte stor pris på den lokale og tillidsskabende erhvervsservice.

BCB forestår blandt andet 1:1 sparring, workshops, inspirations- og intramøder samt deltager i udviklingen og gennemførelsen af særligt erhvervspolitiske initiativer. Disse indsatser understøtter virksomhederne i deres udvikling indenfor eksempelvis digitalisering & automatisering samt grøn omstilling og medvirker dermed til at styrke deres konkurrenceevne. Den grønne omstilling er helt generelt vigtig, men i særlig grad for de bornholmske virksomheders kommende muligheder for at byde ind og være med i forhold til det bornholmske fyrtårn, Energjør Bornholm.

Bornholms virksomheder er inde i en periode med positiv udvikling, og det er af stor betydning, at vi som ø ikke taber dette momentum, men fortsat bakker op om øens erhvervsliv og det økonomiske grundlag, som de genererer - til gavn for hele øens udvikling og vækst. En udvikling som er helt afgørende for at der kan tiltrækkes nye virksomheder og samarbejdspartnere. Det er derfor essentielt, at der er midler til, at den lokale erhvervsservice (BCB) gennem en vedholdende indsats kan bidrage til virksomhedernes omstilling og udvikling.

Det nye spareforslag er af en sådan størrelse, at det vil få store konsekvenser for den målrettede indsats for udviklingen af det bornholmske erhvervsliv. Vi kan derfor ikke anbefale den foreslåede reduktion i budgettet for BCB.

Ydermere vil vi gerne pointere, at BCB udfører den grundlæggende erhvervsservice i henhold til lov om erhvervsfremme 2019 og sætter handling bag Bornholms erhvervspolitik. Denne vigtige opgave kan Erhvervshuset Hovedstaden ikke erstatte med deres specialiserede tilbud og endvidere forventes ikke, at Erhvervshusets specialiserede ydelser til Bornholm vil forøges uden en ny aftale med KKR. Den grundlæggende erhvervsservice fungerer endvidere som brobygger til de specialiserede ydelser. Vi har siden det nye erhvervsfremmeset-up i 2019 sammen med Erhvervshuset arbejdet for et sammenhængende tilbud. Dette er stærkt medvirkende til at vi i dag har et meget velfungerende og effektivt set-up med stor virkekraft.

Selv om vi naturligvis fortsat både forstår og anerkender nødvendigheden af besparelser på budget 2023, vil den foreslåede reduktion i budgettet til BCB være en væsentlig forringelse af den lokale erhvervsservice, som vil resultere i færre virksomhedsrettede tilbud og dermed svække indsatsen over for de bornholmske iværksættere og virksomheder.

Vi vil gerne påpege, at vi på baggrund af den på det tidspunkt nye erhvervsfremmelov allerede ved budgetdrøftelserne ved udgangen af 2018 vedrørende BCB's kontrakt for 2019 indgik aftale om at medvirke til en reduktion på tilskuddet til BCB med kr. 336.000. Den gang aftaltes det til gengæld, at den kommende lønbesparelse ved en fælles erhvervschef skulle forblive i BCB til aktiviteter over for virksomhederne.

På trods af dette blev bevillingen til BCB allerede i 2020 yderligere beskåret med kr. 1 mio., med en deraf følgende væsentlig ringere ydelse for erhvervet.

Fastholdes den foreslåede besparelse, vil det således forringe værditilbuddet til erhvervet markant – og effekten vil være mærkbar for de bornholmske virksomheder:

Det vil få direkte indvirkning på BCB's 1:1 vejledning og sparring til iværksættere og virksomheder, hvor færre således vil kunne få glæde af denne indsats.

Ligeledes vil BCB i ringere grad kunne medvirke til igangsættelse og gennemførelse af nye erhvervspolitiske initiativer, som eksempelvis Nationalt Center for Grøn Energi, og herunder at bidrage til fortsat udvikling af det bornholmske Fyrtårn, med mindre disse initiativer fuldt finansieres af andre midler.

Og endelig vil BCB også i ringere grad kunne udføre den dedikerede, opsøgende indsats omkring et sammenhængende tilbud til erhvervet og derigennem medvirke til at gøre de nationale tilbud tilgængelige på Bornholm i samarbejde med Erhvervshusets bornholmske filial. Et opsøgende arbejde, der er særligt vigtigt, fordi de bornholmske virksomheder oftest ikke selv har ressourcerne til at holde sig ajour med - og opsøge - relevante tilbud, og dermed får virksomhederne ikke fuldt udbytte af de nationale støttemuligheder.

Vi vil derfor anbefale, at der ikke reduceres i budgettet til BCB. Subsidiært, at der alene reduceres med det i første spareforslag foreslåede beløb på kr. 167.000 i 2023 og kr. 149.000 i overslagsårene.

Med venlig hilsen

Karen Bladt
Formand for Business Center Bornholm

Christa Lodahl
Erhvervschef Business Center Bornholm

Fakta - BCB i tal i 2021:

- 180 virksomheder modtaget vejledning fordelt på 363 individuelle møder
- Gennemsnitlig tilfredshed 4,7 for individuelle møder, på en skala fra 0-5 (svarprocent 85)
- 75% af de virksomheder, BCB har været i kontakt med, er henvist videre til private rådgiver m.fl.
- 30 arrangementer – nogle som workshops, nogle som "åbne" gå-hjem-møder
- 559 deltagere til arrangementerne
- Gennemsnitlig tilfredshed 4,3 for arrangementer, på en skala fra 0-5 (svarprocent 44)
- Operatør eller partner i 8 strategiske virksomhedsrettede indsatser
 - Bæredygtig Bundlinje Bornholm
 - Klar til Energiø
 - Nationalt Center for Grøn Energi
 - Bornholm ud i verden
 - Genstart Erhverv i Gadeplan
 - Iværksætter Danmark
 - Makers Island Bornholm
 - Faglært er Fedt
 - Tilflytterservice
- 14.383 besøgende på hjemmesiden gav over 59.680 sidevisninger
- 2.850 følgere på sociale medier og 2.547 nyhedsbrevsmødtagere

Høringssvar fra Dagtilbudsbestyrelsen vedrørende yderligere spareforslag for (august 2022) budget 2023

Dagtilbudsbestyrelsen repræsenterer samtlige kommunale børnehuse, dagplejen og Specialbørnehaven Mælkebøtten.

BSU-11

Den foreslåede yderligere begrænsning af åbningstiden i børnehusene vil være en betydelig forringelse af vilkårene for dagtilbud på Bornholm.

De beskrevne konsekvenser ved spareforslagene er dybt bekymrende, særligt taget i betragtning af, at der er tydelige indikationer på, at netop den tidlige indsats med flere fagpersoner omkring børnene er altafgørende for at lykkes med positiv forandring.

BSU-12

Der er i forvejen ventetid på familiebehandling, hvorfor det findes bekymrende, at der foreslås yderligere nedskæringer. I tillæg kan det betyde, at det sætter nogle familier under yderligere pres, hvilket vil kræve dyrere og mere indgribende foranstaltninger senere hen.

FKLU-59-03 s. 112

FKLU-59-04 s. 114

Disse forslag vil udfordre børnehusene i nærområderne, da de vil skulle transportere sig til andre idrætsfaciliteter. Derudover vil det lægge pres på de andre idrætshaller, da der må forventes øget efterspørgsel på hal-tid.

NMPU-55-04+ s. 128

NMPU-55-05+ - ++

Det er bekymrende, hvis der skal spares yderligere på bygningsvedligehold, da dette må forventes at medføre højere udgifter på et senere tidspunkt. Dertil kommer, at mange børnehuse allerede på nuværende tidspunkt har udtalt behov for forbedringer.

NMPU-57-01++

Det kan besværliggøre rejsen for forældre og børn, som benytter netop disse ruter i deres rejse til og fra børnehuse.

Høringssvar til budgetforslag til budget 2023: Besparelse på Business Center Bornholm

Metal Bornholm takker for muligheden for at indgive høringssvar til budgetforslag for Bornholms Regionskommunes budget for 2023. Indeværende høringssvar omhandler spareforslag til besparelse på Business Center Bornholm. Metal Bornholm ser med stor bekymring på besparelsen af 1 mio. kr. til Business Center Bornholm.

En sund erhvervsudvikling er helt centralt for Bornholms udvikling og vækst, herunder tiltrækning og fastholdelse af virksomheder, produktion og arbejdspladser på øen. Her spiller Business Center Bornholm en afgørende rolle i sit arbejde for at støtte og rådgive de bornholmske virksomheder, som er lokal forankret.

Det er Metal Bornholms vurdering at en besparelse på 1. mio. kr. af støtten til Business Center Bornholm vil få betydning for erhvervsudviklingen i kommunen og øen risikerer bl.a., at virksomheder søger til andre landsdele. Det vil koste vigtige arbejds- og lærlingepladser og tiltrækning af nye beboere til Bornholm. De tilbud om rådgivning og vejledning, som Business Center Bornholm i dag tilbyder, er derfor helt centrale og til stor gavn for kommunens virksomheder, så udvikling og vækst skabes til gavn for hele øens befolkning.

I 2030 skal den ene af to energiøer i Energiø Bornholm stå færdig. Den totale direkte arbejdskraftefterspørgsel forventes at være ca. 14.500 årsværk. De bornholmske virksomheder står derfor i de kommende år overfor en vigtig opgave i at byde ind på opgaver i forbindelse med anlægsfasen og senere driften af Energiø Bornholm. Her spiller Business Center Bornholm en rolle i rådgivning og vejledning, så de Bornholmske virksomheder kan byde ind på kontrakter til anlægsopgaverne af Energiø Bornholm. Alt sammen til gavn for udvikling af virksomheder, arbejdspladser og vækst på Bornholm.

Hos Dansk Metal ved vi, at en stor del af de arbejdspladser der bl.a. kommer til at blive brug for i forbindelse med Energiø Bornholm, vil være faglært arbejdskraft og dermed Dansk Metals medlemmer.

Det er derfor vigtigt, at vi giver de rigtige rammer for en fortsat erhvervsudvikling til gavn for hele Bornholm. Dette må ikke forhindres af besparelser på Business Center Bornholm. Hvorfor Metal Bornholm opfordrer til, at der ikke budgetteres med besparelser hos Business Center Bornholm.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål eller kommentarer står jeg til rådighed.

Med venlig hilsen
Klaus Holm

Formand
Metal Bornholm

Høringssvar fra Dansk Teater vedr. BRKs spareforslag FKLU 21-14.

Bornholms Teater har i de senere år markeret sig stærkt som lokalt teater og har med sine forestillinger og initiativer været til inspiration for andre teatre rundt om i hele landet.

Vi har i Dansk Teater arbejdet for et samlet finanslovsudspil for styrkelsen af de scenekunstneriske kraftcentre, som findes rundt om i landet, og her er Bornholms Teater omfattet og særligt fremhævet. Et udvidet statsligt tilskud skal dels hjælpe til at sidestille Bornholms Teater med landets andre egnsteatre, men også udvide de kulturelle tilbud til Bornholm og øens befolkning, som ellers er nogle af de danskere som har længst til gode kulturelle tilbud.

Dansk Teater bakker således op om, at der gives et særligt statsligt tilskud til Bornholms Teater. Den opfordring er givet videre til regeringen og dets støttepartier, og det vil derfor være meget uheldigt hvis Bornholms Regionskommune på nuværende tidspunkt varsler en besparelse, da et særligt statsligt tilskud normalt gives under forudsætning af, at kommunen beholder sit driftstilskud på minimum samme niveau som hidtil.

Dansk Teater opfordrer derfor Bornholms Regionskommune til at friholde Bornholms Teater for besparelser.

Med venlig hilsen
Peter Mark Lundberg
Direktør
Dansk Teater

Svaneke den. 26.08.2022

**Høringssvar til Budget 2023 fra Den Fælles Brugerbestyrelse i socialpsykiatrien,
Center for Psykiatri og Handicap, Bornholms Regionskommune.**

Den Fælles Brugerbestyrelse består af brugerbestyrelsesrepræsentanter fra Område Vest og Område Øst, med støttefunktioner i eget hjem og med aktivitets- og samværstilbud og brugerbestyrelsesrepræsentanter fra Botilbuddet Kommandanthøjen.

Høringssvaret afgives for det administrative sparekatalog der er sendt i høring 25. august med svarfrist 30. august 2022. oep-budget@brk.dk

Den fælles brugerbestyrelse ønsker at udtrykke stor bekymring for de spareforslag der er fremsat for socialpsykiatrien:

- **Lukning værestederne Vestergade og Åsen**
- **Lørdags og helligdags åbent på midtpunktet**

Lukning værestederne Vestergade og Åsen

Vi er generelt meget bekymrede for det store sparekatalog der foldes ud omkring socialpsykiatrien. Der er mange borgere der vil blive berørt af besparelserne. Borgere som har behov for støtte og hjælp til at opnå deres personlig recovery udvikling og mulighed for at komme sig efter en psykisk sygdom.

Risikoen er at de kommer til at opleve eksklusion fra fællesskabet, og dertil hørende social isolation.

Lørdags og helligdags åbent på midtpunktet

Det er kendetegnende at de borgere, der benytter tilbuddet oplever det som kompensation for det private netværk de enten slet ikke har, eller kun har i meget begrænset omfang.

Lukning af helligdage vil for påsken indebære 5 dage uden kontakt til socialpsykiatrien og ligeledes julen alt efter hvordan den falder.

Vi er i den fælles brugerbestyrelse bekymrede for, hvordan en sådan service forringelse vil påvirke livskvaliteten for de mest sårbare borgere.

På vegne af den fællesbrugerbestyrelse

Næstformand

Maj Isodora Raith

Høringssvar fra Destination Bornholm til sparekataloget pr. august 2022.

Vi ser med meget stor bekymring på den foreslåede besparelse, som vil ramme vores kerneydelser, og som lægger sig på toppen af en allerede effektueret og stor besparelse, da der senest blev indgået en aftale mellem BRK og Destination Bornholm.

Destination Bornholms virke tager udgangspunkt i at være udførende på aktiviteter indenfor markedsføring og produktudvikling på turismeområdet. Destination Bornholm er en organisation, der gennem 30 år – og i et veletableret offentligt-privat samarbejde – har arbejdet strategisk med øens turisme for at sikre de bedste vilkår for øens erhvervsliv.

En besparelse supplerende til den senest gennemførte besparelse vil ramme vores kerneydelser og betyde en konkret og markant nedskæring på initiativer indenfor markedsføring, produktudvikling og turistinformation – fysisk som digitalt.

Derudover ønsker vi at pege på følgende konkrete opmærksomhedspunkter:

- Destination Bornholm er sparringspartner for kommunens medarbejdere i en lang række sammenhænge. Vi stiller derfor spørgsmålstegn ved, om det er korrekt, at en mulig besparelse ingen betydning har for Bornholms Regionskommunes organisation, som det er angivet i oplægget. Det er vores vurdering, at vi – såfremt besparelsesforslaget gennemføres - i mindre grad vil kunne agere sparringspartner i en lang række sammenhænge.
- Som et af landets i alt 19 destinationsselskaber har vi mulighed for at søge en pulje målrettet turismeudvikling under Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Den er årligt på 40 mio. kr. Her er der mulighed for at igangsætte initiativer til fremme af turismen med 50% medfinansiering. Det er en mulighed, som vi har gjort brug af ad flere omgange, herunder blandt andet til arbejdet med at styrke vinterturismen. Med den besparelse der lægges op til, bliver vores mulighed for at søge puljen, og få kommunens midler til at blive til flere indenfor den eksisterende aftale, markant reduceret.
- Gennem de senere år har vi rettet fokus mod perioderne vinter, forår og efterår. Overnatningstallene vidner om markant flere besøgende i netop de perioder hen over en årrække. Ingen tvivl om at corona-situationen bidrog positivt til ønsket om at rejse indenfor landets grænser, men udviklingen var i gang også før corona-pandemien. Et eksempel på den gode udvikling er oktober måned, hvor vi i 2017 havde godt 49.000 overnatninger mod i 2019 godt 75.000 overnatninger - og i 2021 knap 127.000 overnatninger.
- Gæstebesøgene er i høj grad med til at sikre en lang række serviceydelser og oplevelsestilbud, som er med til at styrke den samlede ø. Bornholmere og kommende bornholmere. Det være sig frekvensen på færgeafgange, mange dagligvarebutikker og oplevelser indenfor musik og kulturlivet, fødevareroplevelser m.m. Følgerne af færre gæster er også færre servicetilbud og en reduceret infrastruktur - og dermed bliver det også svære at fastholde borgere på øen og tiltrække nye borgere.

- I de kommende år står vi overfor en central opgave, hvor vi sammen med andre parter skal sikre koblingen mellem energiøen og de styrkepositioner, vi i øvrigt som ø har. Den værdiskabelse, der forventes at opstå i kølvandet på energiøen, kræver, at der arbejdes bevidst og konsekvent med at udmønte værdiskabelsen. Det kræver samarbejdspartnere, og Destination Bornholm er en central part med 30 års virke i bagagen og et samarbejde med over 600 virksomheder udover samarbejdet med kommunen. Derfor er det vigtigt at holde fast i et samarbejde, der er centralt for udmøntningen af effekterne af erhvervssatsningerne på øen.
- Konkret vil vi gøre opmærksomme på, at aftalen mellem Bornholms Regionskommune og Destination Bornholm er todelt, og omhandler både destinationsudvikling/markedsføring samt turistinformation (fysisk og digital). Vedr. Bornholms Turistinformation så gjorde vi opmærksom på ved indgåelse af aftalen, at i fald der skulle foretages justeringer på området, så er det opdragsgiver, der skal beslutte hvor, og hvordan en tilpasning skal foretages.

Bornholms Regionskommune
Att.: Økonomi- og Klimaudvalget
Ullasvej 23
3700 Rønne

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringssvar til budgetmateriale 2023 - besparelsesforslag vedrørende Business Center Bornholm

DI Bornholm og DI Byggeri Bornholm har med stor bekymring noteret, at Bornholms Regionskommune foreslår besparelser vedr. Business Center Bornholm (BCB) på 1 mio. kr. i 2023 og 1 mio. kr. i de efterfølgende tre budgetoverslagsår (2024-2026).

Det finder DI yderst ærgerligt, da det er vores erfaring, at BCB nyder stor opbakning hos Bornholms erhvervsdrivende. BCB gør en vigtig og mærkbar forskel for mange af øens mindre og mellemstore virksomheder. DI's undersøgelse fra januar 2022 om virksomhedernes kontakt til og tilfredshed med alle landets erhvervshuse, herunder Erhvervshusfilial Bornholm / BCB, bekræfter dette billede. 44,4 % af de adspurgte virksomheder er i høj grad tilfredse med BCB, og 27,8% er i meget høj grad tilfredse, hvilket er markant over landsgennemsnittet på 17,6%.

Det er DI's vurdering, at BCB spiller en helt afgørende rolle, når det drejer sig om at skabe den vækst på Bornholm, som er en forudsætning for velfærd til øens borgere. En besparelse af den størrelsesorden, der er lagt op til, vil betyde en væsentlig forringelse af BCB's arbejde og virksomhedsrettede tilbud, ikke mindst set i lyset af de besparelser, som BCB allerede har været igennem siden det nye erhvervsfremmesystem trådte i kraft.

DI frygter, at besparelserne vil have en negativ indvirkning på hele det Bornholmske samfund, hvorfor DI opfordrer til, at besparelsen bortfalder.

På flere fronter yder BCB afgørende bidrag til de bornholmske virksomheder:

- BCB understøtter vækstlaget og bidrager til et mangfoldigt og levende erhvervsliv, og de spiller af den årsag en vigtig rolle for hele Bornholm - ikke mindst ambitionen om at nå 42.000 indbyggere i fremtiden.
- BCB spiller en vigtig rolle som brobygger til de mange nationale tilbud, støtteprogrammer og tilskudsmuligheder, så disse kommer de bornholmske virksomheder til gavn, og dermed hele det bornholmske samfund.

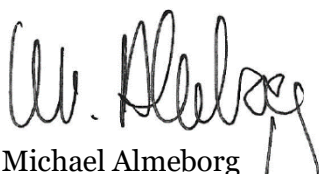
- BCB er en uvurderlig aktør for at sikre lokal forankring af energioen, så der skabes lokal vækst og arbejdspladser, og det bornholmske erhvervsliv understøttes i at udnytte mulighederne. Det kræver investeringer, hvis momentum skal udnyttes – ikke besparelser.
- BCB har et unikt lokalkendskab og deres opsøgende arbejde og 1:1 vejledning har stor værdi for særligt iværksættere og SMV'ere – tilbud, der ikke kan erstattes af aktører uden samme lokalkendskab, som f.eks. erhvervshusene. BCB's vejledning og store lokale engagement udgør et vigtigt bidrag til Bornholm som et mangfoldigt samfund med driftige mennesker, hvor det er rart at leve og bo.

Ud over besparelserne vedr. BCB har DI også med bekymring noteret, at BRK foreslår besparelser på flere andre vigtige områder, der er værdiskabende for øen og med til at give vækst, omsætning, udvikling, arbejdspladser og skatteindtægter til Bornholm, herunder Destination Bornholm og Folkemødet.

DI opfordrer på det kraftigste Bornholms Regionskommune til ikke at foretage besparelser på områder, der er afgørende som drivkraft for den økonomiske vækst og udvikling på Bornholm, og som kan bidrage positivt til langsigtede og økonomisk bæredygtige løsninger for øen.

DI Bornholm og DI Byggeri Bornholm henstiller derfor til, at besparelsesforslaget i sin nuværende udformning forkastes, og at det i stedet sikres, at BCB, Destination Bornholm og Folkemødet fortsat har finansiering til at skabe den store, positive forskel for det bornholmske erhvervsliv, som er nødvendigt for et sundt samfund.

Med venlig hilsen

Michael Almeborg
Formand for DI Bornholm

Jens Koefoed
Formand for DI Byggeri Bornholm

Høringssvar/kommentar til besparelsesforslag til budget 2023.

Jo – jeg kan godt se, at voldsomme besparelser er nødvendige, men jeg har absolut ingen forståelse for at de mennesker der bidrager med en store mængde frivilligt arbejde til glæde for rigtig mange i lokalområderne på øen på den måde skal fratages al lyst og energi til at fortsætte dette arbejde.

Jeg tænker her på det forslag der omhandler ”Bortfald af lokalsamfundspuljen”. Hvor mange timers frivilligt/gratis arbejde får kommunen for en udgift på 1,6 mio. kr.? Det har jeg ikke tal på. Men et kvalificeret gæt, såfremt iveren og hjælpsomheden i øens 28 borgerforeninger er lige så stor som den der præsteres i Klemensker, så drejer det sig om ca. 70 - 80 årsværk.

I Klemensker bruges der årligt omkring 2,5 - 3 årsværk på frivilligt/gratis arbejde med:

- at klippe græs på stier og pladser, bl.a. i hundeluftegårdene,
- rydning af græs under og ved offentlige bænke bl.a. langs gader, stier og cykelstien,
- brænding af ukrudt på fortov ved ungdomsskolen/adgangsvejen fra byen op mod svømmebadet,
- vanding af nyplantninger (træer dels givet af kommunen, men også nye lokalt finansierede træer),
- reparation/vedligehold af bænke, i år også ny bro over den frilagte å ved Præstemosen,
- pasning af flagstænger og flagning langs veje i byen,
- juleudsmykning i byen,
- arbejde omkring vores stadig ikke færdigrenoverede foreningshus, og
- forskellige arrangementer igennem året. Fastelavn, Sankt Hans, Sti-vandringer, Juletræstænding, mv.,

Alt sammen arbejde der koordineres gennem Klemensker Land- & Byforening.

Timerne bruges på at passe, renholde og vedligeholde offentlige arealer så lokalområdet fremstår pænt, både til glæde for os selv, men også til glæde for besøgende/turister. Løser vi ikke selv opgaverne kommer de små lokalsamfund hurtigt til at fremstå nedslidte og i forfald, hvilket Bornholm bestemt ikke kan have nogen som helst interesse i.

Det skal bemærkes, at vi har et glimrende samarbejde med vejafdelingen v/Lene Kristensen, med landskabsafd. v/Morten Bach Jørgensen og med bygningskonsulent Marco Piil Andersen, der alle gør deres bedste for, at de opgaver vi mener bør løses kan lykkes på en eller anden måde.

Mange af de opgaver der varetages af ”de frivillige”, er opgaver hvor kommunen har meldt ud, at de ikke ”har råd til” at passe arealerne på en tilfredsstillende måde, eller opgaver hvor der er indgået partnerskaber om specifikke opgaver. Det er også helt i orden, at vi selv skal yde noget. Men uden økonomi, kan en stor del af opgaverne ikke løses. Det vil ikke blive muligt at finansiere drivmidler til græsklipning og reservedele til maskinet såfremt tilskuddet fra kommunen bortfalder.

Et andet forslag ”Lukning af Klemensker Idrætshal”, et forslag der vil ramme hårdt i et lokalsamfund, hvor der de seneste år er tilflyttet en hel del børnefamilier, og optimismen for fremtiden er spirende. Klemensker Svømmebad, hvor der også lægges et stort stykke frivilligt arbejde, er helt afhængige af, at kunne benytte omklædnings- og bade faciliteterne i hallen.

Kedeligt at se på, at der nu igen skal peges på lukninger i Klemensker. Nu ser det ud til at kommunen vil fortsætte en tidligere kurs, hvor der bare kan lukkes ned i landdistrikterne på Bornholm.

Paradoksalt at tænke på, at vi sidste år brugte en hel del tid på at være involveret i udarbejdelsen af ”Udviklingsplanen for Klemensker By og Land”. En plan udarbejdet af Center for Regional- og Turismeforskning i samarbejde med aktive borgere i Klemensker og med støtte fra Bornholms Regionskommune.

Det er i øvrigt også Klemensker Land- & Byforening der står for organiseringen og koordineringen af den store indsats for at få integreret de ukrainske flygtninge der er flyttet ind i den tidligere tandklinik i Klemensker. Kommunen har før påtaget sig opgaven med koordinering, oprettelse af støttegrupper, afholdelse af orienteringsmøder, kontakt til pressen mv. Men de har denne gang meddelt, at de desværre ikke har medarbejdere nok til at løse opgaven, da der samtidig med 200 ukrainske flygtninge kom 27 FN-flygtninge til Bornholm.

Jeg vil opfordre øens politikere til at bibeholde muligheder for alle øens borgere, så vi ikke alle skal søge mod kystbyerne for at få glæde af de faciliteter som kommunen stiller til rådighed. For at få de frivillige til at yde en indsats både til gavn for lokalområdet, men så sandelig også for Bornholm, så er det vigtigt at også øens politikere viser både respekt og vilje til opbakning, hvor beskedne beløb gør en kæmpe forskel.

Med venlig hilsen
Elsebeth Pedersen
Søndergade 8, Klemensker.

Kære medlemmer af kommunalbestyrelsen for Bornholms Regionskommune

Af de to fremførte sparekataloger foreligger der spareforslag for øens selvejende haller på årligt 400.000 kr. gældende fra 1. jan. 2023. Med den gældende fordelingsmodel betyder det at øens to svømmehaller står til at miste 120.000 kr.

Vi har - på samme måde som Rønne Svømmehal - en fastprisaftale med BEOF der betyder at vi p.t. betaler ca. 2 kr. pr. kwh. En fastprisaftale der desværre udløber pr. 31. dec. 2022. Vi ser derfor med største bekymring frem til de kraftige el-pris-stigninger pr. 1. jan. 2023.

Svømmehallen i Gudhjem har et årligt el-forbrug på ca. 140.000 kwh, hvoraf ca. 100.000 kwh købes (resten dækkes via produktion fra vores solcelleanlæg)

Med en forventet pris på ca. 4 kr. pr. kwh, kommer vores el-regning til at stige fra de nuværende ca. 200.000 kr. årligt til ca. 400.000 kr.

Desværre ser det også ud til at BEOF kommer til at hæve fjernvarmeprisen - varslet lyder på ca. 15%, hvilket omregnet i vores tilfælde vil sige ca. 50.000 kr. årligt

Såfremt de varslede besparelser træder i kraft betyder det en årlig mindreindtægt for Gudhjem Svømmehal på ca. 40.000 kr.

Summa summarum kan vi se frem til et underskud på 290.000 kr. (vores budgetter og regnskab balancerer over årene)

Energiforbruget i en svømmehal er stort set konstant - og meget lidt afhængig af besøgstal. (Jo der bliver brugt lidt mindre strøm, vand og varme ved mindre besøg, - men behovet for opvarmning, ventilation, pumper mm. er stort set uændret)

Vores budget/regnskab for 2021/2022 fordeler sig med ca. 1,4 mio. kr. til personale, ca. 1 mio. kr. til ejendomsdrift (heraf 0,7 mio. kr. til el, vand og varme), samt 0,2 mio. kr. til administration.

Såfremt besparelserne gennemføres vil der - så vidt vi kan vurdere - alene være mulighed for at hente disse via besparelse på personalesiden - og dermed en stærkt begrænset åbningstid. Med spareforslagen vil det svare til at vi skal spare knap 20 % på personalet. I åbningstimer vurderes dette til at udgøre ca. 500 færre åbningstimer. Gudhjem Svømmehal har idag ca. 3.200 aktivitetstimer år. år.

Det skal tilføjes at såvel Rønne og Gudhjem svømmehaller kun har den samme fælles ramme at agere ud fra, - og da vores tilskud bl.a. er udregnet ud fra antallet af aktivitetstimer vil det logiske være at vi "følges ad" mht. evt. nedskæring af timer.

Det skal også tilføjes at begge svømmehaller har en meget flot udnyttelsesgrad over årene, - og at det samlede aktivitetstimeantal faktisk er steget de senere år, således at rammerne/kapacitetet stort set er fuldt udnyttet.

Endelig bør nævnes at de to svømmehaller årligt har godt og vel 120.000 besøgende!

Med venlig hilsen

Hans Jørgen Jensen
Fmd. for Fonden Gudhjem Svømmehal - Østbornholm

Privat adresse
Grevens Dal 17
3760 Gudhjem

Tlf.: 20423370
Mail: hjj.lag@gmail.com

29. august 2022

Bornholms Regionskommune

oep-budget@brk.dk.

Høringssvar til besparelsesforslag til budget 2023 angående Business Center Bornholm (BCB)

Foreningen Dansk Erhvervsfremme afgiver hermed sit høringssvar til forslaget om reduktion i budgettet til Business Center Bornholm.

Dansk Erhvervsfremme kan ikke anbefale den foreslåede reduktion i budgettet til Business Center Bornholm af følgende årsager:

Vigtig afdækning af virksomhedsbehov for erhvervsservice – ikke blot efterspørgsel

Som lokal erhvervsfremmeaktør spiller Business Center Bornholm en vigtig rolle i vejledningen af iværksættere og etablerede virksomheder. Et særligt potentiale i den offentligt finansierede erhvervsservice består i adresseringen af virksomheders uerkendte behov. Dette åbner for vigtige udviklingsperspektiver, men kræver imidlertid et indgående kendskab til den konkrete virksomhed – og en tillidsbåren relation mellem virksomhed og erhvervsfremmeaktør. Disse relationer besidder Business Center Bornholm, og opbygning/vedligehold af relationer kræver naturligvis personlige møder, dvs. ressourcer.

Som bl.a. Syddansk Universitet har demonstreret i deres evaluering af erhvervsfremmeinitiativet Genstart.nu, sker kontakten mellem erhvervsfremmesystem og erhvervsliv ofte ikke på virksomhedernes foranledning (efterspørgsel) – men via nudging fra erhvervsfremmesystemet på baggrund af et forudgående kendskab til virksomhederne. Dette detailkendskab besiddes i unik grad af *lokale erhvervsfremmeaktører*, der arbejder inden for en kommunal geografi og opbygger relationer til lokale virksomheder (via fx medlemskredse).

Onboarding af lokale virksomheder til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses virksomhedsprogrammer

En vigtig kilde til succesfuld onboarding af virksomheder ind i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses virksomhedsprogrammer er *lokale erhvervsfremmeaktørers*

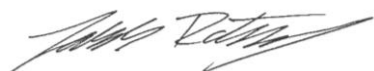
virksomhedsnetværk. Med deres indgående detailkendskab til individuelle virksomheders aktuelle udfordringer – og deres prioritering af tid til at hjælpe med ansøgninger – er lokale erhvervsfremmeaktører, som Business Center Bornholm, nødvendige medspillere i at få udmøntet så mange midler som muligt fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse lokalt i kommunale erhvervsdemografier.

En besparelse hos Business Center Bornholm vil således:

1. forringe den samlede viden om bornholmske virksomheders aktuelle udfordringer, ambitioner og kapaciteter (dvs. deres udviklingsperspektiver/"projektparathed")
2. svække bornholmske virksomheders udbytte af erhvervsfremmesystemet som helhed, grundet mangelfuld versionering af erhvervsservice-tilbud til deres aktuelle situation
3. fjerne en del af forudsætningerne for en styrket erhvervsudvikling i regionskommunen via erhvervsfremmesystemet.

Vi kan derfor ikke anbefale besparelsen.

Med venlig hilsen

Jakob Rothborg

Sekretariatschef

Dansk Erhvervsfremme

Høringssvar vedr. spareforslag ØKU-63-01+

Hermed fremsendes høringssvar fra **Foreningen Folkemødet** om spareforslag ØKU-63-01+ med fokus på de konsekvenser en gennemførsel af de foreslåede besparelser forventes at have.

Et ringere og mindre Folkemøde

Det aktuelle driftstilskud fra BRK er eneste offentlige tilskud til Foreningen Folkemødet. Det vil få betydelige konsekvenser for Folkemødet og for Bornholm, hvis det besluttet at skære næsten en tredjedel, og over få år skære halvdelen, af de midler, som Foreningen Folkemødet får til at lave Folkemødet for.

Det vil betyde et ringere og mindre Folkemøde. For det vil betyde markant forringet indsats fra Foreningen Folkemødet for fortsat at bevare både nationale politiske aktørers og mere end 1000 organisationer og virksomheders deltagelse i Folkemødet på Bornholm. Reduktion i tilskud vurderes at betyde prisstigninger for organisationer, der ønsker deltagelse, færre deltagende organisationer og dermed et mindre alsidigt og attraktivt program på Folkemødet. Det vil forventeligt betyde **færre gæster**. Alt i alt **et mindre Folkemøde**.

Størrelsen på Folkemødet på Bornholm og det meget brede og alsidige program, hvor vidt forskellige temaer, sektorer, borgere og politikere mødes på tværs, er noget af dét, som adskiller Folkemødet på Bornholm fra folkemøder andre steder i landet. Derfor er det væsentligt at Bornholm fortsat sikrer, at Folkemødet på Bornholm står stærkt som hele Danmarks Folkemøde.

Mindre arealleje til BRK

Foreningen Folkemødet arbejder hvert år målrettet for at sikre, at partnere og arrangører deltager i Folkemødet og betaler såkaldt arealleje til BRK for deres deltagelse. Indtægten til BRK er i 2022 mere end **2,6 mio. kroner i arealleje**. Et mindre Folkemøde betyder mindre i arealleje til BRK.

Folkemødets betydning for Bornholm

Folkemødet har igennem de seneste mange år bidraget væsentligt til udviklingen af Bornholm. Det gælder både i forhold til en markant øget omsætning på Bornholm, og indirekte i forhold til brandingen af Bornholm. En analyse fra Center for Regional- og Turismeforskning i 2017 viser således, at Folkemødet i 2017, alene på Bornholm, medførte en **meromsætning på over 60 millioner kr., 51 ekstra lokale årsværk**, og samtidig **forøgede skatteindtægterne** for Bornholms Regionskommune med ca. 3 mio. kr. – som bidrager til både velfærd og vækst på øen. Tal, der med stor sandsynlighed er vokset stødt siden i takt med den øgede deltagelse og interesse.

Folkemødet har siden 2011 udviklet sig til en unik folkelig institution i det danske demokrati, hvor almindelige borgere, politikere, beslutningstagere, erhvervslivet, organisationer og civilsamfundet mødes på lige fod i debatter og på tværs af politiske skel. Med flere end 1000 forskellige civilsamfundsaktører og organisationer er Folkemødet dermed blevet den aktør, der skaber grundlaget og muligheden for den tværgående folkelige og demokratiske debat.

Vi håber, at kommunalbestyrelsen vil tage ovenstående argumenter i betragtning.

Med venlig hilsen
Camilla Laudrup, direktør,
Foreningen Folkemødet

Kontakt:
Camilla Laudrup
Foreningen Folkemødet
Sverigesvej 1, 3770 Allinge
camilla@folkemoedet.dk
Tlf. 20337521

Høringssvar vedr. BSU-13-13 Budget 2023-2025 Forældrene ved skoletilbudet DASK har følgende kommentarer til Budget 2023

Forældrene ser med stor bekymring på den planlagte lukning og omplacering af elever med udløb af tilbuddet pr. 1. august 2023.

DASK er et nødvendigt og fuldstændigt uundværligt skoletilbud.

Det er forældrenes vurdering, at en lukning af DASK vil få store konsekvenser for de børn og unge og deres familier, der i dag er tilknyttet DASK.

En lukning af tilbuddet skaber utryghed for børn og unge og deres familie og vil have enorme konsekvenser.

Det er forældrenes bekymring, at en omplacering i øvrige skoletilbud, vil få følgende konsekvenser:

Eleverne i DASK har typisk været indskrevet i mindst én og ofte flere alment skoler før de som 13-årige er visiteret til DASK.

Eleverne har oplevet stor mistrivsel i alment skolen og forskellige støttetiltag har ikke kunnet hjælpe børnene i tilstrækkelig grad. Som konsekvens heraf, har eleverne ofte udviklet følgediagnoser (angst, depression, spiseforstyrrelser, personlighedsforstyrrelser og OCD) til deres primære diagnoser (autisme spektrum, AD(H)D).

Fælles for eleverne i DASK er et langvarigt skolefravær uden et skoletilbud, som børnene har kunnet være i før de kom i DASK, samt en tiltagende mistrivsel og isolation.

Nogle elever har haft op til flere års fravær fra skolen. En tilbagevenden til alment skolen, er således et helt urealistisk scenarie, og andre tilbud såsom mellemformer og Heldagsskolen mv. er heller ikke egnede for målgruppen, da DASK er det absolut eneste tilbud på Bornholm, der rummer lige præcis de her børn. Det er sidste udvej!

Eleverne i DASK har brug for rammer, der er rolige og afskærmede. Hvordan forventer man at finde plads til et sådant afskærmet skoletilbud, i et alment skoletilbud eller i andre tilbud? Det er vigtigt at understrege, at der ved ethvert skifte (og ikke kun ved et alment skoletilbud) vil være enorme konsekvenser for det enkelte barn, idet et skifte i sig selv medfører en belastning for de yderst sårbare unge. Disse børn rummer ofte ikke en hel skoledag. Dette imødekommer DASK og ser på den enkeltes ressourcer og udfordringer og tager hensyn til dette.

Eleverne i DASK er unge med psykiatriske vanskeligheder, der forudsætter højt specialiseret faglighed.

Denne faglighed forventes ikke at være til stede i andre skoletilbud. Det vil ikke kunne forventes, at man kan fastholde de nuværende højt specialiserede medarbejderressourcer, som DASK rummer i dag.

Ved at bibeholde DASK giver vi vores børn og unge en chance for en fremtid, på lige fod med neurotypiske børn og unge.

Frem for besparelser vil regionskommunen kunne se ind i dyre menneskelige og økonomiske omkostninger for børn, familier og samfund som konsekvens. Det er unge mennesker, der i forvejen har været igennem et uhyre opslidende skoleforløb.

Forældre i DASK August 2022

Alex Øster Tina Hansen Peter Vomb Ann Dorthe Borup Bitten og Jakob Ledstrup
Bjarke Borup Emil Gruno Heidi Nørgaard Jesper Olsen Jon Nørgaard Kamilla Gruno
Lars Olsen Lisa Andreasen Marianne Madsen Måne Karlsen Randi Øster Yvonne Olsen

Til kommunalbestyrelsen m.fl.

Som formand for Frivillig Forum Bornholm (FFB), følger jeg selvfølgelig med i budget-processen, og kan jo godt se, at det ikke ser alt for lyst ud lige nu.

Udover, at der indgår et forslag om at fjerne driftstilskuddet til FFB, så er der jo også en hel del andre spareforslag, som vil påvirke det frivillige arbejde på Bornholm. Det vil også ramme kommunen på en lang række områder, hvor samspillet med frivillige og foreningslivet er helt afgørende i forhold til f.eks. socialt udsatte grupper, patientgrupper, børne- og ungdomsaktiviteter, kultur- og fritidstilbud, miljø og lokalsamfundsopgaver.

SSU 33-22, Ophør af Frivillighedskonsulent-funktionen.

Frivillighedskonsulenten samarbejder meget med FFB, og udover den meget vejledende rolle overfor foreninger m.m. omkring §18-midlerne udgør funktionen et kraftigt bindeled mellem kommunen, (sygehuset) og ikke mindst de sociale foreninger, herunder i særdeleshed patient- og pårørende foreninger af vidt forskellig art.

FKLU 21-03, Bortfald af Lokalsamfundspuljen.

Såfremt Lokalsamfundspuljen bortfalder, vil der helt sikkert være mange frivillige i lokalsamfundene, som ikke føler at deres arbejde har værdi. Lokalsamfundspuljen er jo den pose penge, der gør, at de små (og større) lokalsamfund kan have et juletræ i december, et sankthansbål med tilbehør, andre aktiviteter som kan tiltrække tilflyttere samt få pyntet op med flag og andet højtidsrelevant.

Forsvinder denne støttemulighed, så vil de fleste lokalsamfund hurtigt miste deres egenkapital, og de aktiviteter, der holder sammen på samfundet vil forsvinde.

FKLU 21-04, -05, -11 og -12, reduktion af div. puljer m.m.

Disse puljer understøtter også på forskellig vis de frivillige, uanset om det er kulturelt eller på anden vis. Reduktionen vil uundgåeligt ramme med spredning blandt de frivillige.

FKLU 21-13, reduktion af lokaletilskudspuljen.

En reduktion vil unægtelig ramme vel nok primært de folkeoplysende foreninger, som vil få sværere ved at være i faste lokaler, endside overhovedet have lokaler til rådighed.

FKLU 21-14, Rammereduktion, som ikke er fastlåst endnu.

Da rammereduktionen endnu ikke er fastlåst, så kan det selvfølgelig ikke siges, hvor den vil ramme, men at det igen er de frivillige der rammes, kan nok ikke undgås.

FKLU 59-03 og -04, lukning af Klemensker eller Svaneke-hallen.

Uanset hvilken hal der måtte lukkes, så kan det ikke undgå at ramme lokalsamfundet omkring hallen, og dermed de frivillige, der har deres gang i og omkring hallens virke.

I det hele taget, så er det en lang række spareforslag, som vil ramme og stække vingerne på mange af øens frivillige kræfter, som arbejder for at de lokale samfund stadig kan eksistere eller understøtter dem i vores samfund, som ikke kan hjælpe sig selv.

Vi i FFB håber inderligt, at der kan findes muligheder for at minimere sparekravene til det frivillige område, da vi har svært ved at se Bornholm fungere uden støtte fra øens mange frivillige.

Med venlig hilsen

Steffen Gerdes
Formand

Kære Louise og Louise

Af det fornyede og forøgede sparekatalog fremgår forslag om at lukke Gudhjem Bibliotek

På vegne af Gudhjem By- og Museumsforening ønsker vi hermed at tilkendegive at vi naturligvis synes at det er en særdeles dårlig idé!

I Gudhjem kæmper vi med "næb og klør" om at bevare og udvikle livet i byen hele året.

Gudhjem Bibliotek - og "Universitet" er en absolut lille perle i vores lokalsamfund der bidrager til liv - hele året.

Huset anvendes flittigt i alle 3 etager. Nederst er der bade og vaskefaciliteter for besøgende lystsejlere i Gudhjem Havn (hvad havde man tænkt sig at gøre med dem??)

Selve biblioteket bliver flittigt brugt - og mange faste lånere har udtrykt bestyrtelse over at forslaget om at lukke biblioteket. Byen har ingen skole - men dog en børnehave - der tit nyder godt af Biblioteket som udflugtsmål. Ordningen med at man som låner kan bestille bøger til hjemlån via nettet er særdeles vellidt - og anvendes af mange, - hvilket fremgår af de hylder der viser antallet af reserverede bøger til afhentning. I forbindelse med det første sparekatalog blev vi i GBM's bestyrelse spurgt om vores holdning til evt. at skære ned i den betjente åbningstid. Og her var svaret - efter en høringsrunde blandt nogle af de flittigste lånerne - at man godt ville kunne leve med mindre betjening - bare man for alt i verden ikke lukker stedet!!!

Førstesalen rummer "Gudhjem Universitet" der flittigt bruges som såvel studieplads, gæstearbejdsplads og mødelokale. Et servicetilbud som rigtig mange er glade for. Da "universitetet" for nu ca. 20 år siden blev etableret skete det i et tæt samarbejde med Bornholms Biblioteksvæsen. Det var Gudhjem By- og Museumsforening der fundraisede midlerne (1,1 mio. kr.) til total renovering, isolering og indretning af 1.-salen. En renovering der iflg. biblioteksvæsenet (som vi kendte det den gang :-)) betød kontant pæne besparelser på såvel vedligeholdelses- som varmeregningen.

Siden har GBM i alle årene stået for den daglige drift af 1.-salen inkl. rengøring, hvorfor driften af "Gudhjem Universitetet" påvirker BRK's økonomi minimalt.

Da Gudhjem Museum (den gamle station og udstillingsbygning) oi sommerhalvåret (fra påske til efterårsferie) er fuldt optaget af udstillinger - og om vinteren utilsvarende at varme op - har Gudhjem By- og Museumsforening i mange år anvendes "Gudhjem Universitet" som fast mødebase.

Det samlede hus - "Gudhjems Bibliotek og Universitet" har liv og lys hele året - fremtræder som et velholdt og relativt billigt sted at drifte set i forhold til det meget store lokale aktiv huset udgør.

Med stærkt ønske om at det fremførte spareforslag vedr. lukning af Gudhjem bibliotek ikke gennemføres

cc. Ole Stigemo, fmd. Gudhjem By- og Museumsforening

På vegne af Gudhjem By- og Museumsforening

Næstformand og Bykoordinator

Hans Jørgen Jensen

Privat adresse
Grevens Dal 17
3760 Gudhjem

Tlf.: 20423370

Mail: hjj.lag@gmail.com

Høringssvar fra Hasle og Omegns Byting

Vedrørende forslag FKLU-22-02 Lukning af folkebiblioteket i Hasle

Det undrer bytinget, at dette forslag igen bliver bragt på banen. Som tidligere skrevet er det utroligt vigtigt i kultursammenhæng, at borgerne i Hasle og Omegn har dette kulturelle tilbud. Derudover må man også tænke på alle de borgere der ikke bare kan tage til Rønne.

Når vi ser i sparekataloget hvilken lille besparelse der ligger i forslaget er det nærmest uværdigt, at spare så lidt og så ødelægge tilbuddet for så mange.

Vedrørende forslag FKLU-21-03 Lokalsamfundspuljens bortfald

Her bakker vi fuldt op om Bornholmske Borgerforeningers Samvirkes høringssvar

Med venlig hilsen

På vegne af Hasle og Omegns Byting
Kaj Erik Mortensen/formand

Bornholm 29. august 2022

Høringssvar

Bornholms Regionskommune – Budget 2023 – 2026 – FKL 21-14.

I forbindelse med de fremlagte spareforslag skal vi venligst gøre opmærksom på, at hvis der foretages en reduktion af driftstilskuddet, vil dette efter al sandsynlighed medføre, at Bornholms Forsvarsmuseum må lukke og den bornholmske militærhistoriske kulturarv ikke længere vil være tilgængelig for offentligheden. I al fald ikke på samme vilkår som i dag.

De bornholmske skoler og øvrige institutioner vil heller ikke længere have gratis adgang til denne viden om øens fortid, og en stor lokal viden indsamlet gennem mange år om den bornholmske militærhistorie vil også gå tabt.

Bornholms Forsvarsmuseums økonomi kan på grund af det nuværende driftstilskud fra BRK kun lige løbe rundt.

Arbejdet på museet er udover en lønnet museumsleder alene varetaget af frivillige ildsjæle og medlemmer fra støtteforeningen Kasteslets Venner Bornholm.

De arbejder gennem hele året med at sikre en fortsat udvikling af Bornholms Forsvarsmuseum til glæde for såvel lokale som turister.

De samme frivillige yder også en meget stor indsats gennem hele året for at bevare de historiske fredede bygninger og de omliggende arealer for at sikre, at rammerne for vores unikke samling af militærhistorisk kulturarv giver de besøgende en helt speciel oplevelse. At dette lykkes, kommer dagligt kommer til udtryk gennem gæsternes feedback efter deres besøg.

Alle vores besøgende, herunder et stigende antal udenlandske gæster blandt andet fra krydstogtskibene, er imponeret over vores udstilling. Deres tilkendegivelser er med til at fremhæve ikke kun Bornholms Forsvarsmuseum, men hele Bornholm som et besøg værd.

Med venlig hilsen

Kasteslets Venner Bornholm
- støtteforeningen bag -
Bornholms Forsvarsmuseum
Jens P. Christoffersson
formand

Høringssvar vedr. budget 2023 fra Klemensker Idrætsforening

Spareforslag nr. FKL-59-03, Lukning af Klemenskerhallen

Klemenskerhallen er centrum for alle Klemensker IF's idrætslige aktiviteter.

Siden 1982 har Klemenskerhallen, Klemensker IF's klublokaler og Klemensker svømmebad været en samarbejdende enhed for idrætsaktiviteter i Klemensker. Hvis man fjerner den ene del, vil de øvrige blive voldsomt ramt og i værste fald lukke.

Der er i spareforslaget tale om en forholdsvis lille besparelse i forhold til det meget store antal brugere besparelsen berører. Som foruden Klemensker IF's medlemmer tæller bl.a. Aarsballe boldklub, Nyker IF, Nyker skole, Klemensker svømmebad, Klemensker børnehus, Heltidsundervisning Dybdal og Ungdomsskole Nord. Besparelsen vil få meget stor betydning for lokalsamfundet og vil sandsynligvis betyde at en stor procentdel af brugerne vil gå fra at være aktive idrætsudøvere til at blive passive borgere.

Brugerundersøgelse i forbindelse med klyngesamarbejdet Rø/Klemensker/Årsballe/Nyker viser, at borgerne ikke ønsker at transportere sig over længere afstand for at deltage i aktiviteter.

Rent samfundsmæssigt vil det have store konsekvenser, at man får flere passive borgere, hvilket på sigt giver øgede udgifter på ældre- og sundhedsområdet.

Det er derfor vigtigt at bevare aktivitetsmulighederne i lokalområdet, ligesom det er vigtigt at bevare Klemenskerhallen som et lokalt samlingspunkt for Klemensker og omegn.

Samtidig er der, som vi ser det, ikke plads til alle Klemensker IF's aktiviteter i de øvrige haller, som der foreslås i spareforslaget. En haltime er ikke bare en haltime.

Hvor vil man for eksempel kunne få plads til 100 børnegymnaster som skal træne i perioden fra kl. 16.30 til 19.00? Flexibiliteten tidsmæssigt er begrænset, når der i forvejen skal indkalkuleres transporttid til og fra skole (som ikke er i Klemensker), spisning samt søvn. I Klemensker IF har vi afhjulpet spiseproblematikken med fællesspisning i Klemensker hallens cafeteria hver tirsdag i gymnastiktiden, hvilket er en stor lettelse for forældrene.

En lukning af Klemensker-hallen vil betyde lukning af vore afdelinger for gymnastik, badminton og hockey.

Et alternativ til nedskæringer kunne være øget brugerbetaling ved brug af Bornholms haller – hvilket vi som forening i højere grad kan tilslutte os.

Vi synes også, at man skulle se på fordelingen af offentlige tilskud til henholdsvis offentlige haller og selvejende haller. Således at hallerne sidestilles uanset ejerforhold.

Vi vil afslutningsvis tage udgangspunkt i den beskrivelse af kerneopgaver, som Bornholms Idrætsområder har opsat bl.a. i Klemenskerhallen:

Kerneformål: Vi medvirker til at skabe et sundt, aktivt og oplevelsesrigt liv på Bornholm.

Det vi savner i dette udsagn er, at man er visionær og ønsker at servicere hele Bornholm – og ikke udelukkende placerer aktiviteterne i kystbyerne.

På vegne af Klemensker I F's Hovedbestyrelsen

Bo Sonne

Formand

Høringssvar budget 2023

Angående spareforslag: Lukning af Klemenskerhallen

Klemensker er endelig i fremgang, både hvad angår huspriser og antallet af tilflyttere, efter det store tilbageskridt for området efter 2011, hvor man fejlagtigt lukkede Klemensker skole. Eksempelvis er vi i sognet blevet 12 flere i skolealderen det seneste år.

Vi i Klemensker Land- og Byforening vil på det kraftigste fraråde at man lukker Klemenskerhallen.

De mange børn i området, går på 6-7 forskellige skoler og det er derfor ekstremt vigtigt at have mulighed for at finde hinanden og danne sociale relationer hvor man bor, når man ikke bor i skolens nærområde. Det giver Klemenskerhallen og Klemensker svømmebad gode muligheder for. En lukning af Klemenskerhallen, vil desuden have enorm negativ indvirkning på det lokale foreningsliv og for lokale sociale relationer i området. Hallen er udover at være et sted man dyrker motion, et af de få mødesteder vi har tilbage i 4 Kløver Klyngen, hvor man mødes, også på tværs af generationer. Klemensker idrætsforening, Årsballe boldklub, Klemensker børnehus, Klemensker Svømmebad, Bornholms Frie Idrætsskole, Ungdomsskolen og Dybdalskolen benytter i dag Klemenskerhallen og vil blive berørt af en lukning.

En lukning af Klemenskerhallen vil desuden betyde lukning af det nyrenoverede Klemensker svømmebad, da man her benytter omklædnings- og bedefaciliteterne i Klemenskerhallen. Svømmebadet er mødested for mange af de lokale skolebørn i deres sommerferie. Svømmebadet har i 2022 haft en forrygende sæson, med flere besøgende end nogensinde. Her laver man også sociale arrangementer, såsom onsdagsgrill og børnedisko, som er velbesøgt.

Klemenskerhallen er desuden den eneste sportshal i hele 4 Kløver Klyngen. Klyngen arbejder på flere kommende tiltag som hallen vil blive en del af og brugt til.

Folkesundheden er generelt dårlig på Bornholm, og det gælder absolut også i 4 Kløver Klyngens område. Motion og fællesskab er to vigtige elementer for at forbedre folkesundheden. At man har let adgang til at dyrke motion har stor betydning for om den enkelte vælger at dyrke motion og fortsætte med det. En lukning af Klemenskerhallen må derfor forventes at have sundhedsmæssige konsekvenser for beboerne i området, og øge risikoen for kostbare livsstilssygdomme på sigt. At lukke en hal, som bliver brugt af flere hundrede børn og voksne, for at spare så relativt lille et beløb, strider derfor mod al sund fornuft.

Vi føler i forvejen, at der på Bornholm er A og B områder, i forhold til kommunens prioriteringer. Denne følelse vil absolut ikke blive mindre, hvis man lukker Klemensker hallen og dermed også Klemensker svømmebad.

I de kommende år bliver vi flere børn på Bornholm, i følge BRKs prognose. Hvis den udvikling skal fortsætte skal der investeres, ikke nedskæres. Er der ikke penge nok i budgettet, må der tilføres flere. Skal der absolut spares så gør det jævnt fordelt over hele øen, ikke kun i enkelte geografiske områder, og da slet ikke i de samme områder hver gang.

På vegne af

Klemensker Land- og Byforening
Formandsskabet
Christine Holst og Philip Kjøller

Klemensker den 28. august 2022

Høringssvar – Ekstra Spareforslag (August)

Bestyrelsen i Klemensker Svømmebad har med stor bekymring læst de nyligt fremlagte Ekstra spareforslag, fremlagt i høring/kommentering fra den 25. – 30. august, og skal hermed fremsende vores høringssvar.

De fremlagte sparekrav vil ramme Klemensker Svømmehal hårdt, hvis de bliver effektueret. Der er således lagt op til besparelser på Lokaletilskudspuljen, på Tilskudspuljer på fritids- og kulturområdet og ikke mindst på besparelser som følge af en lukning af Klemenskerhallen.

I forhold til puljerne så er disse tilskud nødvendige for at vi kan opretholde drift og vedligehold af faciliteterne, herunder det nye og yderst veldrevne anlæg, som BRK venligst bevilgede 2,6 mio til renovering af i 2018.

I forhold til Klemenskerhallen vil en lukning – foruden at være et stort tab for byen og lokalsamfundet – betyde at der skal findes en løsning i forhold til omklædningsfaciliteterne og teknikrum mv. som Klemensker Svømmebad, som også nævnt i materialet, benytter i sommersæsonen.

Vi har i sagens natur drøftet dette, og vi i bestyrelsen er også indstillet på at overtage driften af denne del af hallens faciliteter – men ikke uden den fornødne, tilsvarende økonomiske kompensation.

Klemensker Svømmebad er som bekendt en forening 100% drevet af frivillige kræfter, med et indtægtsgrundlag, der ikke giver mulighed for øgede driftsomkostninger. Vi kan således ikke udvide hverken sæson eller åbningstider mere ligesom en regulering af prisen i det leje vil betyde væsentlig færre besøgende.

Så kort sagt vil en reduktion i tilskud og en lukning af Klemenskerhallen med overdragelse af i øvrigt yderst nedslidte omklædningsfaciliteter uden tilsvarende kompensation betyde, at vi må lukke og slukke efter næste sæson 2023, når vores egenkapital er opbrugt.

Hvorfor Klemensker Svømmebad:

Svømmebadet er et stort aktiv for såvel lokalområdet som feriegæster, turister og foreninger – og drevet af mange frivillige kræfter, der med stor samfundssind varetager opgaver udover drift af svømmebadet:

Vi har efter renoveringen haft et støt stigende besøgstal, i år oppe på 3.600 besøgende, herunder 50 - 60 gæster pr gang til den ugentlige Onsdagsgrill & svøm.

Vi har et supergodt samarbejde med DBU's fodboldskole, hvor børnene efter træning kan fortsætte over i svømmebadet, hvilket mange forældre har gavn af, idet fodboldskolen stopper allerede kl. 15. I år var der 70 børn – næste år forventes op 100, hvilket skyldes vores fælles tilbud.

Vi har med frivillig hjælp gjort det muligt for Kildebakkens SFO at benytte svømmebadet 8 gange i denne sæson. Det er et lukket arrangement udenfor normal åbningstid hvilket gør det muligt for SFO'en at tage på en badetur med kioskbesøg mv – det er et stort hit.

Vi har nu på 2. år arrangeret 3 fredagsaftner med Svømmedisco for børn op til 14 år. Der er DJ og discolys, livredder, mulighed for at købe ind i kiosken og som følge af DGI's tilskud også gratis adgang. Der kommer 100 børn + forældre hver gang, og med gratis adgang er det muligt for alle at deltage.

Vi har i bestyrelsen besluttet at byde vores lokale Ukrainske flygtninge hjerteligt velkommen og mulighed for at komme gratis i Svømmebadet – det er god integration for både børn og voksne og er heldigvis blevet taget godt i mod.

Vi har afholdt arrangementer for forskellige interesseorganisationer og adskillige foreninger både lokalt og idrætsforeninger overfra har besøgt Svømmebadet som det af deres aktiviteter, ligesom vi har et godt samarbejde med Ungdomsskolen. Det er vi stolte af!

Vi har de sidste år fået flere sponsorer, der med deres bidrag medvirker til at der investeres i udstyr som svømmevinger, vandleg, parasoller, solsenge mv, der gør også udenomsarealerne attraktive for vores gæster i alle aldre.

Vi har igen i år udvidet åbningstiden til det maksimale, og udenfor sæsonen brugt weekender på vedligehold og den løbende drift.

Alt dette alene drevet af frivillig arbejdskraft idet alene vores livredder er aflønnet. Når vi tæller sammen rammer vi timeforbrug på 1,5 årsværk – det er mange frivillige timer, der lægges i Klemensker Svømmebad.

Sidst men ikke mindst – Klemensker Svømmebad blev i 1973 anlagt af frivillige kræfter, siden drevet af frivillige kræfter - og vi ser nu frem til vores jubilæumssæson - 50 år, det er stort!

Lad os håbe og sammen arbejde for, at det ikke bliver vores sidste!

På bestyrelsens vegne

Henrik Schwartz
Formand

Anders Toft-Petersen

Rasmus Sørensen

Tina Wester Dam

Høringssvar Kommunikationscentrets bestyrelse

Bestyrelsen ved Kommunikationscentret kan ikke acceptere nedenstående besparelsesforslag og har følgende kommentarer til de 3 besparelsesforslag:

SSU-33-22 Nedlæggelse af Ressourcevejen

En lukning af Ressourcevej vil medføre markante og betydeligt forringede livsvilkår for gruppen af borgere med en senhjerneskade. Efter en senhjerneskade er det, for mange, en stor overvindelse at skulle begive sig ud i det offentlige rum på egen hånd. Derfor er der risiko for at de isolerer sig og bliver ensomme, at deres fysiske- og kognitive færdigheder bliver dårligere og de vil få brug for andre offentlige ydelser så som hjemmehjælp (Center for Ældre) og/eller en støttekontaktperson (Center for Psykiatri og Handicap). Det er videnskabeligt bevist at isolation fører til ensomhed, forringer livskvaliteten og forkorter levetiden. Den besparelse, der opnås ved lukning af Ressourcevejen vil generere øgede udgifter i andre centre.

Det er vigtigt at understrege, at der ikke findes andre tilbud for denne gruppe som tidligere har levet et aktivt liv med arbejde og familieliv. De øvrige aktivitetstilbud, der findes i kommunen henvender sig til borger med en medfødt neurologisk lidelse (udviklingshæmmede) og vil ikke være egnede for de borgere, der kommer i Ressourcevejen.

Den viden, der findes hos medarbejderne på området, der er oparbejdet igennem mange år og som løbende bliver opdateret, vil gå tabt. Viden som andre afdelinger i kommunen også kan trække på f.eks. jobcentret i forbindelse med jobafklaring.

SSU-33-21 Reduktion af aktiviteter i Ressourcevejen

En reduktion af aktiviteter i Ressourcevejen vil forringe tilbuddet, idet det bliver vanskeligere at arbejde målrettet med udslusning af borgerne til civilsamfundet.

Vi ser med stor bekymring på, at der vil være længere ventetid på en plads i Ressourcevejen. Der vil være risiko for, at borgerne forringer deres funktionsniveau fysisk som kognitivt i ventetiden.

SSU-33-20 Personalereduktion på hjerneskadeområdet

Vi ser med bekymring på, at der skal reduceres i personalet på hjerneskadeområdet. Det vil betyde længere ventetid til undervisning eller et reduceret holdtilbud for borger med en nyligt erhvervet hjerneskade. Der er evidens for, at en hurtig indsats vil give større sandsynlighed for hurtigere tilbagevenden til uddannelse eller arbejde.

På vegne af Kommunikationscentrets bestyrelse

Helene Svendsen
Formand

Bornholms Regionskommune
Kommunalbestyrelsen

Rønne, den 28/8 2022

Musikhuzet har erfaret, at der i de aktuelle spareforslag for budget 2023-2026 indgår en rammebesparelse på 3 mio. kr. på tilskudspuljerne på fritids- og kulturområdet, der i givet fald skal udmøntes efterfølgende. Musikhuzets kommunale tilskud til huzets status som regionalt spillested indgår i dette beløb, men som forvaltningen gør opmærksom på, så er der for 2021-2024 indgået en aftale med staten.

Vi appellerer derfor kraftigt til, at det ikke indarbejdes besparelser på Musikhuzets tilskud, da det ikke alene vil påvirke den igangværende aftale, men også fremtidige ansøgninger om fortsat status som regionalt spillested med et statstilskud, der p.t. udgør 6,4 mio. kr. over den 4-årige aftaleperiode.

Som vi tidligere har redegjort for overfor kommunalbestyrelsen, er det for at kunne indfri forventningerne til et regionalt spillested nødvendigt at kunne beholde det nuværende personale- og aktivitetsniveau.

Selvom vi i ansøgningen til staten har pointeret, at vores beliggenhed på Bornholm medfører anderledes vilkår og tilhørende ekstra udgifter, har vi desværre ikke kunnet opnå compensation herfor fra staten. Ud over de forpligtelser, der er i aftalen som regionalt spillested, løser vi også andre opgaver, herunder at lægge hus til alt fra politiske debatter, møder, stand up, workshops, eksterne koncerter samt teaterforestillinger, der ikke fysisk kan være på Rønne Theater mv.

Konkurrencen blandt kommunerne for at få et regionalt spillested gør, at det ikke er en selvfølge, at Bornholm vinder hver gang. Vi er derfor nødt til på alle måder at arbejde på at optimere husets økonomi og aktiviteter for at opretholde status som regionalt spillested.

Er man først ude af ordningen, er det næsten umuligt at komme ind igen, da man ikke kan indfri kravene pga. manglende økonomi, medmindre kommunen kan bidrage med et supplerende tilskud svarende til statens på over 6 mio. kr.

Udenfor selve spillestedskravene løfter vi også et socialt ansvar og sikrer bl.a., at en del unge bliver aktiveret og udfordret, og for mange af dem bliver arbejdet som frivillig en indgang til et socialt fællesskab. For flere unge har tiden som frivillig hos os været en øjenåbner for egne evner og sat dem på sporet af en uddannelse. Vi rekrutterer frivillige på tværs af alder og social baggrund og kompetenceudvikler løbende. Vi har en stor viden om frivillighed, som videreføres til det øvrige foreningsliv. Mange af vores frivillige hjælper også til ved flere kulturelle arrangementer på Bornholm, alt fra store events som Folkemødet/Wonderfestiwall til en række mindre arrangementer rundt på øen.

Vi har også via Kulturbutikken i vores forhus påtaget os opgaven med at informere om og sælge billetter for øens øvrige kulturinstitutioner. Vi præsenterer koncerter rundt omkring på Bornholm, også for at understøtte de lokale musikmiljøer og dermed sikre attraktive kulturtilbud på hele øen året rundt.

Sammenfattende vil en reduktion af kommunens tilskud til Musikhuzet således ikke alene ramme økonomisk, men også i forhold til aftalen med staten, hvor kommunens tydelige opbakning er meget afgørende. Vores ansøgning har således traditionelt været bilagt et støttebrev fra borgmesteren.

Med venlig hilsen

Erik Lund Hansen
Bestyrelsesformand

15. august 2022

Kære Kommunalbestyrelse

Bestyrelsen og personalet på NaturBornholm arbejder ihærdigt på at bevare og udvikle NaturBornholm som et attraktivt sted, der præsenterer Bornholms natur.

Med ca. 50.000 besøgende årligt og med mange projekter med skoler og institutioner er NaturBornholm en aktiv del af Bornholm både for turister og fastboende.

Som alle andre institutioner er vi pressede økonomisk, over nu en længere årrække har vi kørt spare budgetter for at økonomien skal hænge sammen, i håbet om at kommunen ville hæve driftstilskuddet til oprindeligt niveau. Vi må konstatere at udvikling koster personale og økonomi, med de udfordringer vi står overfor, skal der ske noget, hvis NaturBornholm skal bevares som et attraktivt sted man gerne vil besøge. Det arbejder vi ihærdigt på med de muligheder vi nu har.

På den baggrund er det beklageligt at bestyrelsen på NaturBornholm desværre igen må konstatere, at der skæres i tilskuddet, selvom det var lovet at vi skulle op på samme tilskud vi fik før.

Vi får i dag kun 50% af det tilskud, vi havde oprindeligt, de to videnspædagogiske institutioner på Bornholm fik den samme støtte oprindeligt, men for at spare kommunale udgifter blev tilskuddet til NaturBornholm omlagt til sponsorstøtte fra det daværende kommunale Østkraft, der dog efter en årrække fjernede sponsorstøtten over et par år.

Kommunen ville så gå ind og øge vores tilskud igen, så vi fik samme økonomiske ramme som før. Der skete desværre det, at inden kommunen fik kompenseret NaturBornholm, var der en sparerunde, hvor man stoppede optrapningen af tilskuddet til NaturBornholm, med lovning på at man over de kommende år, ville trappe tilskuddet op til oprindeligt niveau. Det er bare aldrig sket.

I spareforslag FKLU-21-05 fremgår driftstilskud til de selvejende kulturinstitutioner. Omregner man tilskuddet; til tilskud pr. besøgende, så bliver det for museerne 90-100 kr. pr. besøgende, for Middelaldercentret 32 kr. pr. besøgende og NaturBornholm 14 kr. pr. besøgende. Besøgstillene er fra Attraktionslisten 2020, hvoraf det også fremgår, at NaturBornholm er den mest besøgte, af de selvejende attraktioner på Bornholm.

Disse forhold foranlediger bestyrelsen til at stille følgende spørgsmål til Kommunalbestyrelsen: Vil Kommunen øge tilskuddet til NaturBornholm til oprindeligt niveau, og hvis ikke med hvilken begrundelse?

Bestyrelsen for NaturBornholm vil også gerne invitere Kommunalbestyrelsen til et informationsmøde om vores situation, og hvor kommunalbestyrelsen kan stille spørgsmål.

Der henvises til NaturBornholms skrivelse til kommunalbestyrelsen af den 23. april 2009 og kommunalbestyrelsens behandling heraf den 27. august 2009.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for NaturBornholm, Bjarne Westerdahl, formand

NaturBornholm
Grønningen 30
3720 Aakirkeby
Danmark

telefon +45 5694 0400

naturbornholm@naturbornholm.dkwww.naturbornholm.dk

Bornholms Regionskommune
Regional Udvikling
Ullasvej 23
3700 Rønne.

Fredag, den 17. juli 2009.

Ansøgning om driftstilskud til NaturBornholm for årene 2010, 2011 og 2012.

Regionskommunen har siden 2004 støttet NaturBornholm igennem et sponsorat med Østkraft. Der er i gennemsnit modtaget 1,2 mio. kroner pr. år.

Østkraft har imidlertid ønsket at nedtrappe sponseringen således:

Driftsåret 2010	50% af den gamle aftale	0,6 mio. kroner.
Driftsåret 2011	33% af den gamle aftale	0,4 mio. kroner.
Driftsåret 2012	Som øvrige, max. ydelse	0,1 mio. kroner.

Herved bliver NaturBornholms økonomi nødlidende. Der søges derfor om kompensation for de manglende midler fra Østkraft således:

Driftsåret 2010	Der ansøges om	0,6 mio. kroner.
Driftsåret 2011	Der ansøges om	0,8 mio. kroner
Driftsåret 2012	Der ansøges om	1,1 mio. kroner

Tilskuddene er dog ikke tilstrækkelige til at få budgetterne for de nævnte år i balance. Der vil hvert år mangle ca. 0,5 mio. kroner, idet vedligeholdelsesudgifterne er stærkt stigende i det efterhånden 10 år gamle hus.

NaturBornholm vil dog ikke i første omgang søge Regionskommunen om disse midler, men vil afsøge markedet for sponsorer, således at driftsbalance muligvis kan opnås uden yderligere hjælp.

NaturBornholm er en af de vigtige medspillere i den bornholmske turisme, og er øens mest besøgte kultur attraktion.

NaturBornholm bidrager væsentligt til helårsturismen og er med i top 3 over attraktioner på Bornholm med flest åbningsdage om året.

Kulturbussen får flest henvendelser om kørsel fra to attraktioner på Bornholm. Heraf er NaturBornholm den ene.

NaturBornholm er den attraktion på Bornholm der modtager flest lejrskoler. Næsten 20.000 lejrskoleelever og lærere modtager hvert år naturformidling i huset.

NaturBornholms undervisningslokaler er fuldt belagt fra september til maj måned hvert år, og der samarbejdes med læreruddannelsen, diplomuddannelsen og folke- og friskoler.

NaturBornholms mobile laboratorium er unikt med hensyn til naturundervisning og er meget efterspurgt.

Der arrangeres hver uge fossiljagt, dino-spor-ture og andre ekskursioner på dansk, tysk og polsk. Disse ture er meget efterspurgt og er en udløber af EU-projektet : Ud i naturen- hele året rundt.

NaturBornholm håber på en velvillig behandling af ansøgningen, og stiller sig naturligvis til rådighed med øvrige oplysninger som Regional Udvikling måtte ønske.

Med venlig hilsen

**Sven-Erik Jensen
Direktør
NaturBornholm.**

Kommunalbestyrelsens møde 27. august 2009

Åbent møde

18 Ansøgning om driftstilskud til NaturBornholm for årene 2010 og frem

19.00.00Ø40-0007

Indledning

Oplevelsescentret NaturBornholm ansøger Bornholms Regionskommune om driftstilskud svarende til reduktionen i sponsoratet fra Østkraft.

Sagsbeskrivelse

Den erhvervsdrivende fond NaturBornholm har siden 2004 haft en sponsoraftale med Østkraft. Der er i gennemsnit modtaget 1,2 mio. kroner pr. år.

Østkraft har imidlertid ønsket at nedtrappe sponseringen således:

Driftsåret 2010	50 % af den gamle aftale	0,6 mio. kroner
Driftsåret 2011	33 % af den gamle aftale	0,4 mio. kroner
Driftsåret 2012	Som øvrige, max. ydelse	0,1 mio. kroner

NaturBornholm ansøger om tilskud fra BRK, svarende til nedgangen i støtten fra Østkraft:

Driftsåret 2010	Der ansøges om	0,6 mio. kroner
Driftsåret 2011	Der ansøges om	0,8 mio. kroner
Driftsåret 2012	Der ansøges om	1,1 mio. kroner

Ansøger har mundtligt overfor Regional Udvikling gjort opmærksom på at midlerne fra sponsoratet anvendes til at sikre den helt nødvendige drift af centret. NaturBornholm oplyser endvidere, at denne drift indebærer, at centret spiller en væsentlig rolle for de bornholmske skoler, den bornholmske læreruddannelse og udvikling af helårsturisme på Bornholm. Det anføres således at:

- • NaturBornholms undervisningslokaler er fuldt belagt fra september til maj måned hvert år, og der samarbejdes med læreruddannelsen, diplomuddannelsen og folke- og friskoler.
- • NaturBornholms mobile laboratorium er unikt med hensyn til naturundervisning og er meget efterspurgt.
- • Kulturbussen får flest henvendelser om kørsel fra to attraktioner på Bornholm. Heraf er Natur Bornholm den ene.
- • NaturBornholm er en af de vigtige medspillere i den bornholmske turisme, og er øens mest besøgte kultur attraktion.
- • NaturBornholm er den attraktion på Bornholm der modtager flest lejrskoler. Næsten 20.000 lejrskoleelever og lærere modtager hvert år naturformidling i huset.
- • NaturBornholm bidrager væsentligt til helårsturismen og er med i top 3 over attraktioner på Bornholm med flest åbningsdage om året.

- Der arrangeres hver uge fossiljagt, dino-spor-ture og andre ekskursioner på dansk, tysk og polsk. Disse ture er meget efterspurgt og er en udløber af EU-projektet : Ud i naturen - hele året rundt.

Opførelsen af NaturBornholm er primært finansieret af fondsmidler, med det største bidrag på kr. 50 mio. i form af et 25-årigt rente og afdragsfrit lån fra Arbejdsmarkedets Feriefond. Bornholms Regionskommune har overfor Arbejdsmarkedets Feriefond, senest ved skrivelse af 13. august 2004, bekræftet at man indestår for driften af NaturBornholm, således som det er krævet i lånevilkårene.

NaturBornholm indgår i Danske Turist Attraktioners stjernemarkeringsordning og har opnået fire stjerner. Bornholm Regionskommune har ikke tidligere ydet driftsstøtte til NaturBornholm. Til sammenligning yder kommunen støtte til følgende professionelle kulturinstitutioner :

	Mio. kr. 2009	Skønnet* tilskud pr. besøgende kr.
Bornholms Museum	2,3	43
Bornholms Kunstmuseum	1,9	36
Bornholms Middelaldercenter	1,3	24
Bornholms Egnsteater	3,1	138
Musikhuzet Bornholm	1,8	138

* Besøgstallet for 2009 er af gode grunde endnu ukendt – de seneste års niveauer er lagt til grund.

NaturBornholm har ca. 70.000 besøgende om året og såfremt kommunen yder kr. 1,1 mio. i tilskud til centret vil dette svare til et tilskud pr. besøgende på kr. 16.

NaturBornholm har udtrykt ønske om at revidere driftsaftalen, der primært vedrører forsikringer og bygningsvedligeholdelse og husleje. Centret er indstillet på, at en aftale om at begrænse NaturBornholms forpligtelser i forbindelse med en genforhandling, vil kunne betyde en tilsvarende reduktion i tilskudsbehovet. Dette betyder dog ikke en reduktion i den samlede tilskudsramme, men blot en eventuel omfordeling mellem direkte tilskud og ydelser.

Økonomi

2010	0,6 mio. kroner.
2011	0,8 mio. kroner
2012 og efterfølgende år	1,1 mio. kroner

Kan ikke finansieres indenfor udvalgets frie midler.

Indstilling

Stabschefen for Regional Udvikling indstiller

- - at udvalget drøfter ansøgningen fra NaturBornholm
- - at såfremt man er indstillet på bevilling af tilskud, oversender sagen til Økonomi- og Erhvervs-udvalget med anmodning om at sagen indgår i budgetprocessen for budget 2010
- - at der indledes forhandlinger med NaturBornholm om revision af driftsaftalen, med henblik på at afdække mulighederne for at BRK overtager forpligtelser imod en tilsvarende nedsættelse af tilskuddet.

Bilag

Ansøgning fra NaturBornholm af 17. juli 2009

Beslutning

Fritids- og Kulturudvalget den 11. august 2009:

Indstilles behandlet i forbindelse med budgetprocessen for 2010. Det er ikke en forudsætning, at der indledes forhandlinger med NaturBornholm om en revision af driftsaftalen. Videresendes til ØKE/KB.

Økonomi- og Erhvervsudvalget den 18. august 2009:

Fritids- og Kulturudvalgets indstilling anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 27. august 2009:

Godkendt.

Bilag til punkt nr. 18:

- Ansøgning om driftstilskud til NaturBornholm for årene 2010, 2011 og 2012

Offshore Center Bornholm
c/Rønne havn A/S
Fiskerivej 1
3700 Rønne

Kontakt
Lone Reppien Thomsen
Mobil 31187818
lrt@ocbornholm.com

Høringssvar vedr. Spareforslag nr. EBBU-43-01 samt EBBU-43-01+

Spareforslag: Business Center Bornholm

Bornholm står med en kæmpe erhvervsmulighed inden for rækkevidde, øget offshore aktivitet i Østersøen, Energiø og muligvis ved at være en kommen VE-Bunkerhub. Skal disse muligheder gribes, er det nødvendigt, at alle aktører på Bornholm byder ind med deres kompetencer.

Beskæres Business Center Bornholm, som det lægges op til i Bornholms Regions Kommune spareforslag, pilles en central aktør ud af ligningen eller indskrænkes væsentligt – det vurderer vi i Offshore Center Bornholm (OCB), er kritisk.

Medlemmerne i OCB har løbende glæde af de initiativer som gennemføres og naturligt ligger i BCB. Her er det ikke kun div. erhvervsfremmende projektaktiviteter, som i øvrigt kræver væsentlige ressourcer at skaffe hjem og det kan være spildt kræfter, hvis projektet ikke opnår funding, men også de generelle erhvervsfremmende aktiviteter, der benyttes.

Det har i mange år heddet sig, at de mindre og mellemstore virksomheder skal professionaliseres og med de markedsmuligheder, der som tidligere nævnt åbnes for, er interessen herfor blevet langt større nu og netop noget, som BCB ellers understøtter.

Endelig vurderes det essentielt, at erhvervsfremmende aktivitet har en rod og et bindeled på Bornholm, der har fingeren på pulsen i forhold til den erhvervs-kultur, -sammensætning, -udfordringer og muligheder, der er særligt kendetegnende for Bornholm. Også dette har OCB'ere oplevet på bedste vis, f.eks. er valget af konsulent i relation til iso-certificeringer spot on. Det lykkes kun når Business Centeret løbende er i tæt kontakt med erhvervslivet på Øen.

På Offshore Center Bornholms vegne

Lone Reppien Thomsen

Kære Kommunalbestyrelse og Jacob.

Jeg håber, at i har det godt med, i gerne vil give Klemensker nådes/dødsstødet, så vi ikke mere hører med til Bornholm og ikke har muligheden mere.

Høringssvar bliver på Bornholm normalt totalt ignoreret, og er normalt også spildt energi for os i Klemensker (har erfaring for 11 år siden og 8 kommunaldirektører siden), men **HÅBET** er der stadig på bedring for Klemensker.

Vi har et kæmpe potentiale her:

Idrætshal (Benyttes af KIF, Nyker, Årsballe, Bornholms Ungdomsskole, Børnehuset og Dybdalskolen m.fl.)
Børnehus

4-Kløver-Klyngen med mange ildsjæle

Kønnere Klemensker med mange ildsjæle

Land- og byforening med mange ildsjæle

Kirke

Mange Ildsjæle, der bl.a. holder vores 6 km. lange stisystem og Præstemosen + 2 hundeluftegårde.

God Indkøbsmulighed for alle

Offentlig transport 1 gang i timen til Syd- og Nordbornholm

Idrætsforening med mange ildsjæle

Klemensker Svømmebad med mange ildsjæle

Ungdomsskole

Løvstikken

Kønnere Klemensker

Øens eneste Landevejskro

Uudnyttet mulighed for byggegrunde + 4 års ventetid på byggetilladelse.

Jeg håber alle i kommunalbestyrelsen og Borgmesteren når at læse dette, min bøn for Klemensker, inden afgørelsen af spareforslag. Vi er alle **MEGET** afhængige af Idrætshallen og Tilskud, og håber på velvilje. Mange tak.

Med venlig hilsen

Poul Kjøller

Bjørnemøllevej 25

Klemensker

Tlf. 23208763

Til høring vedr. budget aftale 2

Vi står i en situation hvor ydre påvirkninger gør at mange kæmper med økonomien og vores miljø, som skal prioriteres højt for fremtiden.

Reparationsværkstedet er et af de steder, som kan give borgerne hjælp i hverdagen til både at holde udgifterne nede og lære at reparere deres egne ting så de holder længere. Få inspiration og teknikker til upcycling på de forskellige workshops eller ved vores vejledning. Det er gratis at deltage de to dage om ugen, hvor der er åbent og for alle fra 15-20 og man kan kontakte værkstedsassistenten og stille spørgsmål om ting man vil komme og reparere alle ugens dage. Så kan vi svare om det kan lade sig gøre at vejlede i det.

Vi blev lidt glemt under coronaen men er oppe på mange flere deltagere igen og der kommer hele tiden nye til. Nogle kommer næsten hver gang selvfølgelig fordi de er grønne vejledere, andre også fordi der er et godt socialt fællesskab, de har svært ved at se hvor de skal gå hen hvis vi lukker. Det gode er nemlig at der både arbejdes, udveksles ideer og hygges.

På vores borgerdage, som har været holdt mindst to gange om året, har fokus været på bæredygtighed i borgerhøjde, hvor der præsenteres, stilles spørgsmål og diskuteres.

Vil ønske at vi kan lave endnu mere af det i fremtiden.

Det er så vigtigt at vi ikke glemmer at tænke på hvordan vi kan forandre fremtiden i en bæredygtig retning ikke kun formuleret af de store udøvere eller dem, som har økonomi til cirkulær omlægning.

Men at vi som almindelige borgere, med hver vores kunnen, kan være medvirkende og ikke bliver fortabt i en ligegyldighed til miljøet, hvor ja meget diskuteres på nettet, men desværre ofte i en usaglig tone, der lukker ned for positive initiativer og engagement.

Der er et behov og med lukning af tilskuddet og dermed værkstedet mister vi den platform, som kan inspirere brugerne til at agere og tænke over forbrug nu og i fremtiden. For nogle måske endda skabe innovation for nye bæredygtige tiltag.

Ser ud til at beslutningen er taget med slutdato januar 2024 men det kommer bag på os, som selvfølgelig mange andre, hvis vi skal lukke med så kort varsel inden 2023.

Jannie Bramsen / **Reparationsværkstedet på Møbelfabrikken.**

Høringssvar fra Røbo's bestyrelse.

Det er med stor bekymring, at vi ser besparelser på Røbo. Vi har et velfungerende botilbud, hvor alle i personalegruppen medvirker til at opgaverne løses og det hele fungerer. Det er en meget sårbar borgergruppe, som har behov for høj grad af forudsigelighed og rutiner i hverdagen for at kunne fungere. Der er behov for, at personalet er veluddannet og har den rette forståelse for borgerne for at opretholde den nuværende trivsel.

Ved at spare på basisdelen, vil der være en stor risiko for at beboere vil mistrives og deres støttebehov vil øges. Bliver rengøringen eks. reduceret, vil det medvirke til flere sygedage blandt beboerne, da de ikke er i stand til selv at varetage den personlige hygiejne og derfor vil blive ekstra sårbare overfor manglende rengøring. Ligeledes kan der være udefrakommende krav, som skal opfyldes, som møbler i brændhæmmende materialer, som Røbo fremover ikke vil kunne løfte indenfor eget budget.

Rønne, den 28.08.2022

Høringssvar til udmeldte besparelser på tilskud til selvejende idrætsanlæg

Bestyrelsen for Rønne Svømmehal anerkender, at kommunalbestyrelsen står over for en meget vanskelig opgave med at finde balance i Bornholms Regionskommunes budget for 2023. Men vi ser med meget stor bekymring på de spareforslag der er udmeldt vedr. tilskud til selvejende idrætshaller.

Rønne Svømmehal har, siden genåbningen efter coronakrisen, arbejdet hårdt og målrettet for at genoprette besøgstallet. Der er ydet en stor og engageret indsats fra svømmehallens ledelse og dens engagerede medarbejdere for, gennem nye aktiviteter, at tiltrække brugere. Således er det en stor glæde at konstatere, at vi med et forventet besøgstal i den offentlige badetid på 45.000 i år, vil lande meget tæt på det rekordstore besøgstal der var i svømmehallen inden coronanedlukningen. Tillægger vi brugere fra skoler og foreninger vil det samlede besøgstal for svømmehallen lande på ca. 125.000 besøgende.

Det aktuelle høje niveau på energipriser rammer Rønne Svømmehal meget hårdt. Især efter 1. januar 2023. Alene i år forventes der et underskud på driften i omegnen af 200.000 kr.

Aktuelt har Rønne Svømmehal en fastprisaftale med BEOF løbende frem til 31., december 2022. Den betyder, at vores pris for strøm kan svinge i intervallet, 1,76 kr. – 2,00 kr. pr. kWh. Det har desværre ikke været muligt at forhandle en ny aftale på plads med BEOF, hvorfor vi må forvente, at prisen for svømmehallens elforbrug vil stige til ca. 4,00 kr. pr. kWh. Dette vil give Rønne Svømmehal en merudgift til el på anslået 600.000 kr.

Ligeledes forventes udgiften til fjernvarme at stige med mindst 100.000 kr.

Rønne Svømmehal er en gammel og nedslidt svømmehal med store nødvendige renoverings- og vedligeholdelsesmæssige udfordringer. Fremtiden vil fortsat byde på store udfordringer på dette område.

I forvejen er det meget vanskeligt at se, hvordan det skal være muligt at opnå balance på driften i 2023 med de forhøjede varme- og el-udgifter. Skal der hertil lægges en reduktion af svømmehallens tilskud, vil det ikke være muligt at drive svømmehallen på den måde, som det sker i dag. I yderste konsekvens, kan det blive nødvendigt at lukke svømmehallen.

Med venlig hilsen

Carsten Clemmensen
Bestyrelsesformand

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Hans Rømer Skolen
+45 56 92 34 00
HansRoemerSkolen@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

29. august 2022

Høringssvar fra Hans Rømer Skolens skolebestyrelse

vedr. supplerende besparelsesforslag til budget

Hans Rømer Skolens skolebestyrelse vil udtrykke yderligere stor bekymring for de bornholmske folkeskolebørns læring og trivsel, hvis de nye spareforslag ender med at blive vedtaget. Vi kan frygte, at børnene og deres forældre vil komme til at mærke en kvalitetsforringelse, da det vil være svært at opretholde den samme standard i undervisningen, når man skal undervise mere og der er færre voksne. Det vil kunne forringe både undervisningen og også kunne gå ud over trivslen blandt børnene.

Vi vil også udtrykke stor bekymring for, om de bornholmske folkeskoler fortsat vil være en attraktiv arbejdsplads, hvortil de dygtigste og fagligt ajourførte fagprofessionelle naturligt både søger og som i dag også bliver.

Endelig vil vi udtrykke bekymring over, om forringede arbejdsvilkår for vores ansatte vil kunne få den negative effekt, at flere bliver sygemeldte med deraf afledte yderligere flere negative konsekvenser.

Pas på vores Fælles Folkeskole Bornholm – vi har et fagligt, velfunderet, udviklingsorienteret og godt folkeskoletilbud til de bornholmske børnefamilier. Det tilbud håber vi, I vil prioritere at værne om.

På skolebestyrelsens vegne //

Venlig hilsen,

Pernille Rigstad
skoleleder

09.08.2022

29.08.2022

Høringssvar fra Heldagsskolen vedr. spareforslag.

Heldagsskolen har valgt at afgive høringssvar på nedenstående spareforslag. De med rødt markerede punkter er høringssvar på de sidst indkomne spareforslag:

- BSU-12-13: Tilbagerulning af opnormering i PPR.
- BSU-12-03: Reduktion i familiebehandling, svarende til 1,5 stilling.
- BSU-12-03+ Nedlæggelse af yderligere ½ familiebehandlingsstilling.**
- BSU-12-04: Reduktion i Det gule team, svarende til to stillinger.
- BSU-12-04+ Reduktion i Det gule team svarende til ca. 0,6 stilling.**
- BSU-12-05: Reduktion af skolesundhedspleje.
- BSU-12-07 Tilbagerulning af STIME.**
- BSU-12-10 Besparelse på møde- og uddannelsesaktiviteter.**
- BSU-13-05: Stop for tildelingen til Ressourceteam på Heldagsskolen.
- BSU-13-06: Stop for tildelingen til Ressourceteam – 2 halve stillinger.
- BSU-13-07: Stop for tildelingen til Ressourceteam – 2 halve stillinger der er konverteret til 2 pladser på HDS.
- BSU-13-08: Projekt "Move Out" til misbrugstruede unge bliver ikke iværksat.
- BSU-13-09: Ophør af tilskud til to-voksenordning.
- BSU-13-11: Justering af undervisningstimetal for lærere i folkeskolen.
- BSU-13-13 Omplacering af eleverne i DASK.**
- BSU-13-14 Omplacering af eleverne i Ung på vej.**

BSU-12-13:

Hvis opnormeringen til PPR-psykologer fjernes igen, vil ventetiden stige markant igen – en ventetid som stadig er for høj og ikke i tråd med det politiske mål om 3 måneder. En længere venteliste betyder at sårbare børn skal vente endnu længere på at få den rette hjælp, med risiko for at deres problemstillinger vokser sig større og at forvaltningen derfor vil være nødsaget til at sætte større indsatser i gang. Barnet vil i den periode få markant flere nederlag og øge følelsen af ikke at slå til eller være god nok. Dette kan indebære flere børn med skolevægring eller børn som indlægges i det psykiatriske system.

BSU-12-03 og BSU-12-04:

Heldagsskolen har fået økonomi til at lave et behandlingslignende tilbud for 24 elever ud af de 63 børn som går her i forvejen. Det er en rigtig god beslutning, fordi mange af vores såvel nuværende, men også forhenværende elever har et massivt behov for en helhedsorienteret indsats såvel i skole som i deres fritidsliv. Heldagsskolen er blot en skole og vi kan ikke komme i mål uden relevante samarbejdspartnere såsom

familiehuset og Det Gule Team. At vi "kun" er en skole betyder, at vi kun har "råderet" over elevernes skoledag til kl. 15:45. På trods af et udvidet forældresamarbejde har disse elever og familier brug for at der er en foranstaltning hele døgnet, da mange problemer netop opstår i børnenes fritidsliv. Derfor er det vitalt for at lykkes med en sådan opgave, at der både er et skoletilbud og et fritidstilbud som støtter familie og elever. At spare på såvel familiebehandling som Det Gule Team betyder mulige forringelser med at lykkes med de komplekse problemstillinger som disse familier og deres børn har, og dermed en øget risiko for at lande i de meget dyre døgnanbringelser.

BSU-12-03+ og BSU-12-04+:

Nedlæggelse af yderligere en ½ familiebehandlerstilling og ca. 0,6 stilling hos Det Gule Team, vil blot yderligere forværre ovenstående beskrevet i BSU-12-03 og BSU-12-04.

BSU-12-05:

Heldagsskolen har mange elever som er udsatte eller i risiko for at udvikle helbreds-mæssige udfordringer i løbet af deres skoleliv. Heldagsskolen har en del overvægtige børn, børn der lever i hjem hvor der ikke er fokus på regelmæssige måltider, sund kost, motion mm. Desuden har vores elever en større risiko for at udvikle selvskadende adfærd, både ift. cutting, men også med spisevægring/ bulimi osv. Skolen har naturligvis også fokus på sundhedsfremmende tiltag, men qua elevernes ofte komplicerede diagnosebilleder, kan det betyde, at vi har brug for professionel sparring og ekstra støtte til familien fra sundhedsplejen. Hvis der reduceres i sundhedsplejen, vil der være stor risiko for at sundheds-mæssige problemer ikke bliver fanget i tide, eller at problemer bliver overset, fordi vi som lærere og pædagoger ikke har den sundheds-mæssige kompetence til at kende alle faresignalerne. Dette vil i sidste ende føre til fordyrende foranstaltninger i fremtiden og en endnu dårligere livskvalitet for vores elever og deres familier.

BSU-12-07:

På landsplan er der et stigende antal børn og unge som udvikler forskellige typer psykiatriske lidelser såsom depression, spisevægring, bulimi, angst, selvskadende adfærd mm. Det samme gælder for Bornholm, og vi ser det også på Heldagsskolen. Det er essentielt for disse børns fremtid at der er differentierede tilbud, som kan understøtte det pædagogiske arbejde på skolerne, og som er målrettet præcis den lidelse det enkelte barn har. Bliver disse psykiske udfordringer ikke adresseret indenfor en overskuelig tidsramme, er der stor risiko for at barnet stagnerer i sin udvikling, og dermed ikke kommer i gang med en ungdomsuddannelse eller job.

BSU-12-10:

For at kunne lave en helhedsorienteret og fagligt funderet indsats for det enkelte barn, er det helt nødvendigt at såvel lærere og pædagoger på skoler og daginstitutioner er opdateret på den nyeste viden og forskning omkring børns udvikling og læring, men lige så vigtigt at vores samarbejdspartnere er opdaterede. Ellers er risikoen at barnet ikke får den korrekte hjælp og dermed risikerer vi at barnets problemer øges.

BSU-13-05-06-07:

Stop for tildeling til ressource-team.

Ved seneste visitationsmøder har der vist sig et markant højere antal elever som er vurderet til at være målgruppe til Heldagsskolens specialtilbud. Der har i år været så mange, at vi kun har kunnet imødekomme lige under halvdelen af disse børns behov. Uagtet hvilke forslag der stilles i forhold til at nednormere økonomi og aktiviteter, som retter sig mod sårbare børns særlige behov, så vil det meget hurtigt skabe flere og mere alvorlige og komplekse problemer, såvel for barnet men også for de berørte familier. Problemer, som på sigt bliver både dyrere og mere ressourcekrævende, og som øger risikoen markant for, at disse børn enten udvikler skolevægring, selvskadende adfærd eller misbrugsproblemer.

BSU-13-08:

Heldagsskolen oplever et stigende problem med at flere børn "flirter" med forskellige rusmidler, og at der er en større procentdel som udvikler noget der minder om et misbrug allerede i de sidste år af grundskolen.

Heldagsskolen har ikke de nødvendige kompetencer til at arbejde målrettet med elevers misbrug og derfor finder vi det meget nødvendigt at der oprettes et sådant tilbud, så vi i samarbejde kan arbejde med det enkelte barns særlige udfordringer både pædagogisk, socialt og fagligt.

BSU-13-09:

Ophør af tilskud til to-voksenordning i almenskolen vil betyde, at flere af de elever med særlige behov, som på nuværende tidspunkt rummes i almenskolen, fordi der er flere voksne til stede, vil falde igennem og dermed lande i det specialpædagogiske regi, som i forvejen er presset af alt for få pladser.

BSU-13-13 og BSU-13-14:

Bornholm er i en særlig position grundet placeringen langt fra det øvrige Danmark. Det betyder, at det ikke er muligt at udnytte nabokommuners tilbud, hvis hjemkommunen ikke selv har en relevant placering til den unge, som måske har brug for en lidt anden tilgang og pædagogik end almenskolen kan tilbyde. Det betyder, at Bornholms politikere har en særlig forpligtelse til at have så mange specialiserede tilbud som overhovedet muligt, da alternativet for en sårbar ung fra Bornholm betyder fraflytning fra familie og netværk, for at få det rigtige skoletilbud. En konsekvens som for disse sårbare unge vil være alt for overvældende og uoverskuelig og derfor ikke kommer til at ske. Risikoen er derfor at disse sårbare unge ikke får en god afslutning på deres grundskole og dermed ikke kommer i gang med relevant ungdomsuddannelse.

Venlig hilsen

Mette Fabricius Nielsen
Skoleleder

På vegne af skolebestyrelsen på Heldagsskolen

Kildebakken
Kildesgårdsvej 19 3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Kildebakken
+45 56 92 61 00
kildebakken@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

29. august 2022

Høringssvar og bemærkning vedrørende budget 2023 fra Kildebakken

Skolebestyrelsen på Kildebakken tilslutter sig Center MED-udvalgets kommentarer til de supplerende besparelsesforslag til budget 2023.

Vi vil gerne fremhæve vores store bekymring i forhold til besparelser på det forebyggende arbejde med sårbare børn, unge og deres familier. Det vil indirekte ramme området mærkbart.

Skolebestyrelsen vil fortsat rette bekymring i forhold til de til oprindelige spareforslag (BSU-13-01 til BSU-13-10), der vil medføre en væsentlig ændring af den politik og de tiltag og ambitioner, som tidligere har været kendetegnende på området. Herunder nuværende projekter vedr. mellemformer. Vi er bekymrede for, om der fremover vil være tilbud, vores elever kan udsluses til?

Overordnet er vi også bekymrede for, om de børn som har brug for et tilbud som Kildebakken vil blive visiteret.

Bornholms Regionskommune står over for nogle store besparelser, men flere af forslagene og i særdeleshed "besparelsesforslag BSU-13-10" vil medføre, at mange af de nuværende politiske investeringer og didaktiske tiltag vil blive væsentlig forringet. Dette er især gældende for Kildebakkens elever. En rammebesparelse på 1 % vil direkte medføre en mærkbar reduktion af ressourcer for områdets allersvageste elever. Ovennævnte vil have mærkbar betydning for kvaliteten og udførelsen af vores opgave på Kildebakken.

Venlig hilsen

På vegne af Skolebestyrelsen på Kildebakken

Bibi Arvidsen

Kongeskærskolen

Strandvejen 14
3770 Allinge
Kongeskaerskolen@brk.dk
+45 56922930

SKOLEBESTYRELSEN

Høringssvar budget 2023

Skolebestyrelsen på Kongeskærskolen er bekymrede for om de foreslåede besparelser sætter den bornholmske folkeskole under så hårdt pres i forhold til kvaliteten, at forældre i endnu højere grad tilvælger privat- og friskoler. Besparelserne vil umiddelbart betyde hos os, at **alle** 2-lærer-timer bortfalder, at lejrskoler droppes, efteruddannelse minimeres og vi må skære vores vejlederindsatser helt ind til benet. Med andre ord – tilbage til 1 lærer i 1 klasse – også selv om der måske sidder 28 elever og meget få handlemuligheder i forhold til at hjælpe de børn der har brug for ekstra indsatser.

Vi ser et problem i ophævelse af skoledistrikterne, idet det kan forhindre lokale områder i at udvikle sig i forhold til at kunne tiltrække børnefamilier, få solgt huse, holde gang i fritidsaktiviteter mm. Desuden ser vi en risiko for at forældre alternativt vælger private- og friskoler og på den måde kommer folkeskolen som et samlet hele til at miste rigtig mange ressourcer. Der ud over vil der være visse udgifter i forhold til transport af børn rundt på øen som også skal medtages.

Ophævelsen af aftalen med Bornholms Lærerforening vil i værste fald bringe os tilbage til den tid hvor lærere oplevede, at de ikke kunne nå deres opgaver tilfredsstillende, og derfor i større grad havde sygefravær og mistede motivationen for deres job. Altså en klar forringelse af elevernes faglige og sociale udbytte. Muligheden for at lykkes med inklusionsopgaven vil falde drastisk.

I forhold til spareforslag, der vedrører udsatte børn og unge i heltidsundervisningen, så er vi meget bekymrede for at dette kan betyde endnu større udgifter på voksenområdet med tiden, når mennesker i vanskeligheder ikke får den hjælp og støtte, der kan hjælpe dem på rette vej. Det samme gør sig gældende omkring STIME og sorggrupper.

Vedrørende besparelser på dagpasningsområdet, er det bekymrende idet forskning peger på at en tidlig indsats kan afhjælpe senere problematikker for det enkelte barn. Med et stærkt dagpasningsområde har vi de bedste forudsætninger for at løfte elevernes sociale og faglige trivsel i endnu højere grad i skolen.

Vi er begejstrede for den proces der har været igangsat på skoleområdet inden for de seneste år og de investeringer der har været prioriteret.

På Kongeskærskolen betyder det at medarbejder- og elevtrivslen er rigtig god. Vi har få elever, der flytter til andre skoler, ligesom personaleomsætningen er minimal. Vores forældretilfredshedsundersøgelse er ganske positiv, ligesom vores resultater ved

afgangsprøver også er tilfredsstillende – alt sammen resultater der bunder i den tilførsel af ressourcer, der har været tildelt området. Vi har en meget høj inklusionsprocent og udskiller – også forholdsmæssigt – ganske få elever til specialområdet. Uden en stabil økonomi vil det også blive svært for skolen at fastholde et serviceniveau hvor vi reelt kan gøre en forskel for vores allermost udsatte elever.

De foreslåede besparelser kan få store konsekvenser for den fremgang vi har oplevet hvis det nuværende niveau ikke fastholdes.

Skolebestyrelsen på Kongeskærskolen den 30. august 2022

Høringssvar vedr. budget 2023 – vers. 2

Ungdomsskolens skolebestyrelse samt MED-udvalg er generelt bekymret over de spareforslag der nu ligger på børne- og skoleområdet. Igen ser vi spareforslag der vil gå ud over de svageste på Bornholm, ligesom de børn og unge der er i travlhed vil blive påvirket negativt. Vi er bekymret for flere forslag i Center for skole og Center for børn og familie der vil have negativ afsmittende effekt på skolernes dagligdag.

BSU-13-11: Justering af undervisningstimetallet for lærere i folkeskolen

Den opgave der i dag ligger hos øens lærere er langt mere end undervisning. Ved at justere undervisningstimetallet fratages lærerne mulighederne for at honorere de forventninger der ligger i deres jobbeskrivelse. Det vil derfor, ud over at påvirke undervisningens kvalitet, i lige så høj grad gå ud over samarbejdet med forældre, elever og andre aktører, samarbejde internt på skolerne og mellem skolerne ligesom kompetenceudvikling og medarbejdertrivselen også vil blive påvirket.

BSU-13-13: Omplacering af eleverne i DASK og BSU-13-14: Omplacering af eleverne i Ung På Vej

Skolebestyrelsen og MED-udvalget stiller sig undrende overfor budgetforslagets prioritering, hvor Ungdomsskolens Heltidsundervisnings 2 undervisningstilbud DASK og Ung På Vej atter engang forslås nedlagt. For at skabe ro på området blev der i budget 2022 besluttet at gøre DASK og Ung På Vej permanent. Vi håber og tror på at man politisk holder fast i tidligere beslutninger.

Begge tilbud rummer nogle af de allermest sårbare børn og unge på Bornholm i aldersgruppen 13-18 år. Eleverne kommer fra massiv mistrivsel i almenskolen og deres skolegang har været præget af skolefravær i op til flere år. I alle tilfælde påvirker elevens situation hele familien, ofte med den konsekvens at forældrene har været nødt til at tage orlov eller miste deres arbejde, for at kunne varetage pasningen af deres barn.

Autisme, angst og depression er gennemgående diagnoser i de to tilbud. Der er evidens for at det er et langt sejt træk, samt et kontinuerligt relations arbejde der skal til for at etablere en skoleramme, hvor eleverne oplever tryk og tør give slip på tidligere negative mønstre.

Ungdomsskolens Heltidsundervisning er uden sammenligning det absolut billigste specialiserede undervisningstilbud på Bornholm, og har i årevis løftet denne gruppe unge succesfuldt til et værdigt ungdomsliv med uddannelse.

Vi er meget bekymrede for fremtiden for denne gruppe unge bornholmere, da der i dag ikke findes et alternativt skoletilbud til disse elever. Ungdomsskolens Heltidsundervisning har gennem årene, via undervisningstilbud som DASK, Ung På Vej, Erhvervsklasse og Dybdal opbygget stor ekspertise og specialpædagogisk viden om blandt andet denne gruppe elever. At sende disse unge tilbage til almenskolen, vil sende dem tilbage i skolefravær og mistrivsel.

Det skaber utryk for elever, forældre og personale igen at stå overfor en usikker fremtid – en usikkerhed ingen i længden kan leve med.

På vegne af Skolebestyrelsen samt MED-udvalget ved Ungdomsskolen.

Groa Vinterberg Nissen
Ungdomsskoleleder

Høringssvar vedr. ekstra besparelsesforslag til ”Budget 23” skolebestyrelsen på Paradisbakkeskolen

Vi mener, at folkeskolen er et bærende fundament for det bornholmske samfund. Nærværende besparelsesforslag af dette omfang vil resultere i vidtrækkende konsekvenser.

Endnu engang vil det ramme de børn, der i forvejen er sårbare. Besparelserne vil på sigt blive meget dyre både økonomisk og menneskeligt – og lægge yderligere pres på det forebyggende område.

Besparelserne på hele BSU-området vil på sigt få indvirkning på skoleområdet – og på det bornholmske samfund generelt.

BSU-12-07 Tilbagerulning af STIME	Dette vil få en meget u hensigtsmæssig konsekvens, da forebyggelse er vigtig for børn og forældres trivsel. Ved at fastholde STIME, vil der kunne spares på sigt – både økonomisk og menneskeligt.
BSU-12-08 Nedlæggelse af sorggruppe for børn og unge	Det er meget u hensigtsmæssigt at nedlægge en sorggruppe, der netop skal gribe børn i sorg.
BSU-13-11 Justering af undervisningstimetallet for lærere i folkeskolen	<p>Vi frygter, at det vil føre til en kraftig forringelse af den bornholmske folkeskole, da en øgning af undervisningstimetallet vil gå ud over alle andre opgaver – forberedelse, relationsarbejde, inklusion, forældresamarbejde, kompetenceløft, arrangementer, teamsamarbejde, netværksmøder m.v.</p> <p>At levere undervisning med faldende kvalitet vil gøre jobbet som lærer mindre attraktivt. Vi oplever allerede i dag rekrutteringsudfordringer.</p>
BSU-13-12 Ændring af skoledistrikter	<p>Dette vil føre til en kraftig forringelse af den Bornholmske folkeskole og føre til en større tilgang til de private skoler samt hjemmeskoling. Sågar at mulige tilflytter vælger øen fra da man potentielt kan ende med lange transporttider.</p> <p>Forslaget vil gå ud over børnenes sociale relationer, hvis de går i skole langt fra hjemmeholdet. Erfaringer fra tidligere, hvor vi havde distriktsmodel medførte en stor splittelse skolerne imellem.</p>

BSU-13-13 Omplacering af eleverne i DASK	<p>Der er stort behov for dette tilbud, da skolerne mangler specialviden til at løfte opgaven.</p> <p>På sigt vil denne besparelse blive dyrt både økonomisk og menneskeligt da en omplacering kan betyde, at eleverne bliver skolevægrende.</p>
BSU-13-14 Omplacering af eleverne i Ung på vej	<p>Der er stort behov for dette tilbud, da skolerne mangler specialviden til at løfte opgaven.</p> <p>På sigt vil denne besparelse blive dyrt både økonomisk og menneskeligt, da en omplacering kan betyde, at eleverne bliver skolevægrende.</p>

Hasle, den 30. august 2022.

Kommunalbestyrelsen
ved Bornholms Regionskommune

Høringssvar vedr. BRK's spareforslag.

Vi er klar over det er en yderst vanskelig manøvre at lægge så stramt et budget. Det er dog med gru og stor bekymring, at vi læser spareforslagene på børne- og skoleområdet. Hvis det går så voldsomt ud over vores børn og de voksne, der skal tage sig af dem, er vi bange for, det bliver meget dyrere i længden både menneskeligt og økonomisk. Vi anmoder derfor om, at børne- og skoleområdet går fri i videst muligt omgang. Vi anmoder om, at især følgende spareforslag ikke træder i kraft:

Spareforslag vi ønsker ikke træder i kraft:

- Nr.: BSU-12-02 Emne: Tilbagerulning af opnormering i PPR
- Nr.: BSU-12-04 Emne: Reduktion i Det gule team, svarende til to stillinger
- Nr.: BSU-13-03 Emne: Ophør af tilskud til inklusionsprojekter
- Nr.: BSU-13-04 Emne: Ophør af tilskud til Åben Skole
- Nr.: BSU-13-05 Emne: Stop for tildelingen til Ressourceteam på Heldagsskolen
- Nr.: BSU-13-06 Emne: Stop for tildelingen til Ressourceteam - 2 halve stillinger
- Nr.: BSU-13-07 Emne: Stop for tildelingen til Ressourceteam - 2 halve stillinger, der er konverteret til 2 pladser på Heldagsskolen
- Nr.: BSU-13-09 Emne: Ophør af tilskud til to-voksenordning
- Nr.: BSU-13-10 Emne: Rammebesparelse på elevtaksameteret på 1% fra 1. juli 2023
- Nr.: BSU-13-11 Emne: Justering af undervisningstimetal for lærere i folkeskolen
- Nr.: BSU-13-12 Emne: Ændring af skoledistrikter

Nr.: BSU-13-11 Emne: Justering af undervisningstimetal for lærere i folkeskolen:

De konsekvenser, der er beskrevet i spareforslagene, er vi dybt bekymrede for, og vi vil fremhæve, at vi frygter, at nedskæring på ansatte til at varetage de nødvendige opgaver, vil medføre et øget pres på dem, der er tilbage, som i forvejen er alt for pressede og ikke kan få tid og opgaver til at stemme overens. Vi frygter, det vil føre til øget sygefravær, yderligere vanskeligheder med hensyn til fastholdelse og rekruttering, hvilket ikke fremmer BRK som attraktiv arbejdsplads. Vi er lykkes med at få flere til at vælge Folkeskolen til, og vi frygter at forringelserne, som spareforslagene medfører, vil betyde fravalg af Folkeskolen. Særligt set i forhold til inklusionsudfordringerne og den øgede mistrivsel blandt børn og unge.

Forslaget kræver en opsigelse af aftalen mellem lærere og kommunen.

Bare det at foreslå, at opsige læreraftalen får lærerne op i det røde felt, og alle andre som bærer tillid til den Danske Model.

Det har taget knap ti år at genskabe tilliden, og forsøge at genoprette et godt samarbejde efter konsekvenserne af lov409. Lov409, som regulerede lærernes arbejdstid, som den eneste faggruppe i Danmark, hvis arbejdstid reguleredes af en lov. Dette er et tilbageslag, der vil få alvorlige konsekvenser for hele skoleområdet. At BRK vil opsige en lokalaftale er et direkte angreb på den tillid.

Hvis sådan et forslag vedtages, vil det jo gå imod alt, hvad der er arbejdet på med folkeskolerne på Bornholm de seneste år. Det vil igen skabe uro på skoleområdet og helt sikkert få mange forældre til igen at søge mod privatskolerne. En udvikling, der ellers endelig ser ud til at være vendt.

Og sidst men ikke mindst: Ønsker folk egentlig i fremtiden at være ansat i folkeskolen under disse forudsætninger?

Nr.: BSU-13-12 Emne: Ændring af skoledistrikter:

Det er mindre end 5 år siden, at man i BRK skrotede distriktsskolemodellen, da den på ingen vis beneficerede af stordrift, eller havde nogen som helst andre succeser i bagagen. Til gengæld førte den år af frustrationer med sig for alle involverede.

Samtidig vil de større klasser gøre det endnu sværere for lærere og pædagoger, at rumme alle de forskellige børn i klasserne.

Skolebestyrelsen påpeger, at Svartingedal skole er et rigtig godt eksempel på vigtigheden af tryghed og nærhed for børnenes trivsel. Det vil være meget svært at skabe samme trygge miljøer med større klasser og flere elever pr. skole.

Samtidig vil der blive længere vej til øverste ledelse, da skolelederen ikke vil være tilgængelig på alle skoler dagligt. Dette vil være en stor forringelse for forældrene i forhold til i dag, hvor ledelsen er meget nemt tilgængelig, og hvor der kan tages beslutninger meget hurtigt.

Skolebestyrelsen antager, at også dette vil medføre en flugt fra folkeskolen til de private- og frie skoler, det vil medføre uro og utryghed blandt forældre, børn og personale, og således går det direkte imod visionen om at Børne- og Skoleudvalgets mål, som er at 70% skal vælge folkeskolen. Endvidere strider det direkte imod folkeskolen lovens § 36. stk.3 om frit skolevalg.

Ligeledes er der jo elever, der har flyttet skole af trivselsmæssige årsager, hvad sker der med den mulighed?

Med venlig hilsen

På vegne af Skolebestyrelsen på Svartingedal Skole

Susan Pauk Pedersen
Skolebestyrelsesformand

29. august 2022

Høringssvar vedr. Spareforslag på 60 mio. kr. (Runde 2)

Nr.: BSU-13-11 Emne: Justering af undervisningstimetallet for lærere i folkeskolen

Skolebestyrelsen på Søndermarksskolen er bekymret for vores børns trivsel, hvis undervisningstimetallet hæves, da medarbejdertrivslen og dermed kvaliteten af undervisningen og omsorgen for vores børn vil dale, hvis lærerne bliver presset op i undervisningstimer, som er i modsætning til den nuværende lokalaftale.

Det er mærkbart, at der de seneste år fra politisk side har været fokus på stabilitet og længerevarende indsats og mulighed for lokalt råderum på skolerne. Vi har oplevet en positiv effekt af tilførslen af ressourcen til 2-voksen-ordningen, som har bidraget til at løfte den pædagogiske opgave med en børnegruppe, der er under forandring.

Besparelserne vil kunne betyde forandring, skift, opbrud i fokusområder omkring samarbejde og tidlig indsats. Skolebestyrelsen bekymrer sig om, at tiden til forældrearbejdet forringes i sådan en grad, at tilfredsheden og opbakningen til folkeskolen kontra privat/friskoler bliver så lille, at vores samfund socioøkonomisk risikerer at skævvrides yderligere.

Besparelserne vil kunne få konsekvenser for tilvalget af folkeskolen, herunder Søndermarksskolen, da fastholdelse af det faglige og pædagogiske niveau og indsats vil udfordres.

Nr.: BSU-13-12 Emne: Ændring af skoledistrikter

Vi har, som del af den tidligere Rønneskole, erfaring med hvor lang tid det tager for en skole at falde til ro i nyetablerede fællesskaber, efter at elever fordeles i nydannede klasser. Skolebestyrelsen lægger stor vægt på stabilitet og kontinuitet igennem hele skolegangen. Ved at ændre på skoledistrikterne med betydning også for nuværende klasser, vil det kunne indebære risiko for et markant dyk i såvel trivsel som faglige resultater. Vi ser med bekymring på muligheden for at flere vil

kigge i retning af frie- og privatskoler, da ændring af distrikterne vil kunne puste liv i en tidligere utryghed omkring kontinuitet i den bornholmske skolestruktur.

Derudover anser vi at der allerede er mulighed i styrelsesvedtægten for klasseoptimering ved oprettelsen af 0. klasser. Vi anbefaler, at man kigger den vej i stedet for at bryde med kontinuiteten i igangværende skoleforløb.

Vi har oplevet en positiv effekt af at være en selvstændig skole, hvor mange beslutninger kan træffes hurtigt og lokalt. Vi vil være bekymret for at vende tilbage til en distriktsmodel, som skaber større afstand mellem forældre, medarbejder og ledelse.

Nr.: BSU-13-13 Emne: Omplacering af eleverne i DASK

Nr.: BSU-13-14 Emne: Omplacering af eleverne i "Ung på vej"

Det er vores oplevelse, at Ungdomsskolens Heltidsundervisning, som disse to tilbud er en del af, løfter en stor opgave ift. nogle af vores allermest sårbare unge mennesker. Unge, for hvem hverken livet eller skolegangen har været let, og som for flere har betydet fravær fra skole i ikke ubetydelige perioder. Skolegangen i disse tilbud er en helt central del i at opnå forudsætninger for at kunne vælge ungdomsuddannelse på lidt længere sigt, og dermed på længere sigt lykkes med det der er vigtigt for dem i deres liv.

Omplacering af disse unge, vil betyde at de igen skal indgå i de almindelige folkeskoleklasser, der tidligere ikke er lykkedes at skabe rammer, de kan udvikle sig og lykkedes i. Vi er derfor bekymrede for mulig mistrivsel og skolevægring som konsekvenser.

Ekstra spareramme på dagpasning og Børn og Familie

Afslutningsvis vil vi nævne en bekymring for besparelser på familiebehandling, reduktion i det gule team, tilbagerulning af STIME og nedlæggelse af sorggrupper. Vi oplever desværre en tendens til at flere børn i perioder ikke trives så godt og har brug for en ekstra indsats og støtte for at komme tilbage i trivsel. Her spiller de nævnte indsatser en vigtig rolle, såvel de forebyggende som indgribende indsatser. Og selv små besparelser vil her potentielt kunne have store konsekvenser, da hurtige indsatser er afgørende for, hvor lang tid og hvor store indsatser der kræves. Vores bekymring er derfor at det er besparelser, der vil ramme de mest sårbare børn, unge og familier. Det samme gør sig gældende ift. reduktion i dagtilbuds normeringer, hvor vi er bekymrede for at det betyder en dårligere start på livet, fordi der ikke er mulighed for de nødvendige indsatser, og det dermed ikke bidrager til at skabe den gode overgang til skole.

På bestyrelsens vegne

Patrik Nilsson
Skolebestyrelsesformand

Åvangsskolen
Merkurvej 12, 3700 Rønne

Bornholms Regionskommune

Bornholms Regionskommune
Åvangsskolen
CVR: 26 69 63 48

Rønne, den 30. august 2022

Høringssvar II vedr. budget 2023

Fælles høringssvar fra skolebestyrelsen på Åvangsskolen og afdelings-MED.

Politikerne gik til valg med store ambitioner for børneområdet. Hvis disse yderligere besparelser vedtages, kan vi ikke leve op til de ambitioner eller til ambitionerne i Fælles Folkeskole Bornholm. Skolebestyrelsen på Åvangsskolen har med stor anerkendelse set på, hvordan der de seneste par år er blevet investeret i folkeskolen på Bornholm. De investeringer har båret frugt og vi er på vej i en rigtig god retning. Vi er stadig langt fra gode nok til at løfte vores allersvageste børn, og det arbejde må vi ikke sætte over styr.

Med de foreslåede besparelser ruller vi tilbage til en periode med uro, usikkerhed og dårligt arbejdsmiljø og en garanti for elevflugt fra folkeskolen. Alene tanken om igen at skabe usikkerhed omkring skolestrukturen og skoledistrikterne er skræmmende, idet vi tidligere har set den negative effekt det har haft og de besparelser er dermed ikke reelle besparelser, for de vil have de ovennævnte konsekvenser.

De nuværende spareforslag har indvirkning på indsatser og et stort antal ansatte på skoleområdet og hver af dem har en stor direkte eller indirekte betydning for kvaliteten af arbejdet på børneområdet.

Vi ser, at løftet af folkeskolen er i fare. Vi ser, at den Fælles Folkeskole Bornholm bliver en tom skal uden indhold. Vi ser fortsat med stor bekymring på disse spareforslag.

Med venlig hilsen

Skolebestyrelsen på Åvangsskolen og Afdelings-MED

Høringssvar fra bestyrelsen i Svaneke Idrætsklub på FKLU-59-04 Lukning af Svaneke hallen

Svaneke Idrætsklub (SIK) ser med stor bekymring at Svaneke Hallen er kommet med som spareforslag til Budget 2023. Bestyrelsen har forståelse for at kommunen står i en svær økonomisk situation, men vil her give vores input til hvorfor vi håber, at Svaneke hallen består.

Først er det vigtigt at pointere, at Svaneke Hallen er fuldt booket til SIK's medlemmer alle hverdage fra kl. 16-21, og har været det de sidste mange år. Byen har et aktivt foreningsliv, hvor Svaneke Hallen for en stor del er grundlaget for at det er muligt. SIK bruger hallen til fodbold, gymnastik, badminton og floorball.

Svaneke Idrætsklub havde i 2021 489 medlemmer

Langt de fleste medlemmer af SIK bor i Svaneke, Listed eller Årdsdale, og således i cykelafstand til hallen. Børnene fra børnehaven og skolen kan gå direkte fra skole / børnehave til foreningsidræt, hvilket har stor værdi for såvel børn som forældre, som oplever selvstændigheden i at 'kunne selv' uden hjælp fra forældre, der skal starte bilen op, for at køre andre steder hen.

Vi forstår at alternativet til en hal i Svaneke er fx at flytte foreningsidrætten til Nexø eller andre byer. Dette oplever vi dog ikke som et godt alternativ, da dét at dyrke idræt i egen by, er andet og mere end bare de kalorier der forbrændes. Også sammenhold, rummelighed, fællesskabsfølelse og tryghed vokser frem på hallens gulve, når børn og voksne mødes i nye øvelser og konstellationer, hvor man ser ellers kendte figurer med nye øjne.

Svaneke er en by der tiltrækker nye øboere, og byen er således med til at underbygge

Kommunalbestyrelsens vision om at tiltrække flere borgere til Bornholm. Et aktivt forenings- og idrætsliv opleves af mange som et fundament i dagligdagen, og dermed et stort incitament til at bosætte sig i Svaneke. At miste hallen vil være et stort tab for byens borgere.

26. august 2022.

Bornholm

Høringssvar vedr. administrativt sparekatalog for Bornholms Regionskommune budget 2023.

Ældre Sagen Bornholm går ud fra de allerede indsendte kommentarer til spareforslagene indgår i kommunalbestyrelsens behandling af budgettet for 2023, hvorfor der i denne skrivelse vil blive henvist hertil.

SSU-31-01+ og SSU-31-08+: Hjemmeplejen og plejeboligområdet rengøring.

Ikke nok med reduktionen af rengøringen, men nu indgår også en yderligere reduktion af tiden, som indebærer at gulvvask kun kan foregå hver 6. uge. Det betragter Ældre Sagen Bornholm som helt uanstændigt og uhyrligt. Det kan kommunen simpelthen ikke byde sine ældre, der har behov for hjælp. Konsekvenser for borgerne og medarbejderne er allerede beskrevet i tidligere fremsendt kommentar.

SSU-31-04+ og SSU-31-05+: Klippekort, afskaffelse af ordning

Den sidste smule af borgernes indflydelse på hjælp til aktiviteter efter eget ønske og ikke styret af kommunen fjernes hermed. Glæden ved at kunne gøre ting med støtte efter eget valg, har givet glæde og højet livsglæden. Muligvis har der manglet hænder hidtil, men det fjerner bestemt ikke behovet, og den glæde ved at kunne foretage ting af interesse har medvirket til at kvalificere livet og dermed give overskud til gavn for helbredet og livskvaliteten.

SSU-31-15. Nedlæggelse af pædagogiske ressourcer.

Fjernelsen af pædagogansættelserne på plejeområdet må stærkt frarådes. Pædagogerne planlægger og afholder aktiviteter til glæde for beboerne og bidrager til at skabe relationer mellem beboerne, der giver indhold og mening for beboerne på plejehjemsområdet. Herudover hjælper vedkommende det faste personale med rådgivning i forhold til udadreagerende beboere, inden der kan gives mere faglig rådgivning.

Det skaber både mening og indhold, og vil i den grad ned kvalificere hverdage for beboerne på plejehjemsområdet, og skabe dårligere situationer og mindre kvalitet for vore borgere, hvilket igen vil betyde dårligere stemning, og udvikle sygdomme, samt gøre arbejdet for de ansatte mere belastende.

SSU-33-21. Demensområdet – reduktion af serviceniveau.

En reduktion på demensområdet, vil være en reduktion som inden længe ikke blot vil betyde voksende udgifter, da denne ordning har stor betydning for demensramte borgere, men måske ikke mindst ægtefæller og nære pårørende.

Lidt nyt i hverdagen, nye omgivelser og nye kontakter og måske allervigtigst en pause for ægtefælle eller pårørende.

At reducere her, kan blive ikke blot økonomisk bekosteligt, men måske endnu værre menneskeligt bekosteligt.

SSU-33-23. Tværgående sundhedsteam – reduktion af serviceniveau for de forebyggende hjemmebesøg

At nedskære her, er at understøtte den forkerte udvikling og bidrage til afvikling i stedet for at fastholde evner og kompetencer.

Det er absurd og udtryk for manglende forståelse af de ældres forhold. Borgernes ressourcer skal fastholdes såvel intellektuelt som fysisk.

Meningen med livet er, at vi skal få det bedst mulige ud af det. Spørgsmålet er, om det er det, vi er i gang med lige nu?

Ældresagen Bornholm.

Næstformand Steen Thomsen.

i 4-KLØVER-KLYNGEN

Til Bornholms Regionskommune

Kommunalbestyrelsen

Klemensker, den 29. august 2022

Budget 2023 og overslagsårene

Høringssvar

Forslag: Lokalsamfundspuljen og Klemensker Hallen

4-KLØVER-KLYNGEN – de 4 lokalsamfund – Aarsballe, Klemensker, Nyker og Rø - er forstående overfor at Kommunalbestyrelsen - i princippet hele Bornholm - står i en svær økonomisk situation, idet der skal spares yderligere 60 mio. kroner i budget 2023.

Dog er vi meget bekymrede for, hvilken påvirkning disse 2 forslag vil få for vores videre arbejde i 4-KLØVER-KLYNGEN og vores projekt: Vi mødes i det grønne og i de 4 lokalsamfund i sin helhed – os herinde på øen!

Fondene, Realdania og Lokale- og Anlæbspuljen, har i 2021 bevilget kr. 4,5 mio. til vores projekt på baggrund af det flotte projekt, der er udarbejdet, og det fine samarbejde, der er i de 4 lokalområder med **fælles avis** og opbakning til projektet, hvor der sættes fokus på at udnytte og benytte naturen samt etablere nedslag, som gør det spændende at færdes i området. Klemensker Hallen er det eneste samlingssted i 4KK, som kan samle mange til fælles aktiviteter, hvilket Corona for en del spændte ben for i 2020 og 2021.

Hvis BRK's opbakning forsvinder, er der risiko for, at fondenes opbakning også forsvinder og Bornholm som helhed mister bevilling på kr. 4,5 mio.

Lokalsamfundspuljen:

4-KLØVERKLYNGEN er blandt andet bundet sammen af KLYNGEAVISEN, som uddeles til alle husstande i klyngen hver anden måned som et led i vores kommunikation til og med borgerne.

Avisen understøttes med 10% af det beløb de 4 borgerforeninger modtager hvert år fra Lokalsamfundspuljen; - en afskaffelse af denne pulje vil også betyde, at de 4 lokalsamfund ikke økonomisk kan støtte op om avisen, som i forvejen er økonomisk trængt, idet Bh. Tidende ikke længere forestår distributionen – den er nu overgået til et eksternt firma til dobbelt pris.

Lokalsamfundspuljen giver endvidere det enkelte lokalområde mulighed for at etablere mange fælles arrangementer: Juletræstænding, julebelysning, Fastelavn, Sct. Hans etc. til glæde for borgerne.

Klemensker Hallen:

Opført af frivillige kræfter fra de 4 lokalsamfund i slut 60'ern indviet 15. aug. 1970. – Derfor er hallen også fortsat et samlingssted for 4KK.

Hallen rummer i dag:

- Bornholms Frie Idrætsskole (lejer sig ind)
- Bornholms Ungdomsskole, Børnehuset og Dybdalskolen
- KIF Gymnastik, Badminton og Hockey
- Aarsballe Badminton
- Nyker Fodbold
- Viking-Rønne Håndbold
- Wanna Sport

Et ex. på udnyttelse af Klemensker Hallen i uge 6 – 2022:

* Bornholms Idrætsområder

📁 Klemensker Hallen

🏠 Klemensker Hallen

	Man. 7	Tirs. 8	Ons. 9	Tors. 10	Fre. 11	Lør. 12	Søn. 13
08:00							
09:00		Bornholms Frie			Bornholms Frie	NIF - Fodbold 🗝	
10:00	Bornholms Frie Idrætsskole 🗝	Heltidsunde Dybdal 🗝		Klemensker Børnehuset 🗝	Ungdomssk Heltidsunde 🗝	Viking Rønne Håndbold 🗝	Viking Rønne Håndbold 🗝
11:00			Bornholms Frie	Bornholms Frie			
12:00							
13:00	Bornholms Frie Idrætsskole 🗝	Bornholms Frie Idrætsskole 🗝	Læringslokalet 🗝	Læringslokalet 🗝	Bornholms Frie	WannaSport (Søren L.)	KIF Badminton Motionist 🗝
14:00						WannaSport (Michelle)	
15:00							
16:00		Sommerfugl 4-6 år 🗝	KIF Badminton	Larverne 1-4 År 🗝	KIF Familiebadminton 🗝		Rengøring 🗝
17:00	KIF Badminton				Fodbold U6-U8-U10		
18:00	KIF Badminton Senior & Motionist	Delfinerne 1.-6.klasse 🗝	Ungdomsskole 🗝	KIF Badminton			
19:00	ÅB	Aarsballe fodbold		Kif Badminton Senior &	Hockey 2021/22 🗝		
20:00							

Som det ses, er hallen godt belagt i en tilfældig uge i feb. i år.

- Skolen lukkede i 2011, hvilket har bevirket at børnene er spredt på 6 skoler; børneidrætten smuldrede; men gymnastikken er nu på vej op med 3

hold, der samler 60-70 børn fra hele 4KK med en fællesspisning tirsdag for forældre og børn i hallens cafeteria.

- KIF forestår driften af Hallens cafeteria, hvor der afvikles en del møder og der er mulighed for forplejning efter aktivitet.
- KIF har en tilbygning i tilknytning til hallen med mødelokale, omklædningsfaciliteter og skydebane.

Derudover er **Klemensker Svømmebad** koblet op via hallen:

- Badet blev gennemrenoveret i 2018 via en BRK bevilling på kr. 2,6 mio.
- Badet benytter hallens omklædningsrum og teknik rum (i kælderen).
- I en fantastisk sæson 2022 har der været 3.600 besøgende.
- DBU Sommerfodboldskole med adgang til Svømmebad
- Sommerdiskoteksaften 3 x med 100 børn
- Ukrainske flygtninge gratis adgang.

I frivillighed lægges der 1,5 årsværk.

Vi håber naturligvis, at Kommunalbestyrelsen tager vores bekymringer ad notam i den videre behandling af Budget 2023, således at vi fortsat kan arbejde videre med vores projekt: Vi mødes i det grønne, til glæde for Klyngens 3.600 borgere og øvrige borgere på Bornholm.

På vegne af 4-KLØVER-KLYNGEN's styregruppe.

Irene Dunker / Lene Koefoed

Irene Dunker / Lene Koefoed.